

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 24^{ης} Φεβρουαρίου 2017

Ωρα έναρξης: 11.15 π.μ.

Αρ. 21

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλημέρα σας.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τους έντιμους κύριους βουλευτές να δηλώσουν την παρουσία τους πατώντας το κουμπί 1.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Προ ημερησίας διατάξεως θα ήθελα να αναφερθώ στην Παγκόσμια Ημέρα Σπάνιων Παθήσεων, η οποία τιμάται στις 28 Φεβρουαρίου κάθε έτους και έχει ως στόχο την ευαισθητοποίηση της παγκόσμιας κοινής γνώμης γύρω από τα σπάνια νοσήματα, αλλά και την άσκηση πίεσης, ώστε το σύστημα υγείας και πρόνοιας να επιδεικνύει την απαραίτητη προσοχή για την πρόληψη και τη θεραπεία τους. Στις σπάνιες παθήσεις περιλαμβάνονται κυρίως εκφυλιστικές νόσοι του νευρικού συστήματος και ορισμένοι τύποι καρκίνου.

Σύμφωνα με πανευρωπαϊκές στατιστικές, οι σπάνιες νόσοι πλήττουν το 10% του πληθυσμού, με υψηλό ποσοστό των ασθενών να είναι παιδιά και έφηβοι. Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι η μη έγκαιρη αντιμετώπιση έχει συνέπειες στην περαιτέρω ανάπτυξη των ατόμων αυτών. Δυστυχώς, λόγω της σπανιότητάς τους, καθίσταται δύσκολη η διάγνωση, με αποτέλεσμα ο ασθενής να μην τυγχάνει άμεσα της σωστής ιατρικής αντιμετώπισης και ως εκ τούτου να ταλαιπωρείται σωματικά και ψυχικά και σε αρκετές περιπτώσεις η εξέλιξη της σπάνιας πάθησης να αποβαίνει μοιραία για τον ασθενή.

Η κυπριακή πολιτεία οφείλει να προσφέρει πρόσβαση σε χώρους διάγνωσης και θεραπείας στο εξωτερικό, καθώς και να φροντίσει για την εκπαίδευση επαγγελματιών υγείας όσον αφορά τόσο τις μεθόδους διάγνωσης όσο και τις μεθόδους θεραπείας.

Για το 2017 η Παγκόσμια Ημέρα Σπάνιων Παθήσεων είναι αφιερωμένη στην έρευνα. Στο πλαίσιο των ποικίλων επιστημονικών ερευνών και της σωστής αξιοποίησης των πόρων του συστήματος υγείας μπορεί να υπάρξει εξέλιξη των μεθόδων διάγνωσης και κατ' επέκταση πρόοδος στην αντιμετώπιση αυτών των ασθενειών και μελλοντικά πλήρης ίασή τους, με ευεργετικές συνέπειες για εκατομμύρια συνανθρώπους μας, που το σπάνιο νόσημα καθιστά τη ζωή τους πραγματικό γολγοθά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Προχωρούμε στο πρώτο κεφάλαιο της ημερησίας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Θα παρακαλέσω, αν δεν υπάρχουν ενστάσεις, όλες οι εκθέσεις να θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Τα θέματα με τους αριθμούς 1 και 2 είναι εξ αναβολής. Έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2016» και «Οι περί Προστασίας της Υγείας

(Έλεγχος του Καπνίσματος) Κανονισμοί του 2017». Για τα θέματα αυτά έχει κυκλοφορήσει και συμπληρωματική έκθεση.

Να σας ενημερώσω ότι θα προχωρήσουμε σε από κοινού συζήτηση και με το υπ' αριθμόν 3 θέμα, που και αυτό είναι εξ αναβολής και πιλοφορείται «Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2016», πρόταση νόμου των κ. Κώστα Κωνσταντίνου και Νίκου Νουρή εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς και για τα τρία θέματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός των υπ' αριθμόν 1 και 2 θεμάτων είναι ο εκσυγχρονισμός του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου για τον έλεγχο του καπνίσματος και η εναρμόνιση με την Οδηγία 2014/40/ΕΕ.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 3 θέματος είναι η αντικατάσταση του Πίνακα VII, ο οποίος θα είναι άνευ αντικειμένου, όταν οι αναφερόμενοι σε αυτόν νόμοι και κανονισμοί αντικατασταθούν από τον προτεινόμενο νόμο, βάσει του υπ' αριθμόν 1 θέματος, καθώς και από τους προτεινόμενους κανονισμούς, βάσει του υπ' αριθμόν 2 θέματος, αντίστοιχα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2016» και για τους κανονισμούς «Οι περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Κανονισμοί του 2016»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος	Μαρίνος Μουσιούπτας
Νίκος Νουρής	Μαρίνος Σιζόπουλος
Γιώργος Τ. Γεωργίου	Γεώργιος Παπαδόπουλος
Αδάμος Αδάμου	Μη μέλη της επιτροπής:
Γεώργιος Προκοπίου	Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε αριθμό συνεδριάσεων της, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 7^{ης} Ιουλίου και 10^{ης} Νοεμβρίου 2016. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Υγείας, εκπρόσωποι των Υγειονομικών Υπηρεσιών του Τμήματος Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας, των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας, η Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, εκπρόσωποι του Τμήματος Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της αστυνομίας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Ένωσης Δήμων Κύπρου (Υγειονομικές Υπηρεσίες), του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, της ΠΟΒΕΚ, της Κίνησης Μη Καπνιστών, του Αντικαρκινικού Συνδέσμου Κύπρου, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής (ΠΑΣΙΚΑ), της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής, του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών και του Νέου Συνδέσμου Περιφερειούχων (ΝΕΣΥΠΕ).

Σκοπός του νομοσχεδίου και των κανονισμών είναι η κατάργηση των περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμων του 2002 έως 2009 και των ομότιπλων κανονισμών τους και η αντικατάστασή τους με τον προτεινόμενο νόμο και τους προτεινόμενους κανονισμούς, ώστε να επιτευχθεί η εναρμόνιση με τις πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο “Οδηγία 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 3^{ης} Απριλίου 2014, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων και την κατάργηση της οδηγίας 2001/37/ΕΚ” και “Κατ’ εξουσιοδότηση Οδηγία 2014/109/ΕΕ της Επιτροπής της 10^{ης} Οκτωβρίου 2014, για την τροποποίηση του παραρτήματος II της οδηγίας 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση της βιβλιοθήκης των εικονογραφικών προειδοποιήσεων που πρέπει να χρησιμοποιούνται για τα προϊόντα καπνού”. Επιπρόσθετα, για σκοπούς αποτελεσματικότερης εφαρμογής των υπό συζήτηση νομοθετημάτων προτείνεται η εισαγωγή πρόσθετων εθνικών ρυθμίσεων που αφορούν τους χώρους απαγόρευσης του καπνίσματος.

Ειδικότερα, όπως αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τα υπό αναφορά νομοθετήματα,

κρίθηκε αναγκαία η κατάργηση του βασικού νόμου και η αντικατάστασή του με τον προτεινόμενο νόμο, λόγω των πολλών τροποποιήσεων που θα προστίθεντο σ' αυτόν, γεγονός που θα τον καθιστούσε δυσανάγνωστο και δυσνόητο. Παράλληλα, κρίθηκε αναγκαία η κατάργηση των υφιστάμενων κανονισμών, λόγω του ότι αυτοί εναρμονίζονταν με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2001/37/EK, η οποία καταργείται από τη νέα Ευρωπαϊκή Οδηγία 2014/40/ΕΕ.

Επισημαίνεται ότι τα κράτη μέλη όφειλαν να συμμορφωθούν με τις διατάξεις της νέας Οδηγίας μέχρι την 20^η Μαΐου 2016, ωστόσο το υπό εξέταση προτεινόμενο νομοθετικό πλαίσιο που εναρμονίζεται με τις διατάξεις της προαναφερθείσας Οδηγίας κατατέθηκε στη Βουλή στις 30 Ιουνίου 2016. Περαιτέρω, σημειώνεται ότι στο στάδιο της εξέτασης των προτεινόμενων νομοθετημάτων η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε ήδη στην Κυπριακή Δημοκρατία προειδοποιητική επιστολή για τη μη έγκαιρη μεταφορά της εν λόγω Οδηγίας στην κυπριακή έννομη τάξη.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, με τον προτεινόμενο νόμο, όπως κατατέθηκε αρχικά, και τους προτεινόμενους κανονισμούς εισάγονται οι πιο κάτω εναρμονιστικές και εθνικές ρυθμίσεις:

1. Εναρμονιστικές ρυθμίσεις:
  - α. Η επιβολή τελών για παρεχόμενες υπηρεσίες και η απαγόρευση της διάθεσης στην αγορά ηλεκτρονικών τσιγάρων που δεν πληρούν τις πρόνοιες των κανονισμών.
  - β. Η περιεκτικότητα των τσιγάρων σε πίσσα, νικοτίνη και μονοξίδιο του άνθρακα και η απαγόρευση της διάθεσης στην αγορά προϊόντων καπνού με χαρακτηριστικό άρωμα ή και γεύση.
  - γ. Η ρύθμιση των προσθέτων που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή των καπνικών προϊόντων και η απαγόρευση κάποιων εξ αυτών.
  - δ. Η υποχρέωση κοινοποίησης στον Υπουργό Υγείας των συστατικών και εκπομπών προϊόντων καπνού, ηλεκτρονικών τσιγάρων και φυτικών προϊόντων για κάπνισμα, καθώς και ενισχυμένες υποχρεώσεις υποβολής κοινοποιήσεων σε συγκεκριμένα πρόσθετα.
  - ε. Η εισαγωγή συνδυασμένων λεκτικών και εικονογραφημένων προειδοποιήσεων για τα τσιγάρα, το τυλιχτό τσιγάρο και τον καπνό για ναργιλέ. Η ευχέρεια για χρήση μόνο γραπτών προειδοποιήσεων για πούρα, πουράκια και καπνό από το στόμα.
  - στ. Η υποχρέωση ιχνηλασιμότητας και υιοθέτησης του χαρακτηριστικού ασφάλειας.
  - ζ. Οι μέθοδοι μέτρησης της πίσσας, νικοτίνης και διοξειδίου του άνθρακα.
  - η. Η απαγόρευση της πώλησης τσιγάρων σε συσκευασία (πακέτο) που περιέχει κάτω από είκοσι τσιγάρα και καπνού για τυλιχτό τσιγάρο κάτω από 30 γρ.
2. Εθνικές ρυθμίσεις:
  - α. Η ίδρυση μητρώου επιχειρήσεων παραγωγής καπνικών προϊόντων και ηλεκτρονικών τσιγάρων.
  - β. Η πλήρης απαγόρευση του καπνίσματος σε όλους τους χώρους εργασίας και στα νοσοκομεία, σχολεία και παιδότοπους και στους ανοικτούς σε αυτά χώρους.
  - γ. Η απαγόρευση του καπνίσματος και των νέων προϊόντων καπνού, ηλεκτρονικών τσιγάρων, φυτικών προϊόντων για κάπνισμα και ναργιλέ στους χώρους απαγόρευσης του καπνίσματος.
  - δ. Η επιβολή από τον προϊστάμενο των Υγειονομικών Υπηρεσιών διοικητικού πρόστιμου που δε θα υπερβαίνει τα €850 σε πρόσωπο ή επιχείρηση που παραβιάζει τη νομοθεσία.
  - ε. Η κατοχύρωση της δυνατότητας δειγματοληψίας τσιγάρων για προσδιορισμό της πίσσας, νικοτίνης και μονοξειδίου του άνθρακα και η κατοχύρωση της δυνατότητας απόσυρσης ή και καταστροφής αυτών που δε συνάδουν με τη νομοθεσία.

Στα πλαίσια της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής, ο Υπουργός Υγείας αναλύοντας επιμέρους πτυχές των υπό συζήτηση νομοθετημάτων εξέφρασε την ανάγκη επίσπευσης της μελέτης των προτεινόμενων νομοθετημάτων και ψήφισής τους το συντομότερο δυνατό, καθώς αυτά περιέχουν εναρμονιστικές πρόνοιες. Περαιτέρω, σύμφωνα με τον ίδιο, η θέσπιση και η εφαρμογή των υπό συζήτηση νομοθετημάτων επιτάσσει παράλληλα την ανάγκη για αλλαγή κουλτούρας και νοοτροπίας των πολιτών, ώστε να καταστεί δυνατή η επίτευξη των στόχων των προτεινόμενων νομοθετημάτων.

Περαιτέρω, ο εκπρόσωπος του Υγειονομικών Υπηρεσιών του Τμήματος Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας ενημέρωσε την επιτροπή ότι οι μη εναρμονιστικές πρόνοιες του νομοσχεδίου συζητούνται εδώ και πολλά χρόνια, προηγήθηκε δημόσια διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς και οι απόψεις που κατατέθηκαν τέθηκαν ενώπιον της Εθνικής Αρχής για το Κάπνισμα και ορισμένες από αυτές

υιοθετήθηκαν και ενσωματώθηκαν στις διατάξεις του νομοσχεδίου. Σύμφωνα με τον ίδιο, οι κυρώσεις που προβλέπονται στην υφιστάμενη νομοθεσία κρίθηκαν ως ανεπαρκείς, γι' αυτό και έπρεπε να προωθηθεί η ενίσχυσή τους, ώστε να επιτευχθεί συμμόρφωση με τις διατάξεις της νομοθεσίας.

Η Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού αναφέρθηκε στη συμμετοχή της κυπριακής πολιτείας στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού και στη νομική της υποχρέωση να διασφαλίζει ότι οι εθνικές νομοθεσίες θα έχουν και παιδοκεντρική διάσταση. Η ίδια κατέθεσε γραπτώς μεταξύ άλλων τις θέσεις της που συνοψίζονται στα ακόλουθα:

1. Υιοθέτηση της πλήρους απαγόρευσης του καπνίσματος, περιλαμβανομένης της εναλλακτικής μορφής καπνίσματος, σε όλους τους κλειστούς χώρους και ειδικότερα σε χώρους όπου συναθροίζονται παιδιά, όπως και σε χώρους αναψυχής/ψυχαγωγίας (εστιατόριο, καφεστιατόριο, καφετέρια, μπαρ ή καφενείο, δισκοθήκη, χορευτικό κέντρο ή άλλο κέντρο αναψυχής), περιλαμβανομένων και των κατοικιών όπου υπάρχουν παιδιά.
2. Υιοθέτηση της πλήρους απαγόρευσης του καπνίσματος σε παιδότοπους, είτε αυτοί βρίσκονται σε ανοικτό είτε σε κλειστό χώρο, καθώς και σε ανοικτό χώρο που γειτνιάζει με παιδότοπο ή σε ανοικτό χώρο όπου συναθροίζονται παιδιά, όπως στις στάσεις λεωφορείων κ.λπ. Επισημαίνεται ότι σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης το κάπνισμα απαγορεύεται σε ορισμένη ακτίνα γύρω από χώρους όπου στεγάζονται δημόσιες υπηρεσίες και σε ανοικτούς χώρους όπου συναθροίζονται αρκετά άτομα, όπως στάσεις μέσων μαζικής μεταφοράς και παιδικές χαρές.
3. Υιοθέτηση αυστηρότερων ελέγχων από τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες για την εφαρμογή της νομοθεσίας, ειδικότερα σε ό,τι αφορά την απαγόρευση του καπνίσματος, την προώθηση και διαφήμιση καπνικών προϊόντων και την πώληση προς ανήλικους καπνικών προϊόντων.

Τέλος, η ίδια κατέθεσε τις εισηγήσεις της για τροποποίηση επιμέρους διατάξεων του νομοσχεδίου που συνίστανται στην παιδοκεντρική διάσταση του όλου θέματος.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και της αστυνομίας δήλωσαν ότι υιοθετούν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων νομοθετημάτων. Το ίδιο υποστήριξε και ο εκπρόσωπος του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο οποίος ωστόσο δήλωσε ότι είναι πολύ αυστηρό μέτρο η καθολική απαγόρευση του καπνίσματος σε όλους τους χώρους εργασίας και εξέφρασε την αδυναμία του εν λόγω τμήματος να επιπρηεί την ορθή εφαρμογή των διατάξεων της νομοθεσίας, τόσο της υφιστάμενης όσο και της προτεινόμενης. Περαιτέρω, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού ενημέρωσε την επιτροπή ότι σύμφωνα με επιστημονικές έρευνες πρώτιστα πρέπει να τεθεί το νομοθετικό πλαίσιο για τη ρύθμιση ενός θέματος και πως αναφορικά με την πρόληψη είναι τεκμηριωμένο επιστημονικά ότι η αλλαγή κουλτούρας αποτελεί συμπληρωματικό μέτρο. Η ίδια εξήγησε ότι από το 2010 που εφαρμόστηκε η νομοθεσία για τον έλεγχο του καπνίσματος έχει μειωθεί ο αριθμός των μαθητών/καπνιστών. Συναφώς, υποστηρίζοντας την απαγόρευση του καπνίσματος στους εξωτερικούς χώρους, ενημέρωσε την επιτροπή ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού εξέδωσε εγκύκλιο που απευθύνεται στους εκπαιδευτικούς για την πλήρη απαγόρευση του καπνίσματος σε όλους τους σχολικούς χώρους, είτε κλειστούς είτε ανοικτούς.

Ο εκπρόσωπος της Ένωσης Δήμων Κύπρου δήλωσε ότι συμφωνεί με τα προτεινόμενα νομοθετήματα, ωστόσο εξέφρασε επιφυλάξεις κατά πόσο θα υπάρχει διαθέσιμο καταρτισμένο προσωπικό, για να εφαρμόσει τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

Ο εκπρόσωπος του ΚΕΒΕ δήλωσε στην επιτροπή ότι συμφωνεί με τις πλείστες διατάξεις των προτεινόμενων νομοθετημάτων, ωστόσο εξέφρασε τη διαφωνία του με τις διατάξεις του νομοσχεδίου που αφορούν τις εξουσίες που παρέχονται σε εξουσιοδοτημένο λειτουργό.

Ο εκπρόσωπος της ΟΕΒ δήλωσε ότι τα θέματα υγείας, τόσο ευρύτερα όσο και ειδικότερα σε ό,τι αφορά την προαγωγή της ασφάλειας και της υγείας στο χώρο εργασίας, αποτελούν προτεραιότητα για την ΟΕΒ. Ειδικότερα, σε γραπτό υπόμνημα που κατατέθηκε ενώπιον της επιτροπής οι απόψεις της ΟΕΒ συνοψίζονται κυρίως στα ακόλουθα:

1. Η καθολική και απόλυτη απαγόρευση του καπνίσματος σε όλους τους χώρους εργασίας αναμένεται ότι θα δημιουργήσει σημαντικές προστριβές μεταξύ των εργαζομένων ή μεταξύ των εργαζομένων και της διεύθυνσης. Επίσης, η απόλυτη απαγόρευση του καπνίσματος σε οποιοδήποτε χώρο εργασίας αναμένεται ότι θα οδηγήσει σε απώλεια ανυπολόγιστων εργατοωρών και σε μείωση της παραγωγικότητας, καθώς οι εργαζόμενοι καπνιστές, μη έχοντας πλησίον τους χώρο όπου να επιτρέπεται το κάπνισμα, θα αναγκάζονται να απομακρύνονται για περισσότερη ώρα από την εργασία τους, ώστε να ξεύρουν κατάλληλο χώρο, για να καπνίσουν. Συναφώς, η ΟΕΒ υποστηρίζει όπως παραμείνουν σε ισχύ οι σχετικές ρυθμίσεις της υφιστάμενης νομοθεσίας, που επιτρέπει τη ρύθμιση του θέματος κατά τρόπο πρακτικό και εφαρμόσιμο, καθώς θέτει ως αρχή την προστασία όσων δεν

καπνίζουν ή δεν επιθυμούν να καπνίζουν στο χώρο εργασίας.

2. Σε ό,τι αφορά τους προτεινόμενους κανονισμούς, πρέπει αυτοί να προωθηθούν για ψήφιση το συντομότερο. Περαιτέρω καθυστέρηση στην έγκρισή τους θα δημιουργήσει προβλήματα στην αγορά, αφού οι προμηθεύτριες εταιρείες καπνικών προϊόντων δεν είναι σε θέση να προχωρήσουν στην παραγωγή και στην προμήθεια προϊόντων για την κυπριακή αγορά με βάση τις πρόνοιες της νέας Οδηγίας, εάν αυτή δε μεταφερθεί προηγουμένως στο εθνικό δίκαιο. Αυτό δημιουργεί σοβαρά προβλήματα στις εταιρείες εισαγωγής και εμπορίας καπνικών προϊόντων και υπάρχει κίνδυνος να παρουσιαστούν ελλείψεις στην αγορά, κάτι που συνεπάγεται απώλεια εσόδων για τις ίδιες, το κράτος και τις επιχειρήσεις λιανικής πώλησης καπνικών προϊόντων. Επιπρόσθετα, τυχόν ελλείψεις καπνικών προϊόντων στην αγορά εγκυμονούν τον κίνδυνο να στρέψουν τους καταναλωτές προς άλλες πηγές προμήθειας καπνικών προϊόντων, είτε στα κατεχόμενα είτε ενθαρρύνοντας το παράνομο εμπόριο, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τα έσοδα του κράτους από δασμούς, αλλά και για την υγεία των καταναλωτών, αφού τα παράνομα καπνικά προϊόντα δεν τυχάνουν οποιουδήποτε ελέγχου.

Τέλος, η ΟΕΒ κατέθεσε εισηγήσεις για τροποποίηση επιμέρους προνοιών της προτεινόμενης νομοθεσίας, ώστε αυτή να καταστεί λειτουργική και εφαρμόσιμη.

Οι εκπρόσωποι του Αντικαρκινικού Συνδέσμου Κύπρου και της Κίνησης Μη Καπνιστών εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για την προώθηση των υπό συζήτηση νομοθετημάτων και δήλωσαν ότι η σημαντικότερή τους δραστηριότητα είναι η ευαισθητοποίηση του κοινού για τις βλαβερές συνέπειες του καπνίσματος και των τρόπων με τους οποίους θα μπορούσε κάποιος να σταματήσει το κάπνισμα για το καλό τόσο των καπνιστών όσο και των μη καπνιστών. Περαιτέρω, οι εκπρόσωποι της Κίνησης Μη Καπνιστών κατέθεσαν γραπτώς τις εισηγήσεις τους για τροποποιήσεις σε επιμέρους διατάξεις των υπό συζήτηση νομοθετημάτων.

Ο ΠΑΣΙΚΑ, αντιλαμβανόμενος πλήρως τη σοβαρότητα των επιπτώσεων από το κάπνισμα, κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής γραπτό υπόμνημα στο οποίο διαλαμβάνονται μεταξύ άλλων οι ακόλουθες θέσεις και προτάσεις:

1. Η εφαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας τα τελευταία χρόνια έχει αποτύχει παταγωδώς. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι έχουμε ανώριμη ακόμα κοινωνία, η οποία δεν έχει ενδεχομένως αντιληφθεί τη σοβαρότητα και τους κινδύνους για την υγεία που προκαλεί το κάπνισμα. Επίσης, στη μικρή μας κοινωνία η ύπαρξη στενών ανθρώπινων σχέσεων εμποδίζει τη δίκαιη εφαρμογή της νομοθεσίας, καθώς και η διαφθορά, που όλοι δημόσια παραδέχονται την ύπαρξή της το τελευταίο διάστημα. Σημαντικό επίσης ρόλο διαδραματίζει η απαράδεκτη κατάσταση που επικρατεί στη βιομηχανία των κέντρων αναψυχής με την παρουσία εκατοντάδων παράνομων υποστατικών, που αναγκάζει εκ των πραγμάτων τους νόμιμους επιχειρηματίες να κλείνουν τα μάτια στις παραβιάσεις της νομοθεσίας από τους θαμώνες τους. Όλα τα πιο πάνω δε θα πάψουν να υφίστανται σε μια ενδεχόμενη θέσπιση από τη Βουλή μιας κατά πολύ αυστηρότερης νομοθεσίας. Απεναντίας, θα γίνει ακόμα δυσκολότερη η επιβολή της, αφού θα έχουμε να κάνουμε με πολύ μεγαλύτερα χρηματικά πρόστιμα και θα οδηγηθούμε σε πολύ δυσάρεστες καταστάσεις, με ολέθριες και καταστροφικές επιπτώσεις σε όσους θα είναι οι "αδύνατοι" του παιχνιδιού.
2. Τα κέντρα αναψυχής είναι χώροι οι οποίοι είναι σε θέση να διαθέτουν μηχανισμούς εξαερισμού και καθαρισμού του αέρα στην παρουσία τόσο των θαμώνων, αλλά και των εργαζομένων σε πολύ λιγότερο χρόνο από άλλους χώρους εργασίας. Συναφώς, με βάση έρευνα του London School of Economics για λογαριασμό των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής, κάποιος παραμένει σε ένα χώρο αναψυχής περίπου κατά μέσο όρο 2,5 ώρες ανά εβδομάδα. Αξίζει να αναφερθεί ότι στα πλείστα, αν όχι σε όλα, τα σώματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης λειτουργούν χώροι και καφετέριες για καπνιστές.
3. Ο ΠΑΣΙΚΑ εισηγείται όπως δοθεί η δυνατότητα σε ιδιοκτήτες χώρων μικρότερων των 100 τ.μ. να επιλέγουν, αν θα απευθύνονται σε καπνιστές ή μη καπνιστές. Αμφότεροι οι χώροι πρέπει να προσφέρουν ποιοτικό αέρα και στους χώρους όπου θα απευθύνονται μόνο σε καπνιστές θα απαγορεύεται το κάπνισμα κατά τη διάρκεια σερβιρίσματος φαγητού, εφόσον ο χώρος προσφέρει και φαγητό. Είναι ξεκάθαρο ότι σε αυτούς τους χώρους δε θα επιτρέπεται η είσοδος σε ανήλικα άτομα ούτε και αν ακόμα σ' αυτό συνηγορούν και λαμβάνουν την ευθύνη οι γονείς ή οι κηδεμόνες τους.

Ιδιοκτήτες χώρων πέραν των 100 τ.μ., αν επιθυμούν να φιλοξενούν και καπνιστές στο χώρο τους, θα μπορούν να το πράξουν κάτω από αυστηρές προϋποθέσεις.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι θα δοθεί η δυνατότητα σε κάποιους, εφόσον το επιθυμούν να φιλοξενούν και καπνιστές στους χώρους τους, ο ΠΑΣΙΚΑ προτείνει αυστηρές ποινές για τους παραβάτες που να φτάνουν ακόμα και στην αναστολή της άδειας λειτουργίας των χώρων.

Ο πρόεδρος του ΝΕΣΥΠΕ εξέφρασε την απογοήτευσή του για την καθυστέρηση ψήφισης του εν λόγω νομοθετικού πλαισίου, επισημαίνοντας ότι κινδυνεύει η αγορά να μείνει χωρίς τσιγάρα. Ωστόσο, δήλωσε ότι πρέπει να εξεταστούν δύο σοβαρές παράμετροι που αφορούν το λιανικό εμπόριο και την προσβασιμότητα των

καταναλωτών στα καπνικά προϊόντα, καθώς και η παράμετρος που αφορά την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου.

Ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Ξενοδόχων, ο Σύνδεσμος Τουριστικών Επιχειρήσεων Κύπρου και ο Σύνδεσμος Ταξιδιωτικών Πρακτόρων Κύπρου απέστειλαν από κοινού γραπτώς τις θέσεις τους ενώπιον της επιτροπής, οι οποίες συνίστανται κυρίως στα ακόλουθα:

1. Να επιτρέπεται ο προκαθορισμός ορόφων ή δωματίων ξενοδοχείων στα οποία να επιτρέπεται το κάπνισμα, νοουμένου ότι υπάρχει ξεκάθαρη σήμανση.
2. Να επιτρέπεται η δημιουργία ενός ειδικά διαμορφωμένου χώρου, ανεξάρτητου από τους άλλους κοινόχρηστους χώρους του ξενοδοχείου, αποκλειστικά για καπνιστές (π.χ. Cigar Lounge).

Επιπρόσθετα, οι ίδιοι εισηγούνται τη μη απαγόρευση του καπνίσματος σε όλους τους εξωτερικούς χώρους εργασίας των ξενοδοχείων, όπως πισίνες, εστιατόρια, βεράντες.

Στα πλαίσια της περαιτέρω διεξαγωγής της συζήτησης, την επιτροπή απασχόλησε ιδιαίτερα το ζήτημα της μη εφαρμογής της υφιστάμενης νομοθεσίας και εξέφρασε τον προβληματισμό της για τις αυστηρότερες διατάξεις που εισάγει η προτεινόμενη νομοθεσία σε σχέση με την υφιστάμενη, η οποία και τώρα δεν εφαρμόζεται ικανοποιητικά. Ειδικότερα, τα μέλη της επιτροπής διαπίστωσαν ότι κρίνεται αναγκαία η αλλαγή κουλτούρας και η υιοθέτηση προγραμμάτων πρόληψης και διαχείρισης του καπνίσματος. Περαιτέρω, τα μέλη της επιτροπής θεωρούν ότι τα μέτρα καταστολής δεν πρέπει να εφαρμόζονται επιλεκτικά και πρέπει να δοθεί βαρύτητα στην ενημέρωση του κοινού και στην καλλιέργεια σεβασμού, τόσο σε σχέση με τα δικαιώματα των καπνιστών όσο και σε σχέση με τα δικαιώματα των μη καπνιστών.

Ειδικότερα, στα πλαίσια της κατ' άρθρον συζήτησης του νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησαν κυρίως τα ακόλουθα ζητήματα:

1. Η πρόνοια για την καθολική και απόλυτη απαγόρευση του καπνίσματος στους χώρους εργασίας. Σημειώνεται ότι ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας διευκρίνισε ότι πρόκειται για εθνική ρύθμιση, η οποία ωστόσο πηγάζει από τη Σύμβαση Πλαίσιο της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, από κατευθυντήριες γραμμές και από τη σχετική σύσταση του Συμβουλίου για περιβάλλον χωρίς καπνό. Η επιτροπή, σεβόμενη και τα δικαιώματα των καπνιστών, εξέφρασε τον προβληματισμό της κατά πόσο μπορεί να διαμορφωθεί η πιο πάνω διάταξη και να προβλεφθεί ότι η απαγόρευση θα ισχύσει μόνο για τους εσωτερικούς ή κλειστούς χώρους εργασίας.
2. Η έννοια του όρου “ανοικτός εξωτερικός χώρος” που περιλαμβάνεται στις εξαιρέσεις από την απαγόρευση του καπνίσματος και προβλέπει μεταξύ άλλων ότι ο χώρος αυτός δεν πρέπει να επικοινωνεί με εσωτερικό χώρο.
3. Το αδίκημα της προμήθειας προϊόντων καπνού σε ανήλικο και κατά πόσο σε περίπτωση μεταγενέστερης καταδίκης του ίδιου προσώπου για το αδίκημα αυτό να προβλέπεται αυξημένη ποινή προστίμου, καθώς και ποινή φυλάκισης.
4. Η πρόνοια για εξουσία έκδοσης γνωστοποιήσεων για τον καθορισμό του ύψους των τελών που πρέπει να καταβάλλονται για υποβολή αιτήσεων, ενστάσεων κ.ά.
Η επιτροπή έκρινε σκόπιμο όπως αυτά τα ζητήματα καθορίζονται με κανονισμούς, που θα τυγχάνουν της έγκρισης της Βουλής.
5. Η μη απαγόρευση του καπνίσματος σε ειδικούς χώρους αναμονής των επιβατών που βρίσκονται υπό επιβίβαση σε αεροδρόμια και η ανάγκη προσθήκης πρόνοιας σύμφωνα με την οποία οι χώροι αυτοί πρέπει να είναι κλειστοί, να διαθέτουν επαρκές σύστημα εξαερισμού και να μην επιτρέπεται η είσοδος ανηλίκων σ' αυτούς. Επιπλέον, η ρύθμιση αυτή να περιλαμβάνει και τα λιμάνια.

Σε μεταγενέστερο στάδιο μελέτης των υπό αναφορά νομοθετημάτων παρευρέθηκε εκ νέου ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Υγείας, ο οποίος, λαμβάνοντας υπόψη του ορισμένες από τις πιο πάνω επιφυλάξεις και προβληματισμούς, καθώς και άλλες απόψεις που τέθηκαν ενώπιόν του, δήλωσε ενώπιον της επιτροπής την πρόθεσή του για διαφοροποίηση ορισμένων διατάξεων του νομοσχεδίου. Ο ίδιος εξέφρασε την άποψη ότι το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο εμπεριέχει ασάφειες, γι' αυτό η πρόθεσή του είναι όπως αυτό καταστεί πιο σαφές και πρακτικά εφαρμόσιμο. Ειδικότερα, σύμφωνα με τον ίδιο, η φιλοσοφία του εδράζεται στον κανόνα ότι θα απαγορεύεται το κάπνισμα σε όλους τους εσωτερικούς ή κλειστούς δημόσιους χώρους και σε όλους τους εσωτερικούς ή κλειστούς χώρους εργασίας, εξαιρουμένης της κατοικίας.

Σύμφωνα με τον Υπουργό Υγείας, ως ανοικτός εξωτερικός χώρος θα καθορίζεται κάθε χώρος που δεν είναι εσωτερικός ή κλειστός και διαθέτει επαρκή φυσική οξυγόνωση.

Περαιτέρω, στους ανοικτούς εξωτερικούς χώρους, όπου θα επιτρέπεται το κάπνισμα, δε θα συμπεριλαμβάνονται οι ανοικτοί εξωτερικοί χώροι των ιδιωτικών ή δημόσιων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων

προδημοτικής, δημοτικής, μέσης γενικής και μέσης τεχνικής εκπαίδευσης, καθώς και των νοσοκομείων και κέντρων υγείας, με εξαίρεση αυτούς που θα καθοριστούν από τη διεύθυνση του νοσοκομείου ή του κέντρου υγείας ως χώροι στους οποίους θα επιτρέπεται το κάπνισμα.

Επιπλέον, σε περίπτωση που οποιοσδήποτε ανοικτός εξωτερικός χώρος εφάπτεται με εσωτερικό ή κλειστό χώρο, για να μπορεί να επιτραπεί το κάπνισμα στον ανοικτό εξωτερικό χώρο, πρέπει να μην επικοινωνούν οι δύο χώροι, ήτοι ο εσωτερικός ή κλειστός με εξωτερικό ανοικτό, δηλαδή να υπάρχει μόνιμη εγκατάσταση διαχωρισμού των δύο χώρων και να συνδέονται μεταξύ τους με θύρα που να ανοιγοκλείνει αυτόματα ή με διπλή θύρα.

Στο ίδιο στάδιο τέθηκε μεταξύ άλλων υπόψη του Υπουργού Υγείας η άποψη ότι είναι υπερβολικό να θεωρείται υπεύθυνος για παράβαση των διατάξεων της υπό συζήτηση νομοθεσίας ο ιδιοκτήτης του χώρου πέρα από την ευθύνη του για παράβαση της υποχρέωσής του για σήμανση του χώρου απαγόρευσης του καπνίσματος. Για το ζήτημα αυτό ο Υπουργός Υγείας αναφέρθηκε στην πρόνοια του νομοσχεδίου με βάση την οποία δίδεται η ευχέρεια στον εν λόγω ιδιοκτήτη να αποδείξει ότι έλαβε όλα τα απαιτούμενα μέτρα. Συναφώς, σύμφωνα με τη Σύσταση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα μέτρα αυτά συνίστανται στις ακόλουθες ευθύνες του διαχειριστή/υπευθύνου ενός χώρου:

1. Να αναρτά απαγορευτικές πινακίδες για το κάπνισμα.
2. Να αποσύρει όλα τα σταχτοδοχεία από τις εγκαταστάσεις.
3. Να εποπτεύει την τήρηση των κανόνων.
4. Να προβαίνει σε λογικά και καθορισμένα διαβήματα, για να αποθαρρύνει το κοινό από το κάπνισμα στις εγκαταστάσεις. Τα διαβήματα αυτά μπορούν να συνίστανται σε σύσταση στο συγκεκριμένο άτομο να μην καπνίζει, σε διακοπή της παροχής υπηρεσιών σε άτομο που επιμένει να καπνίζει, σε αποπομπή από τις εγκαταστάσεις του ατόμου που καπνίζει και στην ειδοποίηση μιας αρχής επιβολής του νόμου.

Στο στάδιο της τελικής συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής, ο Υπουργός Υγείας διεμήνυσε την πρόθεσή του να προωθήσει ρύθμιση, ώστε να απαγορεύεται το κάπνισμα στους εσωτερικούς ή κλειστούς, καθώς και στους ανοικτούς εξωτερικούς χώρους εκδηλώσεων που προορίζονται για ανήλικους, συμπεριλαμβανομένων των παιδότοπων και άλλων οργανωμένων χώρων συνάθροισης παιδιών. Επιπρόσθετα, θα παρέχεται η δυνατότητα στο διαχειριστή ή ιδιοκτήτη ανοικτού εξωτερικού χώρου να απαγορεύει το κάπνισμα στο χώρο αυτό.

Όσον αφορά την πρόνοια για απαλλαγή από την ευθύνη του υπευθύνου χώρου απαγόρευσης του καπνίσματος, όταν αυτός αποδείξει ότι έλαβε όλα τα απαιτούμενα μέτρα για την αποτροπή του καπνίσματος στο χώρο αυτό, ο Υπουργός Υγείας, έπειτα από σχετικές επισημάνσεις μελών της επιτροπής, εισηγήθηκε όπως περιληφθεί πρόνοια στο νομοσχέδιο, σύμφωνα με την οποία η ειδοποίηση των δικωτικών αρχών από τον υπεύθυνο ή εκ μέρους του υπευθύνου του χώρου για παραβίαση των διατάξεων του νόμου θα θεωρείται ικανοποιητική απόδειξη λήψης από μέρους του των απαιτούμενων μέτρων για αποτροπή του καπνίσματος και κατ' επέκταση απαλλαγής του από την ευθύνη.

Στη βάση των πιο πάνω υποβλήθηκε στην επιτροπή διαμορφωμένο κείμενο του νομοσχεδίου σύμφωνα με τις τελικές τοποθετήσεις του Υπουργού Υγείας, καθώς και ορισμένων παρατηρήσεων των μελών της επιτροπής. Επιπρόσθετα, έπειτα από σχετική πρόταση νόμου που κατατέθηκε από τον πρόεδρο της επιτροπής κ. Κώστα Κωνσταντίνου και το μέλος της κ. Νίκο Νουρή και εξετάστηκε παράλληλα με τα υπό εξέταση νομοθετήματα, αποφασίστηκε όπως ενσωματωθεί στο κείμενο του νομοσχεδίου πρόνοια για τη δυνατότητα επιβολής εξώδικου προστίμου από τον εξουσιοδοτημένο λειτουργό. Συναφώς, προωθείται παράλληλα σχετική πρόταση νόμου που τροποποιεί τον περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων Νόμο, ώστε ορισμένα από τα αδικήματα που προβλέπονται στον προτεινόμενο νόμο να μπορούν να ρυθμίζονται εξώδικα.

Τέλος, η επιτροπή επέφερε στο αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου περαιτέρω τροποποιήσεις με σκοπό τη διασαφήνιση των προνοιών του, καθώς και τη βελτίωσή του από νομοτεχνική άποψη.

Όσον αφορά το κείμενο των κανονισμών, την επιτροπή απασχόλησαν οι μεταβατικές διατάξεις που αυτοί περιλαμβάνουν και συγκεκριμένα η διάταξη με την οποία επιτρέπεται η διάθεση στην αγορά μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου του 2016 των προϊόντων καπνού που παράγονται ή τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία και επισημαίνονται με βάση τις πρόνοιες της υφιστάμενης νομοθεσίας. Ειδικότερα, η επιτροπή μελέτησε το ενδεχόμενο να συμπεριλάβει πρόνοια με βάση την οποία να μπορούν να διατίθενται στην αγορά μέχρι την 31^η Μαρτίου 2017 προϊόντα καπνού, εκτός από τσιγάρο και καπνό για στριφτό τσιγάρο, δηλαδή πούρα, πουράκια, καπνός πίπας και ναργιλέ, εφόσον και η σχετική Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ελαστική σε σχέση με τα προϊόντα αυτά, καθώς επίσης η κυκλοφορία τους δεν είναι τόσο συχνή όσο για τα άλλα.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου και των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2016» και για τους κανονισμούς «Οι περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Κανονισμοί του 2017»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος

Μαρίνος Μουσιούπτας

Νίκος Νουρής

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Αδάμος Αδάμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Ειρήνη Χαραλαμπίδου

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Γεώργιος Προκοπίου

Όπως είναι γνωστό, για τα πιο πάνω νομοθετήματα έχει ήδη κυκλοφορήσει στην ολομέλεια της Βουλής έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας την 21^η Νοεμβρίου 2016. Ωστόσο, ύστερα από την αναβολή της συζήτησής τους από την ολομέλεια του σώματος στις 2 Δεκεμβρίου 2016, η επιτροπή επανεξέτασε τα εν λόγω νομοθετήματα σε δύο νέες συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 19 και 26 Ιανουαρίου 2017. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Υγείας, Οικονομικών και Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σημειώνεται ότι ο σκοπός των προτεινόμενων νομοθετημάτων, οι απόψεις των επηρεαζομένων, καθώς και τα ζητήματα που απασχόλησαν την επιτροπή στο πρώτο στάδιο της εξέτασής τους περιλαμβάνονται στην αρχική έκθεση της επιτροπής. Περαιτέρω, υπενθυμίζεται ότι για το υπό συζήτηση νομοσχέδιο κατατέθηκαν ενώπιον της ολομέλειας του σώματος πληθώρα τροπολογιών. Συναφώς, επισημαίνεται ότι η αναβολή της συζήτησης προέκυψε από την ανάγκη επανεξέτασης ορισμένων προνοιών του νομοσχεδίου, καθώς και λόγω του μεγάλου αριθμού τροπολογιών που κατατέθηκαν ενώπιον της ολομέλειας.

Στα πλαίσια της επανεξέτασης του νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησαν κυρίως τα πιο κάτω ζητήματα:

1. Η πρόθεση μελών του σώματος για συμπερίληψη του καζίνου στους χώρους απαγόρευσης του καπνίσματος και κατά πόσο η προσθήκη τέτοιας διάταξης στο νομοσχέδιο προσκρούει σε συμβάσεις που έχουν υπογραφεί ή που θα υπογραφούν με βάση τις σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας που διέπει την ίδρυση και λειτουργία καζίνου.
2. Οι ρυθμίσεις οι οποίες προτείνονται με τις τροπολογίες που κατατέθηκαν στην ολομέλεια. Ειδικότερα, την επιτροπή απασχόλησε το ενδεχόμενο συμπερίληψης διάταξης στο νομοσχέδιο με βάση την οποία να επιτρέπεται το κάπνισμα σε ειδικά διαμορφωμένα δωμάτια για καπνιστές σε ξενοδοχεία που θα διαθέτουν αυτόνομο σύστημα εξαερισμού και κλιματισμού.
3. Οι προϋποθέσεις που πρέπει να τηρούνται για το διαχωρισμό ανοικτού εξωτερικού χώρου που εφάπτεται με εσωτερικό ή κλειστό χώρο στον οποίο απαγορεύεται το κάπνισμα και η ανάγκη όπως υπάρξει σαφής διαχωρισμός τους.

Υπενθυμίζεται ότι με βάση τις πρόνοιες του νομοσχεδίου όπως αυτό διαμορφώθηκε από την επιτροπή θα επιτρέπεται το κάπνισμα σε ανοικτό εξωτερικό χώρο που εφάπτεται με εσωτερικό ή κλειστό χώρο στον οποίο απαγορεύεται το κάπνισμα, νοουμένου ότι υπάρχει μόνιμη εγκατάσταση διαχωρισμού των δύο χώρων, οι οποίοι όμως δύναται να συνδέονται μεταξύ τους με θύρα που ανοιγοκλείνει αυτόματα ή με διπλή θύρα.

Όσον αφορά το πρώτο ζήτημα που απασχόλησε την επιτροπή, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ενημέρωσε την επιτροπή ότι μετά την ψήφιση του περί της Λειτουργίας και του Ελέγχου Καζίνου Νόμου του 2015 άρχισε η διαδικασία αδειοδότησης, που απευθύνεται σε ξένους επενδυτές, και αναμένεται να υπογραφεί η τελική σύμβαση στη βάση των διατάξεων του εν λόγω νόμου. Συναφώς, επισήμανε τις σχετικές διατάξεις του πιο πάνω νόμου, σύμφωνα με τις οποίες το κάπνισμα επιτρέπεται μόνο εντός των χώρων όπου διεξάγονται παίγνια καζίνου, οι οποίοι είναι διακριτοί από τους υπόλοιπους χώρους του καζίνου θερέτρου και οι οποίοι θεωρείται ότι δεν αποτελούν χώρο απαγόρευσης καπνίσματος σύμφωνα με τις διατάξεις της υφιστάμενης νομοθεσίας για το κάπνισμα.

Όπως δήλωσε περαιτέρω ο πιο πάνω εκπρόσωπος, τυχόν διαφοροποίηση των όρων της σύμβασης που έχουν υπόψη τους οι υποψήφιοι επενδυτές ενδεχομένως να συνιστά τροχοπέδη και να επηρεάσει την εικόνα της χώρας μας ως επενδυτικού προορισμού, υπερτονίζοντας παράλληλα το μέγεθος και τη σημασία της εν λόγω επένδυσης για την οικονομία του τόπου.

Αναφορικά με το ίδιο ζήτημα, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι πρέπει να καταβληθεί η δέουσα προσοχή, ώστε οποιοσδήποτε ρυθμίσεις υιοθετηθούν να μην καθιστούν την επένδυση μη βιώσιμη.

Τοποθετούμενος επί του δεύτερου και τρίτου ζητήματος, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι η θέση του Υπουργείου Υγείας εκφράζεται μέσω των προνοιών του υπό εξέταση νομοσχεδίου όπως αυτό διαμορφώθηκε.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου και των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Στη βάση των πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας υποβάλλει στην ολομέλεια της Βουλής την παρούσα έκθεσή της για σκοπούς λήψης σχετικής απόφασης.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για την πρόταση νόμου «Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2016»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος	Γεώργιος Προκοπίου
Νίκος Νουρής	Μαρίνος Μουσιούπτας
Γιώργος Τ. Γεωργίου	Μαρίνος Σιζόπουλος
Αδάμος Αδάμου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από τους βουλευτές κ. Κώστα Κωνσταντίνου και Νίκο Νουρή εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 10 Νοεμβρίου 2016. Στη συνεδρίαση παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων Νόμου, ώστε να αντικατασταθεί ο Πίνακας VII, που προνοεί για την εξώδικη ρύθμιση των αδικημάτων που διαπράττονται κατά παράβαση των διατάξεων των περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμων του 2002 έως 2009 και των δυνάμει αυτών εκδιδόμενων κανονισμών, ο οποίος θα είναι άνευ αντικειμένου, εφόσον οι υπό αναφορά νόμοι και κανονισμοί θα αντικατασταθούν από τον περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμο του 2016 και ομότιλους κανονισμούς. Στο νέο προτεινόμενο Πίνακα θα περιλαμβάνονται ορισμένα από τα αδικήματα που προβλέπονται στο νέο νόμο και στους κανονισμούς για έλεγχο του καπνίσματος, που προωθούνται στο παρόν στάδιο, τα οποία προτείνεται να ρυθμίζονται εξώδικα.

Ειδικότερα, η προτεινόμενη ρύθμιση αποσκοπεί στο να καταστεί πιο αποτελεσματική η εφαρμογή των προνοιών της νέας νομοθεσίας για έλεγχο του καπνίσματος, γι' αυτό και προωθείται στην ολομέλεια ταυτόχρονα με το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος).

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας δήλωσε ότι συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, όπως έχουμε συμφωνήσει, υπάρχει καθορισμένος χρόνος, που έχει συμφωνηθεί στη Σύσκεψη των Αρχηγών, για κάθε κόμμα, με τη συνεννόηση ότι η συζήτηση θα γίνεται ενιαία και για τα τρία νομοθετήματα και θα καλύπτει και τις δεκάδες τροπολογίες που έχουμε. Θα παρακαλέσω την κ. Δημητρίου να διαβάσει τους χρόνους, για να τους υπενθυμίσουμε στα κόμματα και να τους σημειώσουν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δημοκρατικός Συναγερμός είκοσι τέσσερα λεπτά, ΑΚΕΛ είκοσι ένα λεπτά, ΔΗΚΟ δεκατέσσερα λεπτά, ΕΔΕΚ οκτώ λεπτά, Συμμαχία Πολιτών οκτώ λεπτά, Αλληλεγγύη οκτώ λεπτά, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επτά λεπτά, ΕΛΑΜ επτά λεπτά. Σύνολο, κύριε Πρόεδρε, ενενήντα επτά λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΕΥ. ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΕΥ. ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Είναι “μέχρι” τα λεπτά που βάλαμε. Δε σημαίνει ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν είσαστε υποχρεωμένοι να καλύψετε το χρόνο σας, σίγουρα. Μπορεί να εξοικονομήσετε και λίγο χρόνο, για να εξηγήτε μετά τις τροπολογίες σας, αν κάποιος νιώθει ότι δεν έγιναν αντιληπτές ή ότι μέσα από το διάλογο που είχαμε δε γνωστοποιήθηκε η πρόθεση.

Τώρα θα ρωτήσω αν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, όπως το εξηγήσαμε. Παρακαλώ να πατήσετε τα κουμπιά σας τώρα, αν υπάρχουν ομιλητές.

Παρ' όλο που φαίνεται στον πίνακα, επειδή θα είναι πολλοί, μπορεί να χρειαστεί να μου κάνετε και ένα σημείωμα.

Ξεκινώ με τον κ. Γιώργο Λουκαΐδη.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Όι, ο πρόεδρος...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη; Όι, επειδή είστε κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος... Αν θέλετε να τηρήσω τη σειρά του κουμπιού, δεν έχω πρόβλημα.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ναι, τζιαι να ξεκινήσουμε με τον τρόπο που είχαμε κάνει τζιαι τις προηγούμενες φορές, δηλαδή από τα μικρότερα στα μεγαλύτερα κόμματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να πάω σειρά με τα κόμματα.

Ποιος θα μιλήσει από το ΕΛΑΜ;

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Χρίστου, ελάτε στο βήμα, αφού έχετε πάνω από δύο λεπτά.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ξέρεις, τούτον τον όρο νομίζω εβάλαν τον τον τζιαιρό που οι βουλευτές ήταν γέροι, για να βαρκούνται να έρκουνται. Τώρα που έχουμε νέους έντζιε έχουν κανένα πρόβλημα να έρκουνται δαμαί!

Το λοιπόν, ο κ. Χρίστου έχει το λόγο.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Σήμερα έφθασε ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής ο νέος νόμος που αφορά το κάπνισμα. Θα ήθελα να ξεκινήσω με μια καθολικά αποδεκτή διαπίστωση, για να μην τύχουν παρερμηνείας τα όσα θα αναφέρω στη συνέχεια. Το κάπνισμα όντως και αποδεδειγμένα προκαλεί μεγάλα προβλήματα στην υγεία και είναι η αιτία γένεσης πολλών παθήσεων και νόσων. Θεωρούμε όμως ότι η παρούσα νομοθετική πρωτοβουλία της κυβέρνησης τέθηκε εξαρχής σε λάθος βάση. Το νομοσχέδιο βασίστηκε σε Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που επέβαλε συγκεκριμένες υποχρεώσεις ως προς τη σήμανση στα καπνικά προϊόντα. Ενώ λοιπόν θα μπορούσαμε να ενσωματώσουμε τις εναρμονιστικές ρυθμίσεις που ζητούσε η Ευρωπαϊκή Ένωση στην υπάρχουσα νομοθεσία, η κυβέρνηση το θεώρησε ευκαιρία να τροποποιήσει ολόκληρο το νόμο και να φέρει νέες αλλαγές. Υπήρχε όντως μια προβληματική προηγούμενη νομοθεσία, που ψηφίστηκε σχετικά πρόσφατα, το 2009.

Η πρόταση του αρμόδιου υπουργείου είναι η ακόμα πιο γενική απαγόρευση του καπνίσματος και η αύξηση των σχετικών προστίμων. Και εδώ προκύπτει το πρώτο μεγάλο ζήτημα όσον αφορά εμάς. Γιατί να εξαιρείται από τη νομοθεσία του καπνίσματος το καζίνο; Γιατί να επιτρέπεται σε μια επιχείρηση να μη λειτουργεί όπως οι υπόλοιπες; Πρέπει κάποια στιγμή να ξεκαθαρίσουμε αν υπάρχουν καλοί και κακοί επενδυτές. Στην περίπτωση του καζίνο δηλαδή θα επιτραπούν εξαιρέσεις, επειδή ο επενδυτής θα δαπανήσει αρκετά εκατομμύρια και έχει πρόσβαση και επιρροή σε πολιτικά πρόσωπα, ενώ, αντίθετα, οι υπόλοιπες επιχειρήσεις, οι μικρότεροι επιχειρηματίες, που έχουν δαπανήσει ίσως τις οικονομίες μιας ζωής, για να στήσουν

μια οικογενειακή επιχείρηση, θεωρούνται κατώτεροι. Για αυτούς ο συγκεκριμένος νόμος ίσως να έχει και καταλυτικά αποτελέσματα.

Θέση του κινήματός μας είναι ότι όλοι είναι ίσοι απέναντι στο νόμο. Αν λοιπόν θα επιτρέπεται στην περίπτωση του καζίνο να λειτουργήσει εσωτερικούς χώρους που θα επιτρέπεται το κάπνισμα, τότε αντίστοιχα θα πρέπει και σε άλλες επιχειρήσεις που έχουν δημιουργήσει παρόμοιους χώρους να επιτρέπεται το κάπνισμα, για να μην υπάρξουν δύο μέτρα και δύο σταθμά στην εφαρμογή της νομοθεσίας.

Το δεύτερο ζήτημα το οποίο προκύπτει από την εν λόγω νομοθεσία είναι το εξής: Απαγορεύεται μεταξύ άλλων καθολικά το κάπνισμα σε χώρους εργασίας. Πρόσωπο το οποίο παραβιάζει τις συγκεκριμένες διατάξεις καλείται να πληρώσει πρόστιμο μέχρι €2.000. Δηλαδή, για να καταλαβαίνουν όλοι όσοι μας παρακολουθούν, ένας εργαζόμενος ο οποίος πιθανώς να έχει μηνιαίο εισόδημα της τάξης των €800, €1000 ή €1.500, αν τύχει και διαπράξει το “μέγα έγκλημα” να καπνίσει ένα τσιγάρο στο χώρο εργασίας του, θα πρέπει να πληρώσει πρόστιμο το οποίο αναλογεί δύο και τρεις φορές στο μηνιαίο μισθό του και αυτό θεωρείται από τη Βουλή ως κάτι το οποίο είναι λογικό. Δεν ξέρω πόση αξία έχουν για κάποιους που βρίσκονται σ’ αυτή την αίθουσα €2.000, αλλά ξέρω ότι για πολλούς που είναι εκτός αυτής της αίθουσας €2.000 είναι πάρα πολλά λεφτά.

Τρίτο ζήτημα: Είναι ξεκάθαρο ότι η πλήρης απαγόρευση του καπνίσματος θα δημιουργήσει αρνητικές επιπτώσεις στην τουριστική βιομηχανία. Τη στιγμή που η Κύπρος αναζητεί τρόπους αύξησης του τουριστικού ρεύματος προς το νησί μας, η νομοθεσία αυτή θα φέρει σε μειονεκτική θέση τον τόπο μας έναντι άλλων προορισμών. Να υπενθυμίσω επίσης ότι στην επιτροπή Υγείας έχουν αποστείλει συγκεκριμένες προτάσεις τόσο ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Ξενοδόχων όσο και ο Σύνδεσμος Τουριστικών Επιχειρήσεων και Ταξιδιωτικών Πρακτόρων. Οι επιπτώσεις που θα έχει κάτι τέτοιο στην κυπριακή οικονομία είναι ακόμα δύσκολο να υπολογιστούν.

Τέταρτο ζήτημα: Η γενική απαγόρευση του καπνίσματος στα καταστήματα εστίασης, αναψυχής και διασκέδασης θα επιφέρει με μαθηματική ακρίβεια μείωση του τζίρου των συγκεκριμένων επιχειρήσεων και θα υπάρξει ο κίνδυνος να κλείσουν δεκάδες μεσαίες και μικρές επιχειρήσεις, κάτι που θα σημαίνει αυτόματα και την απώλεια θέσεων εργασίας. Σε μια εποχή όπου η ανεργία βρίσκεται ακόμα σε υψηλά επίπεδα, αντί να βρίσκουμε τρόπους να βελτιώσουμε την κατάσταση, βρίσκουμε τρόπους να δημιουργήσουμε ακόμα πιο αρνητικό κλίμα.

Λάθος θεωρούμε επίσης την επιβολή αντικειμενικής ευθύνης στον ιδιοκτήτη μιας επιχείρησης, εάν κάποιος παραβιάσει την αντικαπνική νομοθεσία, ενώ βρίσκεται εντός αυτής. Δεν μπορούμε ως πολιτεία να ζητούμε από τον κάθε ιδιοκτήτη να γίνει αστυνομικός και να του επιβάλουμε την υποχρέωση να καλεί την αστυνομία σε οποιαδήποτε τέτοια περίπτωση. Αντιλαμβάνεστε ότι θα φέρουμε το συγκεκριμένο άνθρωπο στην πολύ δύσκολη θέση να είναι αναγκασμένος να καταγγείλει κάποιους οι οποίοι είναι πελάτες του. Στο σημείο αυτό θα υπάρξουν πολλά παρατράγουδα, διότι δημιουργείται αθέμιτος ανταγωνισμός και θα υπάρξουν αλληλοσυγκρουόμενα συμφέροντα.

Πέμπτο ζήτημα, το κερασάκι στην τούρτα της όλης υπόθεσης: Οι εκπρόσωποι της αστυνομίας και των δήμων που είχαν καλεστεί στη συνεδρία της επιτροπής Υγείας δήλωσαν ξεκάθαρα ότι δεν έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόσουν αποτελεσματικά την υπάρχουσα νομοθεσία, πόσω μάλλον τη συγκεκριμένη νομοθεσία που συζητούμε σήμερα, που επιβάλλει την πλήρη απαγόρευση.

Κύριε Πρόεδρε,

Διερωτώμαστε τελικά: Αυτή η νομοθεσία έχει πραγματικά στόχο να περιορίσει το κάπνισμα για το καλό της υγείας όλων μας ή είναι ακόμα μια μέθοδος της κυβέρνησης να επιβάλει νέα πρόστιμα στους πολίτες και στις επιχειρήσεις, για να γεμίσουν τα κρατικά ταμεία;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει ολοκληρωθεί ο χρόνος σας.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Απλά θέλω να αναφέρω ότι εμένα μου φαίνεται υποκριτικό ένα κράτος το οποίο δεν έχει φροντίσει μέχρι σήμερα να έχει το ίδιο ένα ογκολογικό κέντρο, ένα κρατικό ογκολογικό κέντρο, να κόπτεται τόσο πολύ για τη νομοθεσία του καπνίσματος.

Για να περιοριστούν τα αρνητικά σημεία του συγκεκριμένου νομοσχεδίου, το ΕΛΑΜ κατέθεσε συγκεκριμένες εισηγήσεις και τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Χρίστου, πρέπει να ολοκληρώσετε σε μισό λεπτό.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Οι αλλαγές που ζητούμε και καλούμε τη Βουλή να στηρίξει είναι οι εξής: Ζητούμε τη μείωση των προστίμων σε λογικότερα πλαίσια, το εξώδικο πρόστιμο να παραμείνει στα €85, με την παράλληλη μείωση στα ίδια επίπεδα του διοικητικού προστίμου του άρθρου 22. Ζητούμε να καταργηθεί η αντικειμενική ευθύνη του ιδιοκτήτη χώρου όπου απαγορεύεται το κάπνισμα. Τέλος, να πω ότι θα στηρίξουμε οποιοσδήποτε τροπολογία φέρουν άλλα κόμματα ή βουλευτές οι οποίοι θεωρούμε ότι θα βοηθήσουν στην ομαλότερη και καλύτερη εφαρμογή της συγκεκριμένης νομοθεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Ο κ. Περδίκης έχει το λόγο.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι βουλευτές και βουλευτίνες,

Ως Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών διαχρονικά υποστηρίζουμε βεβαίως τη δημιουργία κρατικών υποδομών ογκοθεραπείας. Πιστεύουμε ότι η κατάσταση στην Κύπρο στον τομέα των υποδομών της ογκοθεραπείας έχει ακόμα πολλά κενά και είναι μεγάλη η έλλειψη του ότι δεν έχουμε στο ογκολογικό τμήμα του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας τις κατάλληλες υποδομές, περιλαμβανομένου και ενός ακτινοθεραπευτικού.

Αλλά η συζήτηση σήμερα δεν είναι τα ογκολογικά· η συζήτηση είναι πώς δε θα φτάνουμε στα ογκολογικά, πώς δε θα έχουμε κόσμο στις ουρές, για να χρειάζεται θεραπεία ενάντια στον καρκίνο και ιδιαίτερα τον καρκίνο ο οποίος έχει σχέση με αυτή την πολύ κακή συνήθεια, κερδοφόρα για κάποιους αλλά κακή συνήθεια. Και πιο συγκεκριμένα, επειδή υπάρχει μεγάλη παρεξήγηση σ' αυτό το θέμα, πρέπει να πούμε ότι αυτό το νομοσχέδιο δεν έχει στόχο να σταματήσουν το κάπνισμα οι καπνιστές· αυτό το νομοσχέδιο -σωστά επιώθησε προηγουμένως- είναι εναρμονιστικό σε ό,τι αφορά πολλές πρόνοιες που προσπαθούν να καταπολεμήσουν το λαθρεμπόριο τσιγάρων και δε θα ανοίξω αυτό το κεφάλαιο, γιατί ξανασυζητήθηκε και συζητιέται στη Βουλή. Δεν είμαστε άμοιροι ως Κύπρος και όχι μη εμπλεκόμενοι στο θέμα του λαθρεμπορίου τσιγάρων. Μας αφορά το θέμα του λαθρεμπορίου τσιγάρων. Οι περισσότερες ευρωπαϊκές πρόνοιες σε αυτό το νομοσχέδιο αφορούν το λαθρεμπόριο τσιγάρων, αφορούν την εισαγωγή προνοιών που έχουν να κάνουν με το ηλεκτρονικό τσιγάρο, κάτι καινούργιο, και, ναι, προσπαθούν να επιφέρουν συγκεκριμένες τροποποιήσεις που να προστατεύουν τους μη καπνιστές από τους καπνιστές.

Θέλω να το καταλάβετε αυτό. Δεν είναι νομοσχέδιο που στρέφεται εναντίον των καπνιστών· είναι νομοσχέδιο που προστατεύει τους μη καπνιστές από τους καπνιστές, οι οποίοι μη καπνιστές, σύμφωνα με όλες τις στατιστικές παγκόσμια και στην Κύπρο, είναι εξίσου θύματα του καρκίνου και μάλιστα υπάρχουν και στατιστικές που αποδεικνύουν ότι είναι περισσότερο θύματα από τους καπνιστές, ιδιαίτερα αν αυτά τα άτομα είναι ευάλωτα άτομα, που ανήκουν στις ευάλωτες ομάδες. Είναι τους μη καπνιστές που προσπαθούμε με αυτό το νομοσχέδιο να προστατεύσουμε από τους καπνιστές, που ενδεχομένως, εάν ήταν αγγελικός ο κόσμος και υπήρχε ανεβασμένη συνείδηση πέρα από τον εγωισμό του καθενός μας, δε θα χρειάζονταν και αυτοί οι νόμοι, αλλά δυστυχώς χρειάζονται, γιατί υπάρχει φοβερή έλλειψη ευαισθησίας για τα δικαιώματα του διπλανού μας.

Εμείς θεωρούμε ότι το νομοσχέδιο προσπαθεί να βελτιώσει την κατάσταση και για όσους θα σπεύσουν να πουν ότι το νομοσχέδιο του 2009 δεν έχει βελτιώσει την κατάσταση έχω εγώ στατιστικές που αποδεικνύουν ότι τα επίπεδα σε ό,τι αφορά την υγεία των μη καπνιστών έχουν αυξηθεί. Είχαμε και μείωση του καπνίσματος στα σχολεία επίσης. Έχουν έρθει ενώπιόν μας και έχουν τεκμηριώσει οι ειδικοί ότι όσο πιο αυστηρή είναι η νομοθεσία τόσο καλύτερα τα αποτελέσματα. Γι' αυτό και όλες οι χώρες του κόσμου στρέφονται περισσότερο προς το αυστηρότερο. Δεν υπάρχει καμιά πολιτισμένη χώρα του κόσμου που να πηγαίνει προς την αντίθετη πορεία. Ακόμα και αυτές που το 2009 δεν είχαν τη δική μας αυστηρή νομοθεσία σήμερα την έχουν και έχουν αυστηρότερη από τη δική μας τη νομοθεσία. Κάποιοι τότε, το 2009, μας έλεγαν: «Μα, γιατί βάζουμε τόσο αυστηρά μέτρα τη στιγμή που άλλες χώρες δεν τα έχουν βάλει;». Ε, μας έχουν ξεπεράσει σήμερα οι περισσότερες χώρες ιδιαίτερα της Ευρώπης!

Εμείς θεωρούμε ότι με τις δικές μας τις τροπολογίες είμαστε προς τη σωστή κατεύθυνση, την κατεύθυνση της υγείας των ανθρώπων. Πρώτο μας μέλημα είναι η υγεία των ανθρώπων. Δεν υποτιμούμε βεβαίως τα επιχειρήματα που ακούστηκαν ήδη και που ακούγονται και στην κοινότητα, ότι υπάρχουν κάποιες πρόνοιες που πιθανόν να περιορίσουν τον τζίρο, τα κέρδη. Ε, και αυτό το επιχειρήμα καταρρίπτεται. Υπάρχει έρευνα από το Ίδρυμα Έρευνας του 2012 που αποδεικνύει ότι η τότε νομοθεσία του 2009 έχει αυξήσει τον τζίρο στις υπηρεσίες της διασκέδασης. Δεν είναι περιοριστικό και δε σημαίνει ότι θα μειωθεί ο τζίρος, επειδή θα αυξηθεί το επίπεδο της υγείας των εργαζομένων πρώτα απ' όλα, που είναι οι πρώτοι λήπτες της κακής συνήθειας του καπνίσματος ως παθητικοί καπνιστές, και μετά των ανθρώπων που θέλουν να διασκεδάσουν, αλλά δεν μπορούν, γιατί εκεί που πάνε να διασκεδάσουν υπάρχουν οι καπνιστές και ο καπνός.

Συνεπώς, εμείς είμαστε υπέρ των αυστηρότερων μέτρων, είμαστε διαλλακτικοί σε θέματα που εξασφαλίζουν βεβαίως και κάποιες λογικές απαιτήσεις των επιχειρηματιών της διασκέδασης, αλλά λογικές, όχι παράλογες, οι οποίες να είναι πισωγύρισμα. Σε καμία περίπτωση δεν μπορούμε να δεχτούμε ότι, επειδή αδυνατεί το κράτος να εφαρμόσει μια νομοθεσία, πρέπει να καταργήσουμε τη νομοθεσία. Αν ήταν έτσι, αγαπητοί φίλοι και φίλες, ήταν να καταργήσουμε το 75% των κυπριακών νομοθεσιών, γιατί δεν εφαρμόζονται επαρκώς, από την πιο απλή ως την πιο σοβαρή. Η προσπάθειά μας δεν είναι να ακυρώνουμε νομοθεσίες, επειδή αδυνατεί το κράτος να τις εφαρμόσει, αλλά να πείσουμε το κράτος, να επιβάλουμε πολιτική πίεση, και σήμερα εδώ να επιβάλετε πολιτική πίεση διά της ψήφου σας προς την εκτελεστική εξουσία, είτε αυτή είναι δήμος είτε είναι κυβέρνηση, να εφαρμόσουν αυτή τη νομοθεσία για την προστασία της υγείας των μη καπνιστών από το κάπνισμα.

Σας καλώ λοιπόν να είσαστε αυστηροί υπέρ της υγείας, να προστατεύσετε τα δικαιώματα των μη καπνιστών, να προστατεύσετε την υγεία του κυπριακού λαού, τον οποίο εσείς εκπροσωπείτε σε αυτό το κοινοβούλιο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Περδίκη.

Πριν προχωρήσω στον ομιλητή της Αλληλεγγύης, που από τον πίνακα βλέπω ότι είναι ο κ. Γιώργος Παπαδόπουλος, τον οποίο θα παρακαλέσω να έρθει στο βήμα, να μου επιτρέψετε να καλωσορίσω στην αίθουσα της ολομέλειας της Βουλής των Αντιπροσώπων τους καθηγητές και μαθητές της 6^{ης} και 7^{ης} τάξης της Αμερικανικής Ακαδημίας Λάρνακας, που ήρθαν να παρακολουθήσουν τη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας.

Σας καλωσορίζω και ελπίζω απ' εδώ να πάρετε θετικά μηνύματα ή καλούς προβληματισμούς!

Το λόγο έχει ο κ. Γιώργος Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πρώτα απ' όλα, είναι καλό να αναφέρω ότι οι επιπτώσεις του καπνίσματος δεν αμφισβητούνται από κανέναν. Ακόμα και ο πιο φανατικός καπνιστής γνωρίζει ότι μπορεί να προκαλέσει ανεπανόρθωτες βλάβες στην υγεία. Δεν αμφιβάλει κανείς ότι το κάπνισμα είναι μια βλαβερή, κακή συνήθεια, ωστόσο όμως ο τρόπος που πρέπει να το αντιμετωπίσουμε χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή. Δεν πρέπει επ' ουδενί λόγω να ανοίξουμε αντιπαραθέσεις μεταξύ καπνιστών και μη καπνιστών, γι' αυτό και εμείς προσδίδουμε μεγαλύτερη βαρύτητα και σημασία στην έγκαιρη ενημέρωση του κοινού, στην καλλιέργεια του σεβασμού του ενός προς τον άλλο και όχι τόσο στην τιμωρία και τα μεγάλα χρηματικά πρόστιμα.

Ναι, είμαστε κάθετα υπέρ της απαγόρευσης του καπνίσματος όπου υπάρχουν παιδιά, όπου υπάρχουν παιχνιδότοποι, σχολεία, νοσοκομεία, κλινικές, ιατρεία και γενικά όπου συχνάζει οικογένεια. Ταυτόχρονα όμως δεν είμαστε διατεθειμένοι να βάλουμε ταφόπλακα στα κέντρα αναψυχής που δε φιλοξενούν ούτε παιδιά ούτε ανήλικους. Και γιατί το λέω αυτό; Διότι το νέο νομοσχέδιο, αγαπητοί συνάδελφοι, εισάγει τέτοιες ρυθμίσεις που δεν επιτρέπει στα κέντρα αναψυχής να καθορίσουν, εάν το επιθυμούν, χώρους για καπνιστές, ακόμη και αν διαθέτουν τον κατάλληλο εξοπλισμό ή ακόμη και αν διαμορφώσουν χώρο ο οποίος δε θα εφάπτεται με τους μη καπνιστές.

Αυτά τα νυχτερινά κέντρα αναψυχής έχουν άδεια λειτουργίας από τις 10.00 το βράδυ μέχρι τις 4.00 το πρωί. Και ερωτώ: Τι θα τους πούμε αυτούς τους ανθρώπους οι οποίοι εργοδοτούν ένα μεγάλο αριθμό συνανθρώπων μας, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, όταν θα ανοίξει το καζίνο το οποίο εξασφάλισε άδεια λειτουργίας και θα επιτρέπεται το κάπνισμα; Ότι στο βωμό του χρήματος, αγαπητοί συνάδελφοι, πουλούμε την υγεία;

Πρέπει επίσης να συνειδητοποιήσουμε ότι ο κάθε λαός έχει τη δική του κουλτούρα και είναι γι' αυτή την κουλτούρα που έχουμε και τόσο μεγάλο αριθμό τουρισμού. Τρία εκατομμύρια το 2016 και προβλέπουμε να μεγαλώσει και άλλο αυτός ο αριθμός. Να ξεχάσουμε και σ' αυτή την περίπτωση ότι ο ένας πνεύμονας της οικονομίας μας είναι ο τουρισμός; Να μην επιτρέψουμε ούτε και στα ξενοδοχεία να έχουν χώρο ή δωμάτια για καπνιστές;

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μη νομίζετε ότι εμείς οι Κύπριοι είμαστε το κακό παιδί της Ευρώπης και ότι έχουμε μια κακή νοοτροπία, η οποία δεν αλλάζει με τίποτε. Επιτρέψτε μου αναφερθώ σε μερικές άλλες ευρωπαϊκές χώρες: Στη Γαλλία αύξησαν την τιμή του καπνού κατά 20% και κατέβηκαν σε απεργία. Το γαλλικό Υπουργείο Υγείας επιτρέπει στους καπνιστές να ανάψουν ελεύθερα τσιγάρα την παραμονή του νέου έτους. Στην Ιταλία αντέδρασαν οι ιδιοκτήτες και οι εργαζόμενοι των μπαρ και των εστιατορίων ειδικά στις παραλιακές πόλεις όπου κατακλύζονται από τουρίστες. «Είναι κομμάτι της κουλτούρας μας», είπαν. Στην Πορτογαλία τα μικρότερα των 100 τ.μ. μπαρ μπορούν να δημιουργήσουν χώρους για καπνιστές και τα δημόσια κτίρια μπορούν να διαθέτουν χώρους για καπνιστές, αρκεί να διαθέτουν κατάλληλο εξαερισμό. Στην Ισπανία απαγορεύεται το κάπνισμα σε σχολεία, νοσοκομεία, νηπιαγωγεία κ.λπ., όμως οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις των 100 τ.μ. μπορούν να διαχωρίσουν χώρο για καπνιστές. Οι μικρότερες δε πρέπει να αποφασίσουν αν δέχονται καπνιστές ή όχι.

Αναφέρθηκα στις πιο πάνω χώρες, όπου και αυτές εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τον τουρισμό και δοκίμασαν την αυστηρή εφαρμογή της νομοθεσίας για λίγο χρονικό διάστημα. Το αποτέλεσμα των επιχειρήσεων αυτών κατά τη διάρκεια της αυστηρής εφαρμογής ήταν να χάσουν 22% με 25% των εσόδων τους. Προσοχή λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μην κλείσουμε και άλλες επιχειρήσεις. Προσοχή λοιπόν μη στείλουμε και άλλους συνανθρώπους μας στην ανεργία. Όλα αυτά για προβληματισμό του καθενός.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Σειρά έχει η Συμμαχία Πολιτών. Ποιος θα είναι ομιλητής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Μυλωνάς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελάτε στο βήμα, κύριε Μυλωνά.

Π. ΜΥΛΩΝΑΣ:

Μπορώ απ' εδώ, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν είναι δύο λεπτά, ναι. Αν είναι περισσότερα...

Π. ΜΥΛΩΝΑΣ:

Θα είμαι σύντομος, κύριε Πρόεδρε. Δε χρειάζεται να πούμε πάρα πολλά πράγματα, αν επιτρέπετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, κύριε Μυλωνά.

Π. ΜΥΛΩΝΑΣ:

Ευχαριστώ.

Λέχθηκαν πάρα πολλά πράγματα, είναι και λίγο επιτόλαιο να επαναλάβω όσα έχουν επαναληφθεί για τη βλαβερή αυτή συνήθεια, για τις συνέπειες στην υγεία του καπνιστή, απλώς θα ήθελα να υποδείξω μερικά πράγματα, τα οποία αξίζει τον κόπο να μας προβληματίσουν για το μέλλον.

Πρώτα απ' όλα είναι... Είπε ο κ. Παπαδόπουλος κάποια πράγματα για την κουλτούρα των Γάλλων ή άλλων λαών οι οποίοι έχουν τη συνήθεια του καπνού. Αυτό ακουμπά ακριβώς στα θέματα παιδείας, που θα ήταν πάρα πολύ ενδιαφέρον, εάν εγκύπταμε με ιδιαίτερη σοβαρότητα σε προγράμματα παιδείας ενωρίς. Και αυτό, ως θύμα αυτής της βλαβερής συνήθειας -αυτή τη στιγμή είμαι αμιστής και κατά διαστήματα και καπνιστής και θα πρέπει να το λέμε, για να ξέρει και ο κόσμος με ποιο τρόπο ομιλούμε όλοι- γνωρίζουμε ότι τα θέματα του καπνού ακουμπούν τεράστια οικονομικά συμφέροντα, όχι μόνο στη μικρή μας Κύπρο αλλά παγκόσμια. Η υπερβολή και η υστερία σε κάποιες περιπτώσεις οδηγεί σε αντίθετα αποτελέσματα. Επαναλαμβάνω την ανάγκη να πάμε ξανά στα σχολεία, από το νηπιαγωγείο, με σοβαρά προγράμματα και όχι επιδερμικά όπως πάντα έκανε η Κυπριακή Δημοκρατία. Οι ειδικοί επιστήμονες να δώσουν στα παιδιά μας την ευκαιρία να αποφύγουν αυτή τη βλαβερή και ζημιογόνα κατάσταση.

Δεύτερον, όλες οι προσεγγίσεις που ακούω -και αντιλαμβάνομαι τις υστερίες και από τις δύο πλευρές- έχουν σχέση με ένα θέμα το οποίο θα ήθελα να αναδείξω. Οι καπνιστές, αν και δεν το παραδέχονται κάποιιοι, είναι ασθενείς, είναι εθισμένοι στη νικοτίνη. Σε όλες τις προσεγγίσεις που γίνονται ή σχεδόν σε όλες, για να μην είμαι εγώ υπερβολικός, η ανάγκη προσέγγισης αυτού του προβλήματος δε γίνεται μόνο με διώξεις, μόνο με

διώξεις, γίνεται και με άλλους τρόπους, οι οποίοι και από το νομοσχέδιο και από άλλες τοποθετήσεις πολιτικές απουσιάζουν, απουσιάζει αυτή η προσέγγιση.

Και τελειώνω με κάτι που αφορά τους ατμιστές. Επαναλαμβάνω ότι είμαι ατμιστής. Μέσα στα πλαίσια της υστερίας και προφανώς των οικονομικών συμφερόντων και βεβαίως χωρίς να ισχυρίζομαι ότι είναι αποδεδειγμένο -είναι εδώ ο γιατρός ο Αδάμου, μπορεί να απευθυνθεί αργότερα- υπάρχουν διστάμενες απόψεις όσον αφορά την επιβλάβεια. Η καρδιολογική εταιρεία της Αγγλίας και άλλες αντικαρκινικές εταιρείες στις Ηνωμένες Πολιτείες ισχυρίζονται ότι είναι μια μέθοδος, ισχυρίζονται ότι είναι μια μέθοδος, επαναλαμβάνω, γιατρέ, ισχυρίζονται ότι είναι μια μέθοδος διακοπής του καπνίσματος ή μείωσης του καπνίσματος ή ότι είναι ελάχιστες ή λιγότερες οι συνέπειες από τον καπνό. Εντούτοις, μέσα σ' ένα πλαίσιο λειτουργίας -κατά την άποψή μου και πάλι λίγο έτσι μαζικοποίησης των προβλημάτων- προχωρούμε σε απαγορευτικές διαδικασίες. Αν θα μπορούσε να είναι οι ατμιστές μια λύση ή ένας προθάλαμος πριν τη διακοπή, δεν ξέρω αν θα μπορούσαμε να το κουβεντιάσαμε.

Εμείς σε πολλές από τις τροπολογίες, έτσι για να ολοκληρώσω, θα είμαστε υπέρ και σε κάποιες άλλες κατά.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Ναι, τώρα η ΕΔΕΚ.

Ο κ. Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες, κύριοι συνάδελφοι,

Καταρχάς, θα ήθελα να ευχαριστήσω το συνάδελφο τον Παύλο το Μυλωνά, γιατί ακριβώς μου δίνει τη δυνατότητα, ως εισαγωγικό σημείωμα, να συνεχίσω από τα όσα ορθά μέχρι στιγμής έχει επισημάνει. Και κυρίως αξιοποιώ την παρουσία μου στη Βουλή, για να τοποθετηθώ όχι κυρίως ως βουλευτής, αλλά κυρίως ως γιατρός, ως μη καπνιστής, ως αντικαπνιστής και ως θύμα των καπνιστών για δεκαετίες. Αλλά, για να επιλύσουμε τέτοια σοβαρά ζητήματα, πρέπει ακριβώς να βρούμε το μέτρο και να λειτουργήσουμε στη βάση του μέτρου και κυρίως στη βάση του να στοχοποιήσουμε τι θέλουμε να πετύχουμε με την οποιαδήποτε νομοθεσία και πώς θα το πετύχουμε.

Είναι κοινά παραδεκτό ότι η νομοθεσία που ψηφίστηκε το 2009 ήταν, αν όχι η πιο αυστηρή, από τις πλέον αυστηρές εις τον ευρωπαϊκό χώρο. Το ερώτημα που πρέπει να απαντήσουμε είναι γιατί δεν εφαρμόστηκε και γιατί επιχειρείται να τροποποιηθεί. Και μάλιστα όχι για να βελτιωθεί και να ενισχυθεί η εφαρμογή της, αλλά για να γίνει ακόμα πιο αυστηρή. Οι λόγοι ουσιαστικά που δεν εφαρμόστηκε η προηγούμενη νομοθεσία ήσαν δύο: Ο πρώτος ήταν η αυστηρότητα της νομοθεσίας, σε σημείο που δεν υπήρχε δυνατότητα εφαρμογής, γιατί δε λάβαμε υπόψη ορισμένες συνθήκες, και ο δεύτερος το γεγονός ότι το κράτος δεν είχε την υποδομή και τη δυνατότητα να επιτηρήσει και να προωθήσει την εφαρμογή της. Από τη μη εφαρμογή αυτής της νομοθεσίας ποιοι πλήρωσαν το κόστος; Οι καπνιστές; Οι μη καπνιστές πλήρωσαν το κόστος. Γι' αυτό ακριβώς το λόγο και αυτό που θα πρέπει να επιχειρήσουμε να εισαγάγουμε ως νομοθεσία είναι το να διασφαλίσουμε κατά τρόπο απόλυτο τα δικαιώματα και την προστασία των μη καπνιστών από τις επιβλαβείς επιπτώσεις του καπνίσματος.

Και ακριβώς πριν αναλύσω το γιατί, γιατί πρέπει να πω ότι υπήρξαν πολλά σχόλια κυρίως στο διαδίκτυο και σ' όλα τα υπόλοιπα για τις τροπολογίες που κατέθεσε η ΕΔΕΚ, το τονίσαμε πάρα πολλές φορές σε αυτή τη Βουλή, σε αυτή την αίθουσα ότι για τέτοια σοβαρά κοινωνικά ζητήματα χρειάζεται ένας σωστός προγραμματισμός με στάδια. Το πρώτο που πρέπει να επιχειρήσουμε είναι η πρόληψη. Μέσα από τα σωστά προγράμματα, μέσα από την ενημέρωση του πληθυσμού και κυρίως από την παιδική ηλικία και κυρίως μέσα από τον παραδειγματισμό, αλλά και την επαφή που πρέπει να έχουν οι πολίτες με τις επιβλαβείς επιπτώσεις του καπνίσματος. Το δεύτερο είναι η διαχείριση του προβλήματος και η διαχείριση του προβλήματος κυρίως στηρίζεται πάνω στα προγράμματα πρόληψης, που είναι καθαρά ιατρική ευθύνη, και μέσα από την ανάπτυξη ιατρικών τμημάτων τα οποία να μπορούν έγκαιρα να διαγιγνώσκουν τα προβλήματα που προκύπτουν κυρίως από το κάπνισμα και όχι μόνο, που είναι ο καρκίνος του πνεύμονα και κάποιες άλλες μορφές καρκίνου, για να μπορεί να γίνεται γρήγορη αποθεραπεία και να προλαμβάνουμε τα χειρότερα. Ναι, και στο τέλος να υπάρχει και η καταστολή.

Εμείς για όλα αυτά τα ζητήματα αναποδογυρίζουμε την πυραμίδα. Βάζουμε μονίμως την κορυφή προς τα κάτω και τη βάση προς τα πάνω. Και ξεκινούμε πάντα από την καταστολή. Και, αφού για χρόνια ολόκληρα αγωνιστούμε να καταστείλουμε κάτι και διαπιστώνουμε ότι δεν μπορούμε να το καταστείλουμε, επιχειρούμε στη

συνέχεια να κάνουμε διαχείριση, που δεν μπορούμε να την επιτύχουμε, και, όταν φτάνουμε στο τέλος στα προγράμματα της πρόληψης, τα αποτελέσματα είναι φτωχά ως συνήθως.

Επειδή ακριβώς ειπώθηκε από συναδέλφους τι ισχύει σε άλλες χώρες, ναι, συμφωνώ, να εφαρμόσουμε και στην Κύπρο ό,τι ισχύει σε άλλες χώρες. Και τουλάχιστον οι πρόεδροι και οι αρχηγοί των κομμάτων είχαμε την ευκαιρία τελευταία με αφορμή τις συζητήσεις για το Κυπριακό και τη διάσκεψη της Γενεύης να είμαστε και σ' ένα από τα καλά ξενοδοχεία της Γενεύης -όχι για τουρισμό όπως είπαν κάποιιοι- σε μια χώρα που είναι από τις πλέον αυστηρές όσον αφορά τη νομοθεσία για το κάπνισμα. Και είδαμε ακριβώς πώς λειτουργούσαν. Αυτά τα παραδείγματα δεν μπορούμε να τα μεταφέρουμε στη δική μας τη χώρα; Μπορούμε. Γιατί δεν το θέλουμε;

Αυτό που θέλω να τονίσω είναι ότι πολλές φορές, στην προσπάθειά μας να υπερβάλουμε τις προτάσεις μας για τους διάφορους λόγους ή και ενδεχομένως λόγω της καλής μας θέλησης, για να ενισχύσουμε την προστασία των μη καπνιστών, οδηγούμαστε σε προτάσεις που οδηγούν στο αντίθετο αποτέλεσμα. Και κυρίως οδηγούν σε αποτέλεσμα μη εφαρμογής της συγκεκριμένης νομοθεσίας. Γιατί και το 2009 εγώ προσωπικά είχα προειδοποιήσει τότε ότι αυτή η νομοθεσία δεν εφαρμόζεται με αυτό τον τρόπο. Υπήρχαν οι υπέρμαχοί της, όμως δεν άκουσα κανέναν από τους υπέρμαχους της τότε νομοθεσίας να κάμει μια αξιολόγηση γιατί δεν εφαρμόστηκε η νομοθεσία. Δεν άκουσα κανέναν από τους υπέρμαχους της επιπλέον αυστηρότητας να θίξει όλα τα υπόλοιπα ζητήματα τα οποία αφορούν τη μη εφαρμογή και ακριβώς τις επιπτώσεις πάνω στους μη καπνιστές.

Γι' αυτό από την πλευρά της ΕΔΕΚ θεωρούμε ότι πρέπει να είμαστε λογικοί. Βασικός μας στόχος είναι ακριβώς να προστατεύσουμε την υγεία και τα δικαιώματα των μη καπνιστών κατά τρόπο απόλυτο, όμως την ίδια στιγμή οφείλουμε να παραδεχτούμε ότι δικαιώματα έχουν και οι καπνιστές, τα οποία πρέπει να τα διασφαλίσουμε με τρόπο συντεταγμένο και συγκεκριμένο, για να μπορεί και η νομοθεσία να εφαρμοστεί.

Οι τροπολογίες της ΕΔΕΚ ουσιαστικά είναι τρεις. Η μία τροπολογία αφορά τα ξενοδοχεία και προτείνουμε ό,τι ακριβώς εφαρμόζεται σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, στη Γαλλία, στην Ελβετία, στην Ιταλία, στην Αυστρία, στην Ισπανία, στην Αγγλία. Τα ξενοδοχεία, εάν και εφόσον επιθυμούν, να έχουν δωμάτια για τους καπνιστές και να έχουν και αίθουσα καπνιστών σε κάποιο χώρο του ξενοδοχείου που να μην έχει καμία επαφή με τον υπόλοιπο χώρο και την ίδια στιγμή να βρίσκεται κάτω από συγκεκριμένο σύστημα εξαερισμού με συγκεκριμένες προδιαγραφές. Και θέτω το ερώτημα: Τι είναι πιο λογικό; Να επιτρέπω σε κάποιον που διαμένει σ' ένα ξενοδοχείο να καπνίζει στη βεράντα του ξενοδοχείου δίπλα από τραπέζι ή ενδεχομένως χώρο στον οποίο υπάρχουν άλλοι ένοικοι του ξενοδοχείου ή παιδιά ή να καπνίζει στο δωμάτιό του με συνθήκες εξαερισμού ή εις την αίθουσα του ξενοδοχείου που είναι μόνο για καπνιστές; Ποιο από τα δύο πρέπει να προτιμήσω; Ποιο από τα δύο προστατεύει την υγεία των μη καπνιστών; Γιατί, από την ώρα που στον ανοιχτό χώρο θα επιτρέπεται να καπνίσει και θα βγει έξω να καπνίσει, θα ενοχλήσει τους διπλανούς, που οι διπλανοί μπορεί να είναι οικογένεια, μπορεί να είναι παιδιά. Άρα λοιπόν με αυτό ακριβώς τον τρόπο προστατεύω κατά κύριο λόγο τους μη καπνιστές και την ίδια στιγμή, ναι, δεν εξωθώ τον καπνιστή να παραβιάσει τον κανονισμό ή ενδεχομένως να τον βγάλω στο πεζοδρόμιο.

Το ίδιο ισχύει και με τα κέντρα εστίασης, τα εστιατόρια, όπου απαγορεύεται ρητώς και διά ροπάλου το κάπνισμα. Εάν όμως ένα εστιατόριο έχει τη δυνατότητα να έχει ένα χώρο για καπνιστές με ειδικές συνθήκες εξαερισμού, για να πάει κάποιος για πέντε λεπτά να καπνίσει και να επιστρέψει στη θέση του, πρέπει να του το απαγορεύσω; Πρέπει να του πω «ξέρεις, πρέπει να τον βγάλεις εις το πεζοδρόμιο, να καπνίσει στο πεζοδρόμιο»;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε ολοκληρώσει το χρόνο σας, κύριε Σιζόπουλε.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ολοκληρώνω με αυτό, κύριε Πρόεδρε, ολοκληρώνω με αυτό.

Για αυτό ακριβώς το λόγο γιατί τότε οι δήμοι και το κράτος δε βάζουν σταχοδοχεία στα πεζοδρόμια; Είναι λογικό να καπνίζει ο άλλος στο πεζοδρόμιο και να πετάσσει το αποσιγάρο κάτω; Αυτός έν' πολιτισμός; Αυτές είναι συνθήκες δικαιωμάτων;

Και εν πάση περιπτώσει, όσον αφορά το θέμα των τροπολογιών, η ΕΔΕΚ θα τοποθετηθεί στην κάθε τροπολογία με την ψήφο της. Επειδή το θέμα είναι ιδιαίτερα ευαίσθητο και στο πλαίσιο της δημοκρατικής μας συμπεριφοράς, τονίζω ότι οι βουλευτές του κόμματος είναι αποδεδειγμένοι από κομματική πειθαρχία και μπορούν να ψηφίσουν ό,τι ελεύθερα επιθυμούν.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Από το Δημοκρατικό Κόμμα ποιος θα μιλήσει πρώτος;

Ο κ. Μουσιούττας.

Μ. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Κυρίες συναδέλφισσες,

Θα 'θελα καταρχάς να ευχαριστήσω τις υπηρεσίες της Βουλής για το δύσκολο έργο τους, γιατί πρόκειται για ένα νομοσχέδιο που μας απασχόλησε σε πολλές συνεδρίες, έτυχε μεγάλου αριθμού τροπολογιών, ήρθε στην ολομέλεια, αποσύρθηκε από την ολομέλεια και τελικά καταλήγουμε αισίως σήμερα στις όσο το δυνατόν περισσότερες συγκλήσεις, για να μπορέσουμε να ψηφίσουμε.

Είναι γεγονός ότι το εν λόγω νομοσχέδιο επηρεάζει όλο το φάσμα του πληθυσμού τόσο σε επίπεδο κοινωνικό όσο και σε επίπεδο οικονομικό. Οι επιμέρους τροπολογίες που κατατέθηκαν από σχεδόν όλες τις κοινοβουλευτικές ομάδες θα καθορίσουν φυσικά την τελική μορφή του νομοσχεδίου. Ως Δημοκρατικό Κόμμα, είχαμε την πεποίθηση, αλλά και την πολιτική βούληση να ψηφίσουμε την ευρωπαϊκή Οδηγία αυτούσια όπως είχε σταλεί από το αρμόδιο υπουργείο, από τις Βρυξέλλες. Κατά την άποψή μας, η φιλοσοφία της Οδηγίας ήταν σαφώς πιο δίκαιη όσον αφορά τις ρυθμίσεις για την απαγόρευση του καπνίσματος. Δε θεωρούμε όμως το εν λόγω νομοσχέδιο ότι είναι ιδεατό, όμως υπό τις περιστάσεις, που εκκρεμεί η διαδικασία παράβασης από την Ευρωπαϊκή Ένωση, θα πρέπει να το υπερψηφίσουμε. Το υπουργείο θα έπρεπε να προχωρήσει στην εναρμόνιση της κείμενης νομοθεσίας με την Οδηγία και σε μεταγενέστερο στάδιο να προχωρήσει με τις εθνικές ρυθμίσεις. Όλη αυτή η βεβαιασμένη κίνηση του υπουργείου να στείλει ολοκληρωμένο νομοσχέδιο δημιούργησε όλη αυτή την αναστάτωση και την πίεση στη Βουλή.

Είχαμε βέβαια κατά νου το γεγονός ότι θα πρέπει να διασφαλίσουμε τόσο τα δικαιώματα των μη καπνιστών όσο και τα δικαιώματα των καπνιστών. Παράλληλα, έπρεπε να είμαστε προσεκτικοί, διότι η Κύπρος έχει ως βασικό άξονα της οικονομίας της το τουριστικό προϊόν. Ως εκ τούτου, οι επιπρόσθετες εθνικές ρυθμίσεις που πρότεινε η εκτελεστική εξουσία θεωρούμε ότι βρίσκονται στη σωστή κατεύθυνση. Χρηζουν όμως περαιτέρω βελτίωσης και αυτό βέβαια πρέπει να γίνει με νηφαλιότητα και με σύνθεση απόψεων, γεγονός το οποίο δεν έχουμε ακόμα πετύχει και αυτό φαίνεται από τη διαφορετικότητα των τροπολογιών.

Έχουμε την άποψη ότι κάτω από την πίεση και τα στενά χρονοδιαγράμματα, αλλά και τις διαφορετικές θέσεις των κοινοβουλευτικών ομάδων ενδεχομένως να οδηγήσουμε τη Βουλή στην υιοθέτηση τροπολογιών που εκφεύγουν από το όλο πνεύμα της ευρωπαϊκής Οδηγίας. Περαιτέρω, η απόφασή μας να καταψηφίσουμε την πληθώρα των τροπολογιών που έχουν κατατεθεί τις τελευταίες μέρες στηρίζεται στο γεγονός ότι θα προκύψει, αν ψηφιστούν, μια νομοθεσία πολύπλοκη και δυσλειτουργική, με αποτέλεσμα να μην μπορέσει να εξυπηρετήσει τον επιδιωκόμενο σκοπό της προστασίας της υγείας.

Πριν κλείσω, έχουμε μια εισήγηση ως Δημοκρατικό Κόμμα, όπως τα αρμόδια υπουργεία μέρος των εσόδων που θα προκύψουν από την πώληση καπνικών προϊόντων, αλλά και από τυχόν επιβολή προστίμων τα διαθέσουν για τη διαφώτιση των μαθητών στα σχολεία μας, ώστε να αγγίξουμε τις ευαίσθητες αυτές ηλικίες, όπου μεσοπρόθεσμα θα έχουμε επωφελή αποτελέσματα στην κοινωνία μας.

Ως Δημοκρατικό Κόμμα, θα καταψηφίσουμε τις πλείστες των τροπολογιών που είτε καθιστούν το νομοσχέδιο πιο αυστηρό ή πιο επιεικές, θα λάβουμε υπόψη ότι η Κύπρος είναι ένας τουριστικός προορισμός και θα υπερψηφίσουμε μέρος των εξώδικων ρυθμίσεων που μαζί με τα διοικητικά πρόστιμα μπορούν να επιβληθούν για κάποιες παραβάσεις.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από το ΑΚΕΛ ο κ. Γιώργος Τ. Γεωργίου.

ΓΙΩΡΓΟΣ Τ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Είναι γεγονός ότι το συγκεκριμένο νομοσχέδιο ξεκαπνίζει από καιρό και καταλαβαίνετε όλοι τι εννοώ! Θα έπρεπε ήδη να το είχαμε ψηφίσει από καιρό και θα εξηγήσω και στη συνέχεια.

Το θέμα το οποίο έχουμε μπροστά μας αφορά εναρμονιστικό νομοσχέδιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για απαγόρευση του καπνίσματος στους ανοιχτούς χώρους. Πρόκειται για ένα θέμα που αφορά πρωτίστως και καθαρά τη δημόσια υγεία, την υγεία του λαού μας. Είναι αλήθεια ότι το συγκεκριμένο εναρμονιστικό

νομοσχέδιο ταλαιπωρήθηκε σε διάφορα συρτάρια, όπως εξίσου ταλαιπωρήθηκε με πολλές αναβολές, με κίνδυνο να εκτεθεί η Κυπριακή Δημοκρατία και ασφαλώς να εξαναγκασθεί σε καταβολή προστίμου για τη μη έγκαιρη προώθησή του, για να ψηφιστεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και να καταστεί νόμος του κράτους.

Είναι όμως εξίσου αλήθεια ότι το αρχικό νομοσχέδιο όπως παρουσιάστηκε στην επιτροπή Υγείας της Βουλής δεν ήταν αρκούτσως ισορροπημένο, δεν είχε ως βάση την κοινή λογική. Αυτό το οποίο προτεινόταν στην ουσία ήταν να απαγορευτεί παντελώς το κάπνισμα. Σε κανένα τόπο ή χώρο δε θα υπήρχε το δικαίωμα για κάπνισμα. Αυτό αντιλαμβάνεστε ότι θα δημιουργούσε εκ των πραγμάτων ένα τεράστιο πρόβλημα. Και αυτό γιατί, πρώτον, ο σημερινός νόμος για το κάπνισμα στους εσωτερικούς χώρους σύμφωνα και με τις επίσημες στατιστικές δεν εφαρμόζεται, πόσω μάλλον αν απαγορευτεί διά νόμου παντού και στους εξωτερικούς χώρους. Στην ουσία θα δημιουργούνταν οι προϋποθέσεις, για να μην εφαρμόζεται καθόλου η νομοθεσία για το κάπνισμα. Δεύτερον, έχει κάθε δικαίωμα ο καπνιστής να γνωρίζει τους χώρους -και πάντα μιλώ για ανοιχτούς χώρους- που μπορεί να ασκήσει το δικαίωμά του ως καπνιστής. Τρίτον, φανταστείτε πόσα προβλήματα και αρνητικές παρενέργειες θα δημιουργούνταν, αν ψηφιζόταν ένα σκληρό νομοσχέδιο για παντελή απαγόρευση καπνίσματος στους εξωτερικούς χώρους. Σίγουρα θα υπήρχε μια καθολική αντίδραση από συλλόγους, καφενεία, χώρους αναψυχής, ξενοδοχεία και ούτω καθεξής.

Σήμερα έχουμε μπροστά μας ένα ισορροπημένο νομοσχέδιο, που εναρμονίζει την Κύπρο με όλη την Ευρώπη σε ό,τι αφορά το κάπνισμα. Περαιτέρω, είναι η στιγμή να τονίσουμε ότι η διαμόρφωση κουλτούρας για την προστασία της υγείας από το κάπνισμα δε θα γίνει με όλο και σκληρότερους νόμους, αλλά με νόμους που είναι σε θέση η πολιτεία να εφαρμόζει, κυρίως όμως με την επένδυση, που καλείται η κυβέρνηση, ευρύτερα η πολιτεία, σε πρωτοβουλίες, δράσεις, έξυπνες και βέλτιστες πρακτικές για την καταπολέμηση του καπνίσματος. Χρειαζόμαστε μια συνεχή, διαρκή και όχι αποσπασματική πολιτική, που θα προστατεύει την υγεία του λαού από τη χρήση καπνικών προϊόντων.

Γνωρίζω ότι οι ιδιοκτήτες ξενοδοχείων, κέντρων διασκέδασης και αναψυχής θα ήθελαν να συζητήσουμε και θέμα καπνίσματος στους εσωτερικούς χώρους. Θέλω να είμαστε όμως ειλικρινείς, κάτι τέτοιο δεν περιλαμβάνεται ούτε στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο ούτε στη σημερινή συζήτηση. Οποιαδήποτε συζήτηση ή τροπολογία για εισαγωγή του καπνίσματος στους εσωτερικούς χώρους είναι εκ του πονηρού και πάσχει από λαϊκισμό και μόνο.

Το ΑΚΕΛ όπως πάντα θα συμπεριφερθεί με υπευθυνότητα και θα ψηφίσει το εναρμονιστικό νομοσχέδιο, γιατί πάνω από όλα ψηφίζει, στηρίζει την προστασία της υγείας του λαού μας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από το Δημοκρατικό Συναγερμό ποιος θα μιλήσει πρώτος;

Ο κ. Νουρής.

Ν. ΝΟΥΡΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Από τον Ιούνιο του 2016 συζητούμε στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας το νομοσχέδιο για το κάπνισμα και βεβαίως με προφανή σκοπό και στόχο. Σκοπός και στόχος ήταν να καταργήσουμε τους περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχου του Καπνίσματος) Νόμους του 2002 μέχρι 2009 και τους ομότιλους κανονισμούς που τους συνόδευαν και να τους αντικαταστήσουμε με αυτό τον προτεινόμενο. Αφενός μεν θέλουμε να εναρμονιστούμε με τις συγκεκριμένες πρόνοιες της Οδηγίας 40/2014 και αφετέρου να εισαγάγουμε πρόσθετες ρυθμίσεις στην εθνική νομοθεσία, που κατά κύριο λόγο αφορούν τους χώρους απαγόρευσης του καπνίσματος, ώστε να υπάρξει σαφής διαχωρισμός για το πού επιτρέπεται και πού δεν επιτρέπεται το κάπνισμα. Σημειώνω ότι οφείλαμε ως κράτος μέλος να συμμορφωθούμε με τις διατάξεις της Οδηγίας μέχρι τις 20 Μαΐου 2016 και έχουμε ήδη λάβει προειδοποιητική επιστολή με καταληκτική ημερομηνία την 9^η Φεβρουαρίου του 2017.

Στα εναρμονιστικά θέματα που αφορούν το νομοσχέδιο δεν υπήρξε καμιά απολύτως διαφωνία κατά τη συζήτηση. Στα θέματα των εθνικών ρυθμίσεων και ιδιαίτερα στον καθορισμό των χώρων απαγόρευσης υπήρξαν και προφανώς από όσα έχετε ακούσει -και είμαι σίγουρος θα ακούσετε και στη συνέχεια- συνεχίζουν να υπάρχουν έντονες διαφωνίες.

Ως κοινοβουλευτική ομάδα, έχοντας ως γνώμονα την υγεία των πολιτών, την αναγκαιότητα δημιουργίας κουλτούρας σε αυτό τον τόπο, αλλά και σεβόμενοι ταυτόχρονα και τα δικαιώματα όλων των πολιτών, αλλά και σεβόμενοι ταυτόχρονα και τα δικαιώματα και των καπνιστών, αλλά και των μη καπνιστών, με την κατάθεση

σειράς τροπολογιών προσπαθήσαμε να βρούμε, αν είναι δυνατό, τη χρυσή τομή στο επίμαχο θέμα. Με επίκεντρο την υγεία του ανθρώπου, τα ανθρώπινα δικαιώματά του, για να απολαμβάνει καθαρό αέρα μακριά από τοξικές και άλλες ρυπογόνες ουσίες, αλλά και με σεβασμό προς όσους επιλέγουν να καπνίζουν, με γνώμονα το συμφέρον του κυπριακού τουρισμού, αλλά και των επιχειρήσεων αναψυχής θα στηρίξουμε, πέραν του κυβερνητικού νομοσχεδίου, εκείνες τις τροπολογίες που κατά την εκτίμησή μας υπηρετούν αυτές τις θέσεις στο βαθμό που αυτό είναι εφικτό.

Πρέπει όμως να είμαστε ρεαλιστές. Η προσπάθειά μας δεν είναι δυνατό να ικανοποιήσει όλους, σαφώς και έχει τρωτά σημεία. Εκτιμούμε όμως ότι ενδεχόμενη υιοθέτηση απόλυτων θέσεων θα οδηγούσε σε μια ανεφάρμοστη πρόταση με πολλές αντιδράσεις και πολλές αρνητικές συνέπειες. Ζητούμε όμως από όλους να δούμε το ποτήρι μισογεμάτο και όχι μισοάδειο και βεβαίως μακριά από υστερίες όπως ο συνάδελφος Παύλος Μυλωνάς είπε προηγουμένα.

Το κυβερνητικό νομοσχέδιο όπως διαμορφώθηκε με τις προσθήκες που έγιναν μετά τις πολύμηνες συζητήσεις στην επιτροπή Υγείας είναι ήδη ένα σημαντικό βήμα προόδου. Είναι έμπρακτη ένδειξη ότι η χώρα μας σέβεται τον άνθρωπο και ο κάθε άνθρωπος το συνάνθρωπό του. Είναι μήνυμα στήριξης της κοινωνίας προς τα παιδιά, τους ασθενείς, τους ανθρώπους, αν θέλετε, της τρίτης ηλικίας ιδιαίτερα. Καθιερώνεται ο σεβασμός του χώρου εργασίας, των σχολείων, των νοσηλευτηρίων ως χώρων ελεύθερων καπνού, ενώ την ίδια ώρα, αναγνωρίζοντας το δικαίωμα των καπνιστών και των ταξιδιωτών στα αεροδρόμια και στα λιμάνια, τους δίνεται η δυνατότητα να καπνίζουν σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους.

Δυστυχώς όμως όλους αυτούς τους μήνες η συζήτηση κατά κύριο λόγο και ιδιαίτερα στα μέσα μαζικής επικοινωνίας περιστράφηκε μόνο γύρω από τα συμφέροντα των κέντρων αναψυχής. Καμιά κουβέντα για τους θαμώνες των κέντρων και πολλούς αυριανούς υποψήφιους καρκινοπαθείς, καμιά κουβέντα για την υποχρέωση εμάς των νομοθετών να προστατεύσουμε τους πολίτες αυτού του τόπου από τις επιβλαβείς επιπτώσεις του καπνίσματος. Χρειάζεται ισορροπία, αγαπητοί συνάδελφοι. Είναι υποχρέωση όλων μας η ψήφιση του νομοσχεδίου, για να βελτιώσουμε την τραγική θέση που η Κύπρος σήμερα καταγράφει τόσο μεταξύ των χωρών εκείνων στις οποίες καταγράφεται ραγδαία αύξηση καπνού στους χώρους εργασίας όσο και εκείνων στις οποίες καταγράφονται εξαιρετικά υψηλά ποσοστά καπνιστών στις ηλικίες ιδιαίτερα κάτω των δεκαπέντε χρόνων. Φτάνει να θυμίσω ότι ιδιαίτερα σε αυτές τις ηλικίες το ποσοστό των καπνιστών πλησιάζει συνολικά το 24%, με το 38% των αγοριών κάτω από την ηλικία των δεκαπέντε να έχουν δοκιμάσει το τσιγάρο.

Την ίδια ώρα και έχοντας ακριβώς κατά νου τα όσα προαναφέρθηκαν, όλα όσα έχω προηγουμένα αναφέρει, ο Δημοκρατικός Συναγερμός καταθέτει τροπολογία για το κάπνισμα στον εξωτερικό χώρο, με την οποία θεωρούμε ότι απαντούμε στους πολλούς προβληματισμούς που τέθηκαν κατά την πολύμηνη συζήτηση του θέματος για τον τρόπο ρύθμισης του καπνίσματος στις εκατοντάδες των κέντρων αναψυχής που λειτουργούν και υπαίθριες εστιάσεις. Με τη συγκεκριμένη τροπολογία μας, ενώ διασφαλίζεται ότι το κάπνισμα απαγορεύεται στους κλειστούς χώρους, με την πρότασή μας εκεί και όπου ο ανοικτός εξωτερικός επαπτόμενος χώρος έχει αυξημένα χαρακτηριστικά αερισμού και οξυγόνωσης, που φτάνουν ή και ξεπερνούν συνολικά το 30% των συνολικών περιμετρικών τοίχων ή πλευρών του, θα επιτρέπεται να χρησιμοποιείται ως χώρος καπνίσματος χωρίς την ανάγκη ύπαρξης διαχωρισμού με τον εσωτερικό χώρο. Με αυτό τον τρόπο θεωρούμε ότι απαντούμε στην ανησυχία της τουριστικής βιομηχανίας περιορίζοντας ταυτόχρονα τη ρύπανση για τους μη καπνιστές, αφού βεβαίως βελτιώνουμε με αυτό τον τρόπο τον αερισμό. Με το ίδιο ακριβώς σκεπτικό, αγαπητοί συνάδελφοι, ο Δημοκρατικός Συναγερμός αντιμετωπίζει και όλες τις υπόλοιπες τροπολογίες που κατατέθηκαν και έτσι θα τοποθετηθούμε.

Τέλος, την πρόταση νόμου, που επίσης καταθέσαμε, για εξώδικη ρύθμιση συγκεκριμένων παραβάσεων που σχετίζονται με το κάπνισμα θα ήθελα να την αιτιολογήσω. Αποτελεί απλώς μορφή άμεσης και αποτελεσματικότερης επιβολής της απαγόρευσης και όχι δίκην διπλής φορολόγησης όπως λανθασμένα παρουσιάστηκε, αλλά εναλλακτικά με το διοικητικό πρόστιμο που η νομοθεσία ορίζει. Προσωπικά, και κλείνω με αυτό, εκτιμώ ότι η εξώδικη ρύθμιση θα έπρεπε να διευρυνθεί περισσότερο, ώστε να δώσει τα σωστά μηνύματα και να δημιουργήσει κουλτούρα σεβασμού των συνανθρώπων μας. Όμως στα πλαίσια της προσπάθειας εφαρμογής, όπως είπα στην αρχή, συναινετικών λύσεων καταθέτουμε τη συγκεκριμένη πρόταση και βεβαίως εδώ θα είμαστε να την επαναξιολογήσουμε στο μέλλον.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Για τους υπολειπόμενους χρόνους... Απομένει ένα λεπτό για τους Οικολόγους. Θέλετε να το χρησιμοποιήσετε, κύριε Περδίκη;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Να κάμω δευτερομιλία;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν θέλετε.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Το ένα λεπτό εννά το μιλήσω, ναι.

Κοιτάξετε να δείτε, επειδή υπάρχει η άποψη ότι...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειεύομενος)

Κύριοι, ξέρω είναι μ' που κάμνω. Καλύτερα να του πούμε να μιλήσει ένα λεπτό, παρά να ζητήσει το λόγο μετά να μιλήσει πέντε!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Επειδή κατατέθηκαν διάφορα στοιχεία σχετικά με το τι συμβαίνει στο εξωτερικό, εμάς η δική μας η πληροφόρηση είναι εντελώς διαφορετική. Και σε ό,τι αφορά την αναφορά στη Γενεύη, όπου όλοι οι σοβαροί άνθρωποι εβκαίνναν έξω τζιαι εκαπνίζαν. Οι σοβαροί, γιατί υπήρχαν τζιαι μη σοβαροί, έτσι; Τζιαι λέω, σε ό,τι αφορά τη μελέτη που έγινε από το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας, την οποία θα καταθέσω, κύριε Πρόεδρε, να μπει στα πρακτικά της σημερινής ολομέλειας, έχει γίνει επιστημονική έρευνα, που δημοσιεύτηκε σε διεθνές περιοδικό υγείας, που αποδεικνύει ότι οι επιπτώσεις της τότε νομοθεσίας που εφαρμόστηκε, όσο εφαρμόστηκε, ήταν θετικές στην επισιτιστική βιομηχανία και όχι αρνητικές.

Κάποιοι έχουν κάποια κωλύματα, κάποιοι θέλουν να εξυπηρετήσουν κάποιους συγκεκριμένους επιχειρηματίες, οι οποίοι θέλουν να συνεχίζουν να κάμνουν τα παραπτώματα τζιαι να κερδίζουν εις βάρος άλλων. Εμείς δε θα ακολουθήσουμε αυτό το δρόμο. Υπάρχουν λογικά επιχειρήματα, προσπαθούμε να τα καλύψουμε, καλώς ή κακώς, αλλά το κύριο μέλημά μας πρέπει να είναι η υγεία. Και ότι έχει προσφέρει η αυστηρότητα που επήλθε από το 2009 μέχρι σήμερα, έχει προσφέρει, το λέει το ίδιο το αρμόδιο υπουργείο, το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η Αλληλεγγύη θέλει άλλη παρέμβαση;

Ο κ. Γιωργάλλας.

Μ. ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Θα χρησιμοποιήσουμε το χρόνο μας για τοποθέτηση στις τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δικαιούστε να μιλήσετε τώρα, οι τοποθετήσεις... Εννά κάμετε άλλη ομιλία μετά;

Μ. ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Εννά έχουμε άλλο τρόπο μετά στις τροπολογίες;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τροπολογίες δικές σας;

Μ. ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Όχι δικές μας, και άλλων.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Να εξηγήσουμε τις θέσεις μας, ναι, βέβαια.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Δικαιούται, δικαιούται.

Μ. ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Ελύσαμε τούτο το θέμα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι.

Κύριε Γιωργάλλα, έχουμε πει ότι η συζήτηση είναι ενιαία. Αν γίνει μετά και προκριθεί συζήτηση για τις τροπολογίες, τότε το βλέπουμε. Η διαδικασία είναι, αν θέλετε να σας αφήσω, να πάω σε επόμενο και να επανέλθω σε σας, για να σκεφτείτε κάτι...

Μ. ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Εμείς είπαμε ό,τι είχαμε να πούμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε χρειάζεται να μιλήσετε. Ευχαριστούμε πάρα πολύ, μας γλιτώνετε δύο λεπτά.

Η Συμμαχία Πολιτών.

Δε χρειάζεστε, μας γλιτώνετε πεντέμισι λεπτά.

Η ΕΔΕΚ ολοκλήρωσε το χρόνο της.

Το Δημοκρατικό Κόμμα έχει ακόμα δέκα λεπτά. Ποιος θα μιλήσει;

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχουμε ενώπιόν μας ένα εναρμονιστικό νομοσχέδιο, το οποίο εμείς θα υπερψηφίσουμε, γιατί θεωρούμε ότι βελτιώνει τη νομοθεσία, γίνεται πιο αυστηρή η νομοθεσία σε κάποια σημεία και ξεκαθαρίζονται κάποια σημεία τα οποία ήταν ασαφή στην προηγούμενη νομοθεσία, η οποία, συμφωνώ απόλυτα με τον κ. Περδίκη, έχει λειτουργήσει θετικά. Δεν υπάρχει καμία απολύτως μελέτη ή έρευνα που δείχνει ότι η εφαρμογή της νομοθεσίας έχει μειώσει κύκλων εργασιών σε οποιοδήποτε τομέα της οικονομίας, καμία. Και, αν υπάρχει, παρακαλώ να την παρουσιάσουν σήμερα εκείνοι που θέλουν με τροπολογίες να απονευρώσουν αυτή τη νομοθεσία που θέλουμε να ψηφίσουμε σήμερα.

Κύριε Πρόεδρε,

Ο στόχος τέτοιων νομοθεσιών όπως της παρούσας πρέπει να είναι η προστασία της υγείας πρωτίστως των ευάλωτων ομάδων και φυσικά και των μη καπνιστών. Δυστυχώς, αυτό που έχουμε ενώπιόν μας μέσω των τροπολογιών είναι μία προσπάθεια να απονευρωθεί πλήρως ο νόμος. Να δώσω ένα παράδειγμα. Με τις τροπολογίες δήθεν της ερμηνείας του τι είναι ανοικτός χώρος στην ουσία καταργείται ο διαχωρισμός μεταξύ κλειστού και ανοικτού χώρου. Όποιος έχει 50% ή 20% άνοιγμα στο υποστατικό του, αν έχει ένα μπαλκόνι, μία βεράντα, καταργεί το διαχωρισμό μεταξύ των εσωτερικών και των εξωτερικών χώρων. Θα γίνεται ενιαίος χώρος και αυτοί οι ιδιοκτήτες θα δικαιούνται να έχουν καπνιστές μέσα στα υποστατικά τους. Αναιρείται πλήρως η φιλοσοφία του νόμου με αυτή την τροπολογία και αυτό χωρίς να λάβουμε υπόψη ότι δεν εφαρμόζεται σωστά ο νόμος. Γνωρίζουμε όλοι ότι υπάρχουν σήμερα υποστατικά που οι ιδιοκτήτες τα κλείνουν με πλαστικά, με τέντες, και μετατρέπουν και τους εξωτερικούς χώρους σε εσωτερικούς, αλλά κανένας δεν τους λέει τίποτε. Θα πάμε πίσω δέκα χρόνια με αυτές τις τροπολογίες. Φανταστείτε τι έχει να γίνει το καλοκαίρι. Όσοι ιδιοκτήτες υποστατικών έχουν μπαλκόνια και βεράντες θα έχουν αθέμιτο πλεονέκτημα έναντι όλων των υπόλοιπων ιδιοκτητών υποστατικών. Αυτό είναι που δημιουργούμε με αυτές τις τροπολογίες.

Κύριε Πρόεδρε, θεωρούμε εμείς ότι υπάρχει ένας κοινωνικός στόχος που πρέπει να εξυπηρετηθεί με τέτοιες νομοθεσίες, που είναι να περιορίσουμε το κάπνισμα, όχι να διευκολύνουμε τους καπνιστές. Πρέπει να νομοθετούμε για τις μία στις τρεις οικογένειες, που δυστυχώς έχουν να αντιμετωπίσουν τα κρούσματα του καρκίνου και τις συνέπειες του καρκίνου. Γι' αυτούς πρέπει να νομοθετούμε! Με συμβιβασμούς φυσικά, το καταλαβαίνουμε εμείς, πρέπει σε κάποια σημεία να γίνονται συμβιβασμοί, σίγουρα έχουν και δικαιώματα οι καπνιστές, κανένας δε λέει το αντίθετο, όμως δεν υπάρχουν ανεξέλεγκτα και απεριόριστα δικαιώματα σε μία ευνομούμενη κοινωνία και πολιτεία. Έχουμε ελεύθερη διακίνηση στην Κύπρο. Κανένας δε δικαιούται να τρέχει με το αυτοκίνητό του με όση ταχύτητα θέλει. Τους περιορίζουμε, γιατί δεν πρέπει ένα δικαίωμα, όταν ασκείται, να προκαλεί ζημιά σε άλλο και μέσα σε αυτό το πλαίσιο πρέπει να εξετάσουμε και τους συμβιβασμούς που έχουμε μπροστά μας.

Τέθηκε προηγουμένως το ερώτημα: «Καλά, γιατί το επιτρέπουμε στο καζίνο;». Ομολογώ ότι ήταν ένας συμβιβασμός. Είναι εύλογο το επιχείρημα, γιατί αναγκάζουμε τον υπάλληλο του καζίνο να αναπνέει τον καπνό, ενώ σε άλλα υποστατικά, σε άλλους χώρους εργασίας, το απαγορεύουμε για τους υπαλλήλους. Εγώ προσωπικά, κύριε Πρόεδρε, είχα διαφορετική άποψη. Σεβάσθηκα την απόφαση της πλειοψηφίας και αποδεχθήκαμε το συμβιβασμό του καζίνο, γιατί θέλαμε να δώσουμε ακριβώς την ευκαιρία στην οικονομία μας, στον τουρισμό μας να παρουσιάσουν και ένα νέο τουριστικό προϊόν. Παρόμοιο συμβιβασμό είμαστε έτοιμοι να δεχτούμε και με τα ξενοδοχεία, τα cigar lounges και με άλλες διευθετήσεις που ενδεχομένως να βοηθήσουν το τουριστικό προϊόν.

Δε συμφωνούμε όμως σε καμία περίπτωση ότι πρέπει να μειωθούν τα πρόστιμα, να χαλαρώσει η νομοθεσία σε ό,τι αφορά εκείνους τους χώρους όπου απαγορεύεται το κάπνισμα. Δύο χιλιάδες είναι πολλά, λέχθηκε προηγουμένως. Κύριε Πρόεδρε, κάθε χρόνο ξοδεύουμε ή χάνουμε ως κοινωνία πρωτίστως, αλλά και ως οικονομία, €250 εκατομ. σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη καρκινοπαθών και άλλων παθόντων στην απώλεια παραγωγικότητας. Δύο χιλιάδες δεν είναι πολλά. Είναι λίγα, αν τα συγκρίνεις μ' εκείνο τον ιδιοκτήτη ή με τον οποιοδήποτε άλλο συμπολίτη μας που θα πάθει καρκίνο και θα χρεοκοπήσει την οικογένειά του. Είναι λίγα τα €2.000. Δεν είναι δυνατό κάποιος να προβάλλουν το επιχείρημα ότι πρέπει να μας απασχολεί μόνο ο πνεύμονας της κυπριακής οικονομίας, που είναι ο τουρισμός. Αλλά να μη μας ενδιαφέρουν οι πνεύμονες των παιδιών μας; Πρέπει να προστατεύσουμε τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού μας. Και είναι γι' αυτό ακριβώς το λόγο που, σε απουσία οποιασδήποτε μελέτης ότι αυτοί οι περιορισμοί που εφαρμόστηκαν έχουν επηρεάσει με οποιοδήποτε αρνητικό τρόπο κύκλους εργασιών επιχειρήσεων, θέλουμε να βελτιωθεί η εποπτεία, να γίνει πιο αυστηρός ο νόμος, να προστατεύσουμε ακόμα περισσότερο τους μη καπνιστές, εκείνους που έχουν αναπνευστικά προβλήματα, τους καρκινοπαθείς. Ναι, εμείς θέλουμε να κλείσουμε επιχειρήσεις! Οι επιχειρήσεις όμως που θέλουμε να κλείσουμε είναι το Ογκολογικό, οι φαρμακευτικές εταιρείες, τα ακτινοθεραπευτικά κέντρα. Να κλείσουν επιχειρήσεις και να ζουν άνθρωποι! Αυτή πρέπει να είναι η κατευθυντήρια γραμμή που θα πρέπει να ακολουθήσουμε σε ό,τι αφορά την εξέταση αυτής της νομοθεσίας.

Κύριε Πρόεδρε, κλείνοντας ξεκαθαρίζουμε ότι δεν αποδεχόμαστε σε καμία περίπτωση μείωση των ποινών. Σε καμία περίπτωση! Δεν αποδεχόμαστε τη χαλάρωση της νομοθεσίας σε ό,τι αφορά τις ερμηνείες των χώρων. Θεωρούμε ότι τέτοιες χαλαρώσεις θα στείλουν παντελώς λανθασμένα μηνύματα. Θέλουμε ακριβώς να λύσουμε όμως κάποια προβλήματα, έτοιμοι να κάνουμε συμβιβασμούς, έτοιμοι να συζητήσουμε συγκεκριμένους χώρους στα ξενοδοχεία και σε άλλα υποστατικά για cigar lounges και οτιδήποτε άλλο που θα εισηγηθεί η παρούσα Βουλή. Δεν μπορεί σε καμία περίπτωση, κύριε Πρόεδρε, τα οικονομικά συμφέροντα συγκεκριμένων ιδιοκτητών υποστατικών να υπερισχύουν του γενικού και ευρύτερου συμφέροντος προστασίας της υγείας. Εμείς σήμερα θα ψηφίσουμε για την υγεία, όχι για τους ιδιοκτήτες των υποστατικών.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Αδάμου από το ΑΚΕΛ.

Α. ΑΔΑΜΟΥ:

Πόση ώρα έχω;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το ΑΚΕΛ έχει δεκαεπτάμισι λεπτά. Όσα σου δώσουν. Πκιάε δεκαοκτώ, να μεν μιλήσει άλλος.

Α. ΑΔΑΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κανονικά ήθελα να μιλήσω πρώτος πρώτος και να σας κάνω μία διάλεξη και ύστερα να έρθω να μιλήσω για το νομοσχέδιο. Καρκίνος του φάρυγγα, του λάρυγγα, του οισοφάγου, του στομάχου, του παγκρέατος, της ουροδόχου κύστεως, του πνεύμονα, καρδιαγγειακά νοσήματα, εμφράγματα, εγκεφαλικά επεισόδια, χρόνια αναπνευστική ίνωση των πνευμόνων, πνευμονικό εμφύσημα. Θέλετε τζιαι άλλα; Εν θέλετε άλλα! Άρα λοιπόν, και μόνο με το άκουσμα όλων αυτών που σας έχω πει, και σας μιλώ ως ειδικός επί του θέματος, θα έπρεπε ήδη να μην υπάρχει καμία συζήτηση για απενεύρωση αυτής της νομοθεσίας. Δεν μπορώ να διαφωνήσω με αυτά που είπε ο Νικόλας Παπαδόπουλος. Συμφωνώ μαζί του. Τα έθεσε πάρα πολύ καλά, για να μην τα επαναλαμβάνω. Καθηκόντως ως ογκολόγος γιατρός και πρόεδρος του Αντικαρκινικού Συνδέσμου Κύπρου και της Κίνησης Μη Καπνιστών, που είναι τμήμα του Αντικαρκινικού Συνδέσμου, δεν μπορώ να συμφωνήσω σε καμία χαλάρωση, πουθενά, στο νομοσχέδιο το εναρμονιστικό που έχει έρθει.

Μιλήσατε προηγουμένως, και ο κ. Περδίκης και ο κ. Παπαδόπουλος, για τα αποτελέσματα αυτής της νομοθεσίας, που έχουμε από το 2009. Θα μπορούσαν αυτά τα αποτελέσματα να είναι καλύτερα; Σαφώς. Γιατί δεν ήταν καλύτερα; Γιατί δεν επιβλήθηκε καλύτερη εφαρμογή του νόμου; Γιατί τα συμφέροντα, είπατε, είναι πολλά. Αυτό το κράτος μόνιμα αγνοεί τα χρήματα που θα κερδίσει, εάν αναλάβει πρωτοβουλίες να εφαρμοστούν αυτές οι νομοθεσίες, γιατί τα χρήματα αυτά τα ξοδεύει στο να θεραπεύει τις ασθένειες του καπνίσματος. Άρα λοιπόν, δεν πρέπει έτσι, ελαφρά τη καρδία, να αποδυναμώνουμε τα νομοσχέδια, ακούγοντας και τους προλαλήσαντες για το ότι δεν πρέπει να είμαστε ακραίοι και δεν πρέπει να εφαρμοστεί ο νόμος. Γιατί εκείνο που φοβάμαι ξέρετε τι είναι; Είχαμε τη νομοθεσία του 2009 που απέδωσε εκείνο που απέδωσε. Εάν κάνουμε πιο αυστηρή τη νομοθεσία, που είναι πιο αυστηρή, πρέπει να βρούμε και τους τρόπους να την εφαρμόσουμε. Εκεί είναι το πρόβλημα. Διαφορετικά θα αποτύχουμε παταγωδώς ακόμα μία φορά.

Πρόσφατα η συνάδελφός μου η κ. Χαραλαμπίδου πήγε στην Αθήνα και μπήκε σε κλειστό χώρο, σε εστιατόριο, και κάπνιζαν όλοι. Και ρώτησε η κ. Χαραλαμπίδου «μα, καλά, δεν απαγορεύεται το κάπνισμα σε κλειστούς χώρους;». Και ξέρετε τι της είπαν; «Εδώ είναι Ελλάδα, κυρία μου.». Αυτό της απάντησαν! Να μη φτάσουμε, επειδή γίνονται και στην πατρίδα μας αυτά τα πράγματα -γίνονται, άσχετα που δεν τα αναφέραμε εδώ- να μη φτάσουμε σε αυτό το σημείο. Να σεβαστούμε τον κόσμο. Και δε θέλω να ακούω γι' αυτούς τους εσωτερικούς κλειστούς και εξωτερικούς χώρους, εμπήκαμεν, εβκήκαμεν, δεν μπορείτε να φανταστείτε, εν' κλειστή η πόρτα, εν' μισάνοιχτη η πόρτα, όι, πρέπει να εν' διπλή η πόρτα, όι, πρέπει να έσειε παράθυρα να ανοίγουν. Τούτα όλα τα πράγματα, συγγνώμη, είναι γελοία! Ή είναι κλειστός ο χώρος ή είναι ανοικτός ο χώρος.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ζαχαρία Ζαχαρίου)

Έτσι έني, αγαπητέ Ζαχαρία. Ανοικτός χώρος! Τι πάει να πει 30% και 50%; Αυτοί είναι οι συμβιβασμοί που κάμνουμε, για να είμαστε καλύτερα αποδεκτοί -να το πω έτσι- έξω στους καπνιστές.

Άρα λοιπόν, εμείς και ως κοινοβουλευτική ομάδα θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο. Εγώ προσωπικά καθηκόντως θα καταψηφίσω και την τροπολογία για το 30% των χώρων και οποιαδήποτε άλλη τροπολογία, εκτός από την τροπολογία του ΑΚΕΛ που αφορά το καζίνο. Που και εδώ η υποκρισία μας θα πάρει βραβείο νόμπελ ακόμα λλιόν! Εννά μου πείτε φυσικά, άκουσα και το Νικόλα Παπαδόπουλο, εντάξει, να κάμουμε και ορισμένους συμβιβασμούς. Αυτό λέγεται υποκρισία, αγαπητέ Νικόλα, να επιτρέπεις στο καζίνο και να απαγορεύεις στον άλλον, που έχει κέντρο διασκέδασης, να καπνίζει στο χώρο του. Φυσικά, η απάντηση που έρχεται αυτόματα είναι: «Ξέρετε; Αυτό προβλέπεται σε άλλο νόμο. Υπάρχει άλλος νόμος που ψήφισε αυτή η Βουλή, ο νόμος του καζίνου, που επιτρέπει το κάπνισμα στους χώρους των παιγνίων.». Τώρα τι είναι χώρος παιγνίου ο καθένας μπορεί να καταλάβει. Μπορείς να βάλεις ό,τι θέλεις τζιει μέσα!

Άρα, ας είμαστε πιο ουσιαστικοί με το να κατεβούμε και να επενδύσουμε στα σχολεία. Εκείνο που πρέπει να αλλάξουμε είναι η κουλτούρα μας. Να πάμε κάτω στα σχολεία, να εμπλουτίσουμε τα προγράμματα υγείας, να αποκτήσουν ευαισθησία οι μαθητές από το δημοτικό, ώστε να γίνουν πολίτες ευαισθητοποιημένοι απέναντι στο κάπνισμα και να επενδύσουμε σε τέτοιες πολιτικές οι οποίες είναι επικερδέστατες στο τέλος της ημέρας, γιατί βάζουν τα πράγματα στην ορθή θέση. Και επίσης το κράτος να αναλάβει την ευθύνη της εφαρμογής της νομοθεσίας.

Αυτά ήθελα να πω και σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κωνσταντίνου, ο πρόεδρος της επιτροπής Υγείας, εκτός...

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Θα μιλήσει ο συνάδελφος Ονούφριος, η κ. Κυριακίδου και μετά εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

Ο κ. Κουλλά.

Έχετε δεκαεξίμισι λεπτά και έχει το ΑΚΕΛ δωδεκάμισι και δυόμισι λεπτά το ΔΗΚΟ, αν θέλει να τα αξιοποιήσει, κύριε Παπαδόπουλε.

Ο. ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Δεν είμαι βέβαιος αν μία πιο αυστηρή νομοθεσία πάντοτε πετυχαίνει τους στόχους της. Αν ήταν έτσι, θα νομοθετούσαμε μία φορά για όλα τα θέματα, θα πετυχαίναμε όλους μας τους στόχους, θα φεύγαμε και δε θα

υπήρχε Βουλή των Αντιπροσώπων, για να επανεξετάζει τα πράγματα. Εκ των υστέρων κρίνοντας, γιατί δεν είναι εναρμονιστικό το νομοσχέδιο, ένα μικρό του μέρος είναι εναρμονιστικό, κρίνω ότι πολύ ορθά μας έδωσε αυτή την ευκαιρία να συζητήσουμε γενικότερα αυτό το νόμο.

Πολλά απ' όσα ακούστηκαν δεν έχουν να κάνουν με αυτό το θέμα σήμερα. Πολύ ορθά λέχθηκε, και συμφωνώ απόλυτα, πρέπει να καλλιεργήσουμε παιδεία και πρόληψη. Ωραία, να τα εγγράψουμε στην επιτροπή Παιδείας και στην επιτροπή Υγείας και να τα συζητήσουμε και να βρούμε εκείνες τις μεθόδους που δε θα οδηγήσουν σε φαινόμενα καρκίνων, ασθενειών κ.λπ., κ.λπ. Συμφωνούμε απόλυτα. Ασφαλέστατα, στη δική μας προσέγγιση είναι η δημόσια υγεία και η υγεία των πολιτών μας. Δε θέλουμε και δεν κάνουμε εκπτώσεις επί αυτού. Ασφαλέστατα, βλέπουμε πρωτίστως, και συμφωνούμε απόλυτα, τα δικαιώματα των μη καπνιστών, γιατί δεν μπορεί άθελά τους να επηρεάζεται η δική τους υγεία, ενώ των υπολοίπων είναι δική τους επιλογή.

Την ίδια ώρα όμως, εμείς δεν ψάχνουμε μία ισορροπία, για να κάνουμε εκπτώσεις. Αμφισβητούμε υπερβολικές ίσως φοβίες. Αυτό κάνουμε, τουλάχιστον εμείς, και λαμβάνουμε υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες που υπάρχουν στην Κύπρο, όχι την κουλτούρα και τη νοοτροπία. Δε λέμε ότι είναι κακή και την αποδεχόμαστε, αλλά θα πω τουλάχιστον τρία στοιχεία. Πρώτον, ο καιρός. Συγκρίνουμε και λέμε ότι η Σουηδία και η Βρετανία περίπου έχουν τις ίδιες καιρικές συνθήκες με την Κύπρο. Έχουμε έναν τεράστιο αριθμό -όχι μικρομεσαίων επιχειρήσεων, αυτή είναι λάθος έκφραση- πολύ μικρών επιχειρήσεων και επομένως με νομοσχέδια που μπορεί να τους επιφέρουν κόστος για -λέω, υπερβολικές φοβίες- €5.000 και €10.000 και €15.000 θα τις κλείσουμε, χωρίς να το θέλουμε. Δεν είναι ανάγκη το κόστος να είναι €100.000. Και με €5.000 και €10.000 μπορεί να κλείσουμε πολύ πολύ μικρές επιχειρήσεις που έχουμε στην Κύπρο. Και βεβαίως είναι και ο τουρισμός, γιατί έχω την αίσθηση ότι πολλοί θέλουμε να επιβάλουμε και κουλτούρα διακοπής του καπνίσματος και σε όλους τους τουρίστες που έρχονται στην Κύπρο. Ε, δεν μπορούμε. Δεν ξέρω αν αυξήθηκε ο τζίρος λόγω της νομοθεσίας για το κάπνισμα. Εγώ αυτό το οποίο ξέρω είναι ότι μέχρι και το 2012 η επισιτιστική βιομηχανία είχε αύξηση ούτως ή άλλως. Ήταν ο τελευταίος κλάδος που πλήγηκε από την κρίση.

Ε, δεν ξέρω αν εξαρτάται ή αν αυτό οφείλεται στη νομοθεσία του 2009 ή του 2003 ή πιο πίσω ή αν ούτως ή άλλως θα είχαμε μία αύξηση ή αν θα είχαμε μεγαλύτερη αύξηση, αν, για παράδειγμα, δεν ήταν λιγότερο αυστηρή η νομοθεσία, την οποία εμείς δεν επικροτούμε ούτως ή άλλως. Άρα, ψάξαμε να βρούμε μια κατάλληλη ισορροπία όχι ακριβώς μεταξύ των δικαιωμάτων των καπνιστών και των μη καπνιστών κάνοντας εκπτώσεις αλλά μια κατάλληλη ισορροπία μεταξύ βάσιμων ανησυχιών και αβάσιμων φοβιών.

Εμείς ως παράταξη θα απορρίψουμε τροπολογίες... Ασφαλέστατα είμαστε υπέρ του νομοσχεδίου, αλλά θα απορρίψουμε τροπολογίες οι οποίες είναι ακραίες είτε προς τη μια κατεύθυνση είτε προς την άλλη κατεύθυνση. Δε δεχόμαστε να πάμε πίσω, να καπνίζουν όλοι στους κλειστούς χώρους, επειδή είναι νύχτα ή είναι μετά τα μεσάνυχτα, γιατί αυτό θα επηρεάσει πράγματι τους μη καπνιστές. Αλλά την ίδια ώρα δεν μπορούμε να λέμε ότι πουθενά σχεδόν δεν επιτρέπεται το κάπνισμα. Άρα, εμείς ως παράταξη του μέτρου και της σύνεσης θα υποστηρίξουμε τις δικές μας τροπολογίες, οι οποίες βγήκαν μέσα από έναν πολύ καλό διάλογο και σοβαρό προβληματισμό, αλλά και κάποιες τροπολογίες άλλων παρατάξεων, οι οποίες μας βοήθησαν να βρούμε αυτή την ισορροπία, την ισορροπία μεταξύ των βάσιμων ανησυχιών και των αβάσιμων.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έμειναν έντεκα λεπτά για το Δημοκρατικό Συναγερμό. Πάμε πίσω, το ΔΗΚΟ έχει δυόμισι.

Ποιος θα μιλήσει από το ΑΚΕΛ;

Η κ. Χαραλαμπίδου.

ΕΙ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Καταρχάς, θέλω να πω ότι χαίρομαι που ο κ. Παπαδόπουλος ασπάζεται την αυστηρή φιλοσοφία του ΑΚΕΛ στα θέματα του καπνίσματος και ελπίζω να είναι η αρχή, για να το πράξει και σε άλλα θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Είναι για τον καπνό μόνο. Μόνο για καπνούς είσαστε στη συνεργασία!

ΕΙ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Λοιπόν, πριν από τη σημερινή ψηφοφορία για το εναρμονιστικό με την ευρωπαϊκή Οδηγία νομοσχέδιο και πριν από την αποδοχή ή απόρριψη τροπολογιών, οι οποίες πιθανόν να αλλάξουν πλήρως τη φιλοσοφία της Οδηγίας, πρέπει να αναρωτηθούμε ποιο είναι το ζητούμενο. Να προστατευτεί η υγεία των πολιτών, το δημόσιο συμφέρον ή να εξυπηρετηθούν τα συμφέροντα συγκεκριμένων ομάδων σε βάρος των πολιτών; Και θα πω ότι ζήσαμε αρκετές παλινδρομήσεις και αλλαγές και από πλευράς κυβέρνησης. Η εναρμόνιση θα έπρεπε να είχε ολοκληρωθεί από τις 9 Φεβρουαρίου, αλλά το θέμα πηγαινοερχόταν ή εξητείτο ενώπιον της

ολομέλειας αναβολή της συζήτησης -νομίζω αυτό έγινε τρεις φορές- για τον εξής απλό λόγο: Μεγάλα οικονομικά συμφέροντα. Και, όποτε παρεμβαίνει ο συγκεκριμένος παράγοντας, τα οικονομικά συμφέροντα δηλαδή, τα νομοσχέδια δεινοπαθούν, πηγαίνοέρχονται, αναβάλλονται, καθυστερούν και αλλοιώνονται από τροπολογίες που τα καθιστούν πιο φιλικά στα οικονομικά συμφέροντα. Και, όταν τελικά το εναρμονιστικό με την Οδηγία νομοσχέδιο βρει το δρόμο για την ολομέλεια, κατατίθεται και μια σειρά από τροπολογίες, οι πρόνοιες των οποίων στοχεύουν στο να δημιουργήσουν τέτοιες ασάφειες, για να καταστεί ανέφικτη η ουσιαστική εναρμόνιση με την Οδηγία. Να μην κρυβόμαστε πίσω από το δάκτυλό μας. Ένα απλό παράδειγμα, ανοικτοί χώροι. Θα αναμένουμε από την Αστυνομία να κρατά μεζούρα, για να επιβεβαιώνει αν πληρείται το ποσοστό που απαιτείται, για να θεωρείται ο χώρος ανοικτός; Να θυμίσω ότι νόμος για την απαγόρευση του καπνίσματος σε κλειστούς χώρους υπάρχει, αλλά ούτε αυτός εφαρμόζεται πλήρως. Και είχαμε εγείρει το θέμα και ενώπιον των δικωκτικών αρχών κατ' επανάληψη στην επιτροπή Υγείας. Πόσες φορές αναγκαστήκαμε να αποχωρήσουμε από εστιατόρια ή νυχτερινά κέντρα, επειδή πολλοί γύρω μας κάπνιζαν και η ατμόσφαιρα ήταν αποπνικτική και ανυπόφορη. Η αλήθεια είναι ότι υπήρχε ανοχή και από τις δικωκτικές αρχές και αυτό επιβάλλεται να σταματήσει.

Αντί λοιπόν να εστιάσουμε και να στοχεύσουμε σε διορθωτικά μέτρα, κάποιος φαίνεται να αξιοποιούν, να εκμεταλλεύονται στην κυριολεξία τη σημερινή διαδικασία για ένα πανηγυρικό πισωγύρισμα, αφού κάποιες εκ των τροπολογιών επαναφέρουν το κάπνισμα σε κλειστούς χώρους, διαφοροποιούν προς τα κάτω τα πρόστιμα ή απαλλάσσουν τους ιδιοκτήτες από την ευθύνη, αν στο υποστατικό τους κάποιος παραβαίνουν το νόμο.

Πώς αναμένουμε, κύριοι, από τους πολίτες να συμμορφωθούν με το νόμο, όταν ακόμα και εντός του κοινοβουλίου, σε κλειστούς χώρους, συνάδελφοι κάπνιζαν. Και χαρακτηρίζονταν μάλιστα ιδιόρρυθμοι εκείνοι που διαμαρτύρονταν, όχι εκείνοι που παρανομούσαν, οι νομοθέτες οι οποίοι παρανομούσαν. Τι συμβαίνει λοιπόν; Ψηφίζουμε νόμους, απλώς για να τους ψηφίζουμε ή ψηφίζουμε νόμους, για να κάνουμε την ποιότητα της ζωής μας καλύτερη, την ποιότητα ζωής του κάθε πολίτη; Και σε όλο αυτό το σκηνικό πρέπει να συνυπολογιστεί και το κόστος στη δημόσια υγεία, αφού μελέτες του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας έχουν καταδείξει ότι οι χρόνιοι καπνιστές νοσηλεύονται συχνότερα με ουσιαστική επιβάρυνση στο σύστημα υγείας, που ελπίζουμε να αποκτήσουμε, το Γενικό Σύστημα Υγείας του κράτους, και κατ' επέκταση των δημόσιων οικονομικών. Όλοι οι πολίτες έχουν δικαίωμα στην υγεία. Το δικαίωμα στον καθαρό αέρα είναι αδιαπραγμάτευτο. Και, αν δεν μπορεί κανείς να σταματήσει το κάπνισμα, υπάρχουν καλές πιθανότητες να το σταματήσει ο καρκίνος. Σβήστε το τσιγάρο, πριν σας σβήσει! Και το λέω σε εσάς τους νέους που μας ακούτε εκεί πάνω.

Συνάδελφοι, σας καλώ να απορρίψετε τροπολογίες που θα αλλοιώσουν τη φιλοσοφία του εναρμονιστικού νομοσχεδίου, που θα καταστήσουν ανέφικτη τη δίωξη των παρανομούντων. Ψηφίστε ένα νόμο για τους πολίτες, ένα νόμο που θα έχει ως γνώμονα την προστασία της υγείας των πολιτών.

Θα κλείσω λέγοντας, κυρίως στα νέα παιδιά, ότι μαγκιά είναι να μην κάπνιζουν και να γνωρίζουν ότι, κάπνιζοντας, είναι ως να πληρώνουν κάποιον να τους σκοτώσει. Ακούγεται σκληρό, αλλά αυτή είναι η αλήθεια. Αυτός που θα σας σκοτώσει θα γίνεται πιο πλούσιος, αλλά οι ίδιοι θα ρισκάρετε την υγεία σας, την ίδια σας τη ζωή.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπολείπονται επτά λεπτά και κάτι δευτερόλεπτα για το ΑΚΕΛ και από το ΔΗΣΥ θα μιλήσει η κ. Κυριακίδου.

Ο κ. Ζαχαρίου. Έχετε έντεκα συνολικά λεπτά.

Ζ. ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Δεν ελογάριαζα να μιλήσω σήμερα, αλλά, επειδή ακούω ανακρίβειες, πρέπει να βάλουμε κάποια πράγματα σε μια σωστή τάξη. Το εναρμονιστικό κομμάτι, που είμαστε υπόχρεοι να ψηφίσουμε, έρχεται ομόφωνα στη Βουλή από την επιτροπή Υγείας. Είναι το κομμάτι που αναφέρεται στην απεικόνιση στα πακέτα των φωτογραφιών, στις διαφημίσεις, στις βιομηχανίες. Σε αυτό δε διαφωνεί κανένας, είναι ομόφωνο. Αυτά τα οποία συζητάμε είναι το πουμπανωπροϊόν που εμπήκεν από το Υπουργείο Υγείας και από την επιτροπή Υγείας στο τέλος της ημέρας.

Είμαι από τους ανθρώπους που είναι καπνιστές και, μακάρι, εύκολα να μπορούσα να το κόψω. Είμαι τζιαι 'πού τους ανθρώπους που, αν είμαι σε χώρο που έσει κόσμος τζιαι απαγορεύεται το κάπνισμα, δε θα με δείτε ποτέ να κάπνισω. Μπορεί να βρω έξω μετά τζιαι να κάμω τρία τσιγάρα πάνω στ' άλλο, αλλά εν θα με δείτε να παρανομώ ούτε σε κέντρο ούτε σε εστιατόριο. Με ενοχλεί αφάνταστα και εμένα και πολλούς άλλους καπνιστές, πιστεύω, ο ρατσισμός που έχει αναπτυχθεί κατά των καπνιστών. Εδώ δίνουμε το χέρι,

ασπαζόμαστε απατεώνες, κλέφτες, όλους αυτούς που κατέστρεψαν την οικονομία του τόπου και τα βάζουμε μόνο με τους καπνιστές ωσάν να είναι οι απατεώνες, τα τερατουργήματα της φύσης, αυτοί που καταστρέφουν τα πάντα! Αυτό μας έχετε κάνει να νιώθουμε.

Οι εισηγήσεις που κατατίθενται από το Δημοκρατικό Συναγερμό είναι ορθές, ασχέτως του ότι θα πουν κάποιοι καπνιστές ότι είναι αυστηρές, γιατί έχουν μέτρο και στις ποινές και στους χώρους τους εξωτερικούς. Είμαστε σε μία χώρα που εννέα μήνες το χρόνο έχουμε ήλιο. Γίνονται σαφείς οι κανόνες σχετικά με το πού μπορείς να καπνίσεις και πού δεν μπορείς να καπνίσεις. Από την άλλη, δεν μπορείς να έχεις ποινές ισοπεδωτικές των €2 000 μάξιμουμ για όλα. Δεν μπορώ να επιβάλλω €2 000 πρόστιμο σε έναν άνθρωπο που εννιά πκιάσει €30 μεροκάματο, αν έκαμε το λάθος να άψει στο χώρο της δουλειάς του τσιγάρο και τον κατήγγειλε ένας συνάδελφος. Δεν μπορεί σε ένα νομικό σύστημα, όπως αυτό της Κύπρου, να μην υπάρχει ένα balance στις ποινές. Ο καπνιστής δηλαδή να είναι περίπου το ίδιο ως ένας δολοφόνος και βιαστής! Έτσι μας εκάματε να νιώθουμε! Τζιαι δεν είμαι περήφανος, γιατί είμαι καπνιστής. Θέλω τζιαι εγώ να το κόψω, δεν τα κατάφερα ακόμα. Αλλά φτάνει! Έσσει πολύ κόσμος που είναι αγανακτισμένος με αυτές τις καταστάσεις. Και η αλήθεια είναι ότι το εναρμονιστικό κομμάτι έρχεται στη Βουλή ομόφωνα. Συζητάμε για τα πουττανωπροίτζια που μόνοι μας εβάλαμεν ως κυβέρνηση και ως Βουλή, που σε καμιά άλλη μεσογειακή χώρα που έχει τουρισμό, που έχει ήλιο και εξωτερικούς χώρους δεν εφαρμόζονται. Θα ψηφίσω ό,τι ψηφίζει η κοινοβουλευτική μου ομάδα, γιατί θεωρώ ότι είναι η ομάδα του μέτρου, και θα γίνουν τέτοιες τροποποιήσεις, ώστε να κρατηθεί ένα balance στην όλη διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Άντρος Κυπριανού από το ΑΚΕΛ εζήτησεν το λόγο.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Απλώς, να ξεκαθαρίσω κάτι. Εγώ είμαι φανατικός αντικαπνιστής, το ξεκαθαρίζω από την αρχή. Δεν έχω πρόβλημα να καπνίζουν οι άλλοι, αλλά με δεδομένο το αποτέλεσμα πολλών επιστημονικών ερευνών - ανέφερε ο κ. Αδάμου τις επιπτώσεις που μπορεί να προκαλέσει το κάπνισμα πάνω σε έναν είτε ενεργητικό είτε παθητικό καπνιστή- εγώ λέω ότι έχουν κάθε δικαίωμα να καπνίζουν, απλώς να μην επηρεάζουν άλλους. Αυτή είναι η προσέγγιση. Ούτε ρατσιστής είμαι ούτε τίποτε άλλο. Εντάξει, απλώς λέω, ξεκαθαρίζω ότι εγώ δε θα ήθελα σε ένα χώρο που απαγορεύεται το κάπνισμα, κάποιος άλλος να καπνίζει, γιατί θεωρεί ότι εν' δικαίωμά του να καπνίσει. Να το ξεκαθαρίσουμε. Δε σας θεωρώ ούτε εγκληματίες ούτε απατεώνες ούτε οτιδήποτε άλλο. Αλλά εν' θέλω πράματα τα οποία δε μου αρέσκουν να τα υπόκειμαι, γιατί κάποιος θεωρεί ότι εν' δικαίωμά του να καπνίζει εκεί που δε δικαιούται να καπνίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο χρόνος του κ. Κυπριανού να μην αφαιρεθεί από το ΑΚΕΛ, διότι ήταν σύντομος και ήταν και σε ένα διάλογο, εδιακόπτεται.

Το λόγο από το ΑΚΕΛ έχει ο κ. Λουκαΐδης. Ο κ. Άριστος Δαμιανού... Έχετε επτά λεπτά και οι δύο μαζί, οπότε οργανώστε τα. Τα επτά λεπτά είναι περίπου ο χρόνος ενός τσιγάρου κατά μέσο όρο. Επειδή δεν ήμουν καπνιστής, έκαμα στατιστικά...

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Επί της διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Είντα μ' που εν' η διαδικασία που θέλεις; Η διαδικασία τελειώνει σε δεκαπέντε λεπτά. Να μας φάεις τζιαι δεκαπέντε λεπτά να συζητάμε;

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

(Αστειευόμενος)

Είπατε «οργανώστε τα». Η σωστή έκφραση είναι «δικαιομοιράστε τα»!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όσον αφορά τη σωστή επισήμανση του γενικού μας γραμματέα, να πω ότι η νομική σοφία ήρεν και μία αρχή, ότι τα δικαιώματα του οποιουδήποτε σταματούν εκεί που επηρεάζονται τα δικαιώματα κάποιου άλλου.

Δύο επισημάνσεις, κύριε Πρόεδρε, διότι εγώ θα μιλήσω για την τροπολογία και πολύ σύντομα. Δύο μόνο γενικότερες επισημάνσεις. Πρώτον, οι όποιες αδυναμίες στον υφιστάμενο νόμο δεν αποτελούν ούτε διαβατήριο ούτε συγχωροχάρτι για τη μη εφαρμογή του νόμου και βεβαίως ακόμα χειρότερα δεν αποτελούν διαβατήριο, για να ξεδοντιάσουμε τον υφιστάμενο νόμο. Δεύτερον, στην ιεραρχία της αξίας των κοινωνικών δικαιωμάτων των πολιτών, των συμπολιτών μας, εμάς των ιδίων η υγεία κατατάσσεται πρώτη, γιατί είναι γενεσιουργό δικαίωμα, είναι το πιο ιερό δικαίωμα μετά από το δικαίωμα στη ζωή και όλα τα υπόλοιπα έπονται. Και γι' αυτό κάνω την επισήμανση, διότι πραγματικά κάπου η όλη συζήτηση πάει λάθος. Έχω ακούσει συνάδελφο άλλου κόμματος να λέει, επικαλούμενος την εξαίρεση για το καζίνο, ότι πρέπει να εξαιρεθούν και τα υπόλοιπα κέντρα αναψυχής και εστίασης σε μία οικονομίστικη βάση. Νομίζω, με όλο το σεβασμό, ότι χάνουμε το νόημα και το σκοπό του νόμου που καλούμαστε να ψηφίσουμε σήμερα. Σήμερα δεν ψηφίζουμε ούτε για επιχειρηματικά κίνητρα ούτε για τρόπους και μεθόδους αύξησης της κερδοφορίας των επιχειρήσεων. Σήμερα ψηφίζουμε για την προστασία της υγείας των συμπολιτών μας και όλων εμάς που είμαστε εδώ σήμερα σε αυτή την αίθουσα. Και βεβαίως συζητάμε σε σχέση με αυτό τον πολύ καλό δυστυχώς αγωγό του καρκίνου, το κάπνισμα.

Κύριε Πρόεδρε,

Το άρθρο 28 του συντάγματος καθορίζει ότι οι πάντες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου. Διαβάζω από το άρθρο 2 του νόμου που θα ψηφίσουμε σήμερα τα εξής: «Χώρος απαγόρευσης καπνίσματος» σημαίνει κάθε εσωτερικό ή κλειστό χώρο μεταξύ πολλών άλλων κινηματογράφου, θεάτρου, αίθουσας προβολής, αίθουσας συναυλιών, αθλητικού χώρου, ξενοδοχείου, εμπορικού κέντρου, αίθουσας ετοιμασίας φαγητών, σωματείου ή λέσχης, πρακτορείου στοιχημάτων, σφαιριστηρίου, αίθουσας μπυλιάρδου, καφετερίας, καφενείου, κέντρου αναψυχής που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων εστιατόρια, καφετερίες, μπαρ, καμπαρέ, κέντρα δεξιώσεων, δισκοθήκες, χορευτικά κέντρα ή άλλα κέντρα αναψυχής» και κλείνει με τα κουρέια και τα κομμωτήρια.

Είναι το καζίνο πάνω από το σύνταγμα, που μιλά για την ισότητα; Είναι το καζίνο, που, ειρήσθω εν παρόδω, δεν είναι ένα, είναι ένα σε κάθε επαρχία, κράτος εν κράτει, που θα λειτουργήσει έξω από το νόμο;

Δύο επιμέρους σχόλια, κύριε Πρόεδρε. Επειδή η τροπολογία μας είναι ξεκάθαρη, απλώς ζητά τη συμπερίληψη του καζίνο στους κλειστούς χώρους απαγόρευσης του καπνίσματος και επειδή έχει λεχθεί «μα, είναι μόνο στους χώρους παιγνίου», όσοι είχαν την ευκαιρία να δουν το σποτάκι τού πώς θα λειτουργεί ο χώρος παιγνίου και όσοι έχουν επισκεφθεί ανάλογα μέρη στο εξωτερικό γνωρίζουν ότι είναι μια τεράστια κλειστή αίθουσα με χώρους εστίασης, διασκέδασης, ποτού και πολλά άλλα μαζί με τον τζόγο. Τα επιμέρους σημεία. Σημείο πρώτο: Μα, υπάρχει ήδη νόμος που εξαιρεί το κάπνισμα. Απάντηση πρώτη: Ψηφίζουμε σήμερα μεταγενέστερο ειδικό νόμο γενικής πολιτικής που απαγορεύει το κάπνισμα σε όλους τους κλειστούς χώρους. Σημείο δεύτερο: «Μα, θα αφαιρέσουμε δικαίωμα που κερδήθηκε;». Άστε που δεν είναι δικαίωμα που κερδήθηκε, αλλά είναι προνόμιο. Η απάντηση είναι απλή. Αυτό το κοινοβούλιο ψήφισε δεκάδες μνημονιακών, τροϊκανών ρυθμίσεων που αφαιρέσαν κοινωνικά, συνδικαλιστικά, εργασιακά κ.ά. δικαιώματα, και δεν άκουσα ανάλογο προβληματισμό από κάποια έδρανα. Και το τελευταίο, στο νόμο που θα ψηφίσουμε υπάρχει ρητή απαγόρευση για το κάπνισμα σε χώρους εργασίας. Καλά, όλοι αυτοί οι εργαζόμενοι στους χώρους των καζίνων είναι υποδεέστεροι άνθρωποι από τους υπόλοιπους εργαζομένους; Δεν αντιλαμβανόμαστε ότι η σπορά της προβληματικότητας του νόμου είναι μέσα στον ίδιο το νόμο; Γι' αυτό σας καλούμε να αναθεωρήσετε αυτό το ζήτημα σε ό,τι αφορά και τη συμπερίληψη των καζίνων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έμειναν δυόμισι λεπτά για το ΑΚΕΛ. Έχει οκτώ λεπτά ο Δημοκρατικός Συναγερμός.

Η κ. Κυριακίδου έχει το λόγο.

ΣΤ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν πω δύο λόγια για το θέμα του καπνίσματος, διότι λέχθηκαν κάποια πράγματα που αφορούν και τις ογκολογικές υπηρεσίες γενικότερα, άκουσα τον κ. Χρίστου να αναφέρεται... Ήθελα απλώς να πω ότι το Ογκολογικό Κέντρο, που λειτουργεί στη Λευκωσία, εξυπηρετεί δωρεάν χιλιάδες καρκινοπαθείς συνανθρώπους μας καθημερινά με πολύ υψηλά επίπεδα φροντίδας, μας έχει δώσει και αίσθημα εμπιστοσύνης και ασφάλειας και να θυμίσω -ίσως δεν είναι γνωστό- ότι έχει αποφασιστεί και ήδη προχωρεί η υλοποίηση -σωστά- κρατικού ογκολογικού κέντρου στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού, το οποίο θα προσφέρει πλήρως τόσο ογκολογικές όσο

και ακτινοθεραπευτικές υπηρεσίες. Και είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε ότι επιτέλους θα γίνει αυτό το βήμα.

Τώρα για το θέμα που έχουμε μπροστά μας σήμερα, που αφορά το εναρμονιστικό νομοσχέδιο για το κάπνισμα, έχω ακούσει πάρα πολλά και σίγουρα δεν μπορώ παρά να συμφωνήσω ότι δεν έχει εφαρμοστεί αυτή η νομοθεσία που είχαμε ψηφίσει τότε. Δεν εφαρμόστηκε όμως για πάρα πολλούς λόγους. Θεωρώ ότι αφέθηκε να μην εφαρμοστεί και υπάρχει γενικότερα μια κουλτούρα που επιτρέπει αυτές τις χαλαρώσεις και που επιτρέπει να συμπεριφερόμαστε σαν να μην έχουμε ψηφίσει καν μια νομοθεσία. Έχουμε μπροστά μας ως κράτος μια Εθνική Στρατηγική για τον Καρκίνο, η οποία γράφτηκε το 2009. Πρόεδρος της επιτροπής της Εθνικής Στρατηγικής για τον Καρκίνο ήταν ο συνάδελφος Αδάμος Αδάμου. Το Νοέμβριο διορίστηκα να προεδρεύω αυτής της επιτροπής, η οποία έχει τώρα την ευθύνη να επικαιροποιήσει τη στρατηγική αντιμετώπισης του καρκίνου στην Κύπρο. Δεν έχω δει τίποτα και δεν έχω διαβάσει τίποτα τα τελευταία χρόνια που να μου δίνει την επιστημονική τεκμηρίωση, διότι εκεί πρέπει να σταθούμε εμείς ως μέλη της επιτροπής, που να επιτρέπει να χαλαρώσουμε αυτά που γράφτηκαν στην Εθνική Στρατηγική για τον Καρκίνο το 2009. Μάλλον θα έλεγα το αντίθετο.

Ξέρουμε ακόμη περισσότερα για τις βλαβερές επιπτώσεις του καπνίσματος. Βεβαίως, οφείλω να συμφωνήσω με αυτά που άκουσα από τον κ. Μυλωνά -και έχει απόλυτο δίκαιο- ότι μέσα στη νέα εθνική στρατηγική πρέπει να κάνουμε πολύ περισσότερα σε θέματα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης στα σχολεία, στα νηπιαγωγεία, αν πράγματι θέλουμε να αλλάξουμε την κουλτούρα που υπάρχει στον τόπο μας για το κάπνισμα. Νομίζω το είχε αναφέρει και ο κ. Σιζόπουλος. Και πρέπει να σταθούμε σε αυτό το κομμάτι μέσα στη νέα εθνική στρατηγική. Ο Αδάμος σάς μίλησε ως ογκολόγος. Εγώ θα μιλήσω και ως ασθενής. Δε θα μιλήσω ούτε με πάθος, όπως είπε ο συνάδελφος ο Ζαχαρίας, ούτε έντονα ούτε ρατσιστικά ούτε με μεγάλα λόγια. Δε θεωρώ ότι είναι αναγκαίο και δε θεωρώ ότι εξυπηρετεί τίποτα, πραγματικά. Θα υποστηρίξω το εναρμονιστικό κυβερνητικό νομοσχέδιο και όλες οι τοποθετήσεις μου σήμερα θα είναι στο πνεύμα της εθνικής στρατηγικής. Ως πρόεδρος αυτής της επιτροπής, ως μέλος του διοικητικού συμβουλίου πολλών συνδέσμων, ως πρώην καπνίστρια, αλλά και ως ασθενής με τρεις φορές εμπειρία στον καρκίνο θα πω ότι πιστεύω ότι όλοι μας, όλοι μας -και δεν εξαιρώ κανέναν- μοιραζόμαστε έναν κοινό στόχο, και οι καπνιστές και οι μη καπνιστές. Όλοι μας μοιραζόμαστε το στόχο ότι δε θέλουμε τα δικά μας παιδιά να πάρουν το μήνυμα ότι χαλαρώνουμε και μέσα σε αυτό το πνεύμα θα είναι και οι δικές μου τοποθετήσεις σήμερα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το στίγμα της προσέγγισης του κόμματός μας, η στάση δηλαδή που θα τηρήσει το κόμμα μας απέναντι στο νομοσχέδιο, στους κανονισμούς, στην πρόταση νόμου, το έχει δώσει ο γενικός γραμματέας του κόμματός μας. Ξεκινάμε από κάποιες βασικές διαπιστώσεις, οι οποίες θεωρούμε ότι είναι αδιαμφισβήτητες και δεν είναι η υποκειμενική άποψη του ενός ή του άλλου. Υπάρχουν έρευνες, επιστημονικά στοιχεία, τεκμήρια, σε ό,τι αφορά, για παράδειγμα, το συσχετισμό της απαγόρευσης του καπνίσματος και της αυστηρότητας που υπάρχει με την προσπάθεια για μείωση και περιορισμό των καπνιστών σε κάθε χώρα. Η αλήθεια είναι ότι όσο πιο αυστηρή είναι η νομοθεσία τόσο λιγότεροι είναι οι καπνιστές και τόσο λιγότεροι νέοι -και έχει προληπτικό χαρακτήρα- εισέρχονται σε αυτή την πολύ αρνητική συνήθεια. Είναι γεγονός με βάση τις έρευνες του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας.

Επίσης, δεν ξεκινάμε ούτε από λαϊκισμό, επιτρέψτε μου να πω, ούτε από τις όποιες σκοπιμότητες. Βεβαίως μας ενδιαφέρει να είμαστε κοντά στις πραγματικότητες που ισχύουν στον τόπο μας και, αν μέσα από τις αποφάσεις μας θα προκαλούσαμε τεράστια ζημιά στους πιο πολλούς όσον αφορά τους χώρους εστίασης που έχουμε, νομίζω ότι ο κάθε λογικός άνθρωπος θα έπρεπε να το λάβει υπόψη του. Όμως εδώ θα συμφωνήσω με αυτό που έχει αναφερθεί από τον κ. Νικόλα Παπαδόπουλο. Υπάρχουν έρευνες που τεκμηριώνουν κάτι τέτοιο, από την ώρα που εφαρμόσαμε αυτή τη νομοθεσία; Και πάλι υπάρχουν έρευνες που καταδεικνύουν το αντίθετο, ότι δηλαδή δεν έχουν υποστεί ζημιά στο εξωτερικό, όχι στην Κύπρο. Δεν έχουν υποστεί ζημιά οι αντίστοιχοι χώροι, οπότε, συνάδελφοι, κριτήριο των αποφάσεών μας πρέπει να είναι η δημόσια υγεία προφανώς, κυρίως η υγεία των παιδιών μας. Πρέπει να μπαίνουν στη συνήθεια αυτή του καπνίσματος όσο το δυνατόν λιγότεροι νέοι άνθρωποι και την ίδια ώρα πρέπει να διαμορφώσουμε ένα πλαίσιο που δε θα κινείται έξω από τις πραγματικότητες της χώρας μας.

Υπάρχουν εδώ τροπολογίες που, για παράδειγμα, θέλουν να απαγορεύσουν το κάπνισμα σε ανοικτούς χώρους, όπως είναι τα ανοικτά γήπεδα. Δεν είμαστε έτοιμοι για κάτι τέτοιο. Μελλοντικά ενδεχομένως η νομοθεσία να γίνει αυστηρότερη και να προετοιμαστούμε, ώστε στα πανεπιστήμιά μας να φεύγουν οι φοιτητές από το χώρο που κινούνται, για παράδειγμα, και να πηγαίνουν σε προσδιορισμένους χώρους έξω από το πανεπιστήμιο, για να καπνίζουν. Δεν είμαστε έτοιμοι για κάτι τέτοιο και δεν πρόκειται να στηρίξουμε τέτοιες

τροπολογίες που έχουμε ενώπιόν μας, διότι θεωρούμε ότι δεν είναι ισορροπημένες και υπάρχουν και άλλες τέτοιες τροπολογίες που απέχουν από την πραγματικότητα στην οποία βρισκόμαστε. Δε θα γίνουν κατανοητές και δε θα συνεισφέρουν στην προσπάθεια. Όμως το πλαίσιο που έχουμε ενώπιόν μας αυξάνει, ενισχύει την αυστηρότητα του νομοθετικού πλαισίου και γι' αυτό θα το στηρίξουμε, την ίδια ώρα που θα κρατήσουμε τις ισορροπίες, ώστε σταδιακά να γίνεται όλο και πιο αυστηρό και άρα όλο και λιγότερο να πέφτουν νέοι άνθρωποι στην παγίδα του καπνίσματος, αλλά και να μειώνεται ο αριθμός τους, διότι και τα στοιχεία που υπάρχουν δείχνουν μείωση του ποσοστού των καπνιστών, από την ώρα που ξεκίνησε να εφαρμόζεται η νομοθεσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Λουκαΐδη.

Ο κ. Κωνσταντίνου, ο πρόεδρος της επιτροπής Υγείας, ο τελευταίος ομιλητής.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Πόση ώρα έχει;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει τέσσερα λεπτά, να του δώσω και δύο εγώ, επειδή παρενέβη και σύγχυσε τα πράγματα.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ρώτησα, με όλο το σεβασμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, εσύγχυσές μας δαμαί.

Ναι, κύριε Κωνσταντίνου.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε,

Θα ήθελα ως πρόεδρος της επιτροπής να ευχαριστήσω όλα τα μέλη της επιτροπής για την υπομονή την οποία έχουν επιδείξει. Παρά το γεγονός ότι υπήρχαν αλληλοσυγκρουόμενες, αντικρουόμενες, έντονες, μπορώ να πω, εξ υπαρχής προσεγγίσεις και τοποθετήσεις, παρ' όλα αυτά μέσα από το συγκερασμό απόψεων και εισηγήσεων έχουμε καταλήξει εν πολλοίς, παρά τις όποιες διαφωνίες οι οποίες διαφαίνονται μέσα από τις τροπολογίες οι οποίες έχουν κατατεθεί, υπήρξε σεβασμός προς την αντίθετη άποψη και υπήρξε μια κατάληξη, η οποία είναι πλέον ενώπιόν μας για ψήφιση. Την ίδια στιγμή θα ήθελα να ευχαριστήσω τη γραμματεία, αλλά και τις λειτουργούς οι οποίες βοήθησαν, ούτως ώστε μέσα από τη δαιδαλώδη διαδικασία των όποιων προσεγγίσεων των τροπολογιών, οι οποίες εν πολλοίς ήταν και δυσνόητες σε κάποιο βαθμό, αλλά και δαιδαλώδεις, πολύπλοκες, έχουμε καταφέρει να έχουμε ενώπιόν μας σήμερα το νομοσχέδιο, τους νόμους, αλλά και τις τροπολογίες.

Τώρα όλοι γνωρίζουμε ποιες είναι οι επιπτώσεις και όσοι τις αγνοούν νομίζω ότι εμπαιίζουν εαυτούς και αλλήλους, εμπαιζόμαστε όλοι μεταξύ μας. Πρώτα και πάνω από όλα όμως είναι ο σεβασμός μεταξύ αλλήλων. Σεβασμός πρώτα και σε μεγαλύτερο βαθμό σε αυτούς οι οποίοι δεν είναι καπνιστές, οι οποίοι δεν μπορούν να υπομένουν ή να επιφέρεται στους ίδιους οποιαδήποτε επιβάρυνση ένεκα της επιλογής άλλων, που είναι δικαίωμά τους αυτή η επιλογή. Έχουν δικαιώματα και οι μη καπνιστές και οι καπνιστές αλλά με απόλυτο σεβασμό προς τους μη καπνιστές. Θα πω ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα των τελευταίων ημερών και το λέω μετά πάσης ειλικρινείας. Φίλος μου οικογενειακός μου τηλεφώνησε πριν από τέσσερις μέρες και μου είπε ότι η ογδοντατριάχρονη μητέρα του διαγνώστηκε με καρκίνο του πνεύμονα. Σπάνιο φαινόμενο για γυναίκα να έχει προσβληθεί από καρκίνο του πνεύμονα. Γιατί; Γιατί ο σύζυγός της καπνίζει αρειμανίως, είναι μανιώδης καπνιστής και κάπνιζε σε όλα τα μέρη εντός και εκτός οικίας, ακόμα και στο υπνοδωμάτιο, σε όλους τους χώρους. Για ποιο λόγο αυτή η γυναίκα... Και είναι ένα κλασικό, τρανό παράδειγμα των επιπτώσεων από επιλογή άλλων. Εν πάση περιπτώσει, επαναλαμβάνω, σεβασμός προς τους μη καπνιστές, αλλά και προς τους καπνιστές.

Τώρα, επειδή υπήρξε μια προσέγγιση ότι οι εξωτερικοί χώροι επηρεάζουν τους εσωτερικούς, αντίθετα. Με την πρόνοια η οποία υπάρχει ο εσωτερικός χώρος είναι απόλυτα απαγορευτικός και μέσα από πρόνοιες οι οποίες ρυθμίζουν την ύπαρξη ανοικτών πλευρών -και μόνο τότε- μπορεί κάποιος να καπνίζει στον εσωτερικό χώρο, ενόσω δηλαδή τηρείται η πρόνοια του ανοίγματος των πλευρών σε ποσοστό 20% και 30%, εκεί που συνορεύει απόλυτα ο εξωτερικός χώρος με τον εσωτερικό χώρο. Και εκεί πάλι δίνεται η διέξοδος μέσα από την ποσοστιαία του 30%, εάν και εφόσον. Όσον αφορά βεράντες, που έχει γίνει αναφορά, εκεί είναι ανοικτός χώρος...

Εν πάση περιπτώσει, αυτό το οποίο θα πρέπει να τονίσουμε, να υπερτονίσουμε και να αναγνωρίσουμε είναι ότι δεν έχει εφαρμοστεί η προηγούμενη νομοθεσία του 2009. Ποιος ευθύνεται; Ευθύνεται η πολιτεία, ευθύνεται και η Βουλή για την ανοχή, όλοι εμείς, ευθύνεται και η διοίκηση, η οποία αμέλησε να εφαρμόσει ένα νόμο ο οποίος έπρεπε να είχε εφαρμοστεί. Άρα, η ευθύνη είναι συλλογική και από όλες τις πλευρές. Και έρχεται η κυβέρνηση σήμερα μέσω του Υπουργού Υγείας και καταθέτει νέες πρόνοιες ανεξάρτητα από τις πρόνοιες του εναρμονιστικού νομοσχεδίου, που είναι γι' αυτές η δέσμευσή μας και γι' αυτές όλοι νομίζω συμφωνούμε. Είναι ομόφωνη η όποια προσέγγιση υπάρχει όσον αφορά τις εναρμονιστικές πρόνοιες. Έχει αναφερθεί ότι πρόκειται για κατασκευή, για σήμανση, για διάθεση, για πώληση και φωτογραφία, για να προειδοποιείται ο οποιοσδήποτε και να είναι εις γνώση του ότι αυτά είναι τα δεδομένα τα οποία έχει ενώπιόν του και ο καθένας να αναλαμβάνει τις ευθύνες του.

Τώρα, όσον αφορά τις επιπρόσθετες πρόνοιες οι οποίες προστατεύουν πλέον πολύ περισσότερο παιδιά σε χώρους σχολείων, παιδότοπους, νοσοκομεία και σε άλλους ευπαθείς και ευαίσθητους χώρους, αυτό είναι μία νέα προσέγγιση από πλευράς του υπουργείου και νομίζω ότι και εκεί φαίνεται να υπάρχει μια ευαισθησία από πλευράς όλων, γιατί έτσι επιβάλλεται και έτσι πρέπει να υπάρχει κατοχύρωση των δικαιωμάτων των ανθρώπων, παιδιών κύρια, οι οποίοι δεν πρέπει από κανένα να προσβάλλονται και να επηρεάζονται και να επιφέρεται σε αυτούς η οποιαδήποτε επιβάρυνση.

Τώρα νομίζω ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κωνσταντίνου, πέρασαν και τα δύο λεπτά που σου έδωσε ο κ. Κουλιás.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Όσον αφορά τις τροπολογίες, είναι ξεκάθαρες και ειπωθείσες από πλευράς συναδέλφων, οι οποίες είναι στο μέτρο του λογικού και του συνετού, γιατί είχαμε να αντιμετωπίσουμε απόλυτες και δογματικές προσεγγίσεις. Έπρεπε να βρούμε, ει δυνατόν, τη χρυσή τομή μέσα από ένα συγκερασμό τέτοιο ο οποίος να μπορούσε να είναι ενώπιόν μας και να ψηφιστεί όχι σε βάρος των μη καπνιστών -και το υπερτονίζω- αλλά με ανάληψη ευθύνης από όλους και κύρια από το κράτος, την πολιτεία, από την ίδια τη Βουλή, αλλά πολύ περισσότερο από τη διοίκηση, η οποία είναι υπόχρεα να εφαρμόσει και θα πρέπει να εφαρμόσει. Είμαστε κι εμείς υπόλογοι σε ενδεχόμενη περίπτωση μη εφαρμογής αυτής της νομοθεσίας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Ευχαριστώ και για τη δουλειά που κάμετε, κύριε Κωνσταντίνου, στην επιτροπή Υγείας και ελπίζω τώρα που θα έχετε το Γενικό Σχέδιο Υγείας να επιταχύνεται ακόμα περισσότερο.

Στη συζήτηση πήγαμε ομαλά, ωραιότατα, στους χρόνους μας σχεδόν απόλυτα, ωραία επιχειρήματα. Τώρα ερχόμαστε στα εύκολα.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ήταν παράλειψή μου το γεγονός ότι δεν έχω αναφερθεί σε σας προσωπικά. Ήταν καθοριστική η δική σας παρέμβαση στο να βρεθεί η χρυσή τομή και ο συγκερασμός απόψεων και εισηγήσεων οι οποίες αλληλοεγρονθοκοπούντο. Είναι γεγονός αυτό και θα πρέπει να το επισημάνουμε και ευχαριστούμε πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Κωνσταντίνου.

Τώρα ερχόμαστε στα εύκολα. Έχουμε τρεις-τέσσερις ντουζίνες τροπολογίες. Δε θα χρησιμοποιήσουμε την ηλεκτρονική ψηφοφορία για τις τροπολογίες. Ελπίζω να τα βρούμε. Θα τιςβάλουμε, όπως κατά κανόνα γίνεται, με σειρά κατάθεσης. Για όσες όμως υπάρχει κοινό ή όμοιο περιεχόμενο η ψηφοφορία θα γίνεται διαδοχικά. Επισημαίνω επίσης ότι οι τροπολογίες θα διαβάζονται μία μία ξεχωριστά και μετά θα ακολουθεί ψηφοφορία.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Για να σας ευκολύνω κατά τι, όι πολλά, λαμβάνοντας υπόψη και τις ομιλίες που έχουμε ακούσει και τις θέσεις των κομμάτων, εμείς επιθυμούμε να αποσύρουμε την πρώτη μας τροπολογία, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ευχαριστώ πολύ.

Παρακαλώ τη γραμματέα να...

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρακαλώ.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Εμείς θέλουμε να κρατηθεί αυτή η τροπολογία που έχει κατατεθεί από τον κ. Περδίκη και θέλω να εξηγήσω γιατί. Είναι ίσως η πιο επίμαχη τροπολογία, αν μου επιτρέψετε και αν έχουμε το χρόνο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι, να σας δώσω δύο λεπτά.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...για την οποία έγιναν και οι συσκέψεις που συγκαλέσατε στο γραφείο σας. Είναι η τροπολογία που αφορά την περίπτωση όπου έχουμε εσωτερικό και εξωτερικό χώρο που εφάπτονται και όπου δεν υπάρχει διαχωριστικό ή δεν υπάρχει μέρος του διαχωριστικού. Αυτό που συμπεριλαμβάνεται σήμερα στη νομοθεσία που θα ψηφίσουμε όπως είναι διατυπωμένο είναι ότι, στην πράξη, αν υπάρχει σύνδεση του εσωτερικού με τον εξωτερικό χώρο με οποιοδήποτε τρόπο -υπάρχει δηλαδή ανοικτό παράθυρο, πόρτα, οποιαδήποτε επιφάνεια του διαχωριστικού είναι ανοικτή και συνδέεται ο εσωτερικός με τον εξωτερικό χώρο- αυτόματα και στον εξωτερικό χώρο, ακόμα και αν είναι 100% ανοικτός, απαγορεύεται το κάπνισμα. Στον εσωτερικό χώρο πάντοτε απαγορεύεται. Σε αυτή την περίπτωση, εάν μείνει ως έχει η νομοθεσία, θα απαγορεύεται πλήρως το κάπνισμα και στον εξωτερικό χώρο. Με άλλα λόγια...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη, είναι λάθος αν πω ότι καλύπτεται από την άλλη τροπολογία του Δημοκρατικού Συναγερμού...

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ωραία! Ωραία!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...αλλά αλλάζει το ποσοστό...

Νομίζω, δεν είμαι σίγουρος...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ακριβώς έτσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ρωτώ τους επαΐοντες.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αυτό θα έλεγα.

Εάν είναι αυτή η πρόθεση, να απαγορεύσουμε σε όλους τους χώρους -που δεν είναι η δική μας- πρέπει να μείνει η νομοθεσία ως έχει. Αν το ΔΗΚΟ θέλει να κρατήσουμε μια πιο αυστηρή νομοθεσία, που θα

επιτυγχάνει το ίδιο όμως αποτέλεσμα ουσιαστικά, δε θα επηρεάζονται όσοι θα είναι στον εσωτερικό χώρο και είναι μη καπνιστές (καπνιστές ή μη καπνιστές), τότε αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την τροπολογία που έχει κατατεθεί από πλευράς του κ. Περδίκη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη...

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Γι' αυτό και εμείς θέλουμε να διατηρηθεί η τροπολογία που είναι πιο μπροστά από αυτή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, θέλετε το 50% αντί το 30%;

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

Άρα, δεν αποσύρεται ουσιαστικά η τροπολογία. Θα μπει σε ψηφοφορία.

Να παρακαλέσω τη γραμματέα να διαβάσει τις τροπολογίες για το υπ' αριθμόν 1 θέμα. Να επιβεβαιώσουμε ότι υπάρχουν.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εγώ δεν είπα την άποψή μου. Έν' δική μου.

Εγώ σέβομαι την καλή θέληση των συναδέλφων των φίλων από το ΑΚΕΛ. Μιλούν πάρα πολύ σωστά και νούσιμα. Δεν είμαι μέλος της επιτροπής, αλλά λόγω και της δικής σας της θετικής παρέμβασης...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Περδίκη...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ξόδεψα πολλές ώρες σε τούντην προσπάθεια. Δεν είμαστε υπέρ του 50% εμείς. Εμείς είμαστε υπέρ του 75%. Πήγαμε στο 50%, για να υπάρχει μια συμβιβαστική πρόταση. Λοιπόν, ερχόμαστε στην ολομέλεια τζιαι είμαστε μόνοι μας μαζί με το ΑΚΕΛ. Έθθα περάσει το 50%. Έννα μείνουμε με το 30% του Συναγερμού. Ε, γιατί να χρεωθώ εγώ το 50%, όταν είμαι υπέρ του 75%; Αν συμφωνάτε στο 50%, να την κρατήσω. Αν δε συμφωνάτε, αποσύρω την.

Ευχαριστώ πολύ.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό, ένα λεπτό.

Πρώτα θα δώσω το λόγο στον κ. Κυπριανού και μετά στον κ. Τορναρίτη και μετά όσοι θέλετε να μιλήσετε.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Τζιαι 'σεις να μιλήσετε. Πατάτε κουμπιά όμως.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σεβαστή η άποψη του κ. Περδίκη. Αυτή η Βουλή όμως έχει ένα προηγούμενο το οποίο εν μπορούμε να ξεχάσουμε σήμερα. Παρ' όλη τη δική μας τη διαφωνία, κύριε Πρόεδρε, επιτρέψατε, όταν συζητούσαμε για το συνεργατισμό, στην ΕΔΕΚ να υιοθετήσει μια δική μας άποψη...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και αυτό θα κάμω και τώρα, κύριε Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

...την οποία αποσύραμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κυπριανού, αν είναι διαδικαστικά, μη βασανίζεστε.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Είναι διαδικαστικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό θα κάμω και τώρα. Αν την υιοθετείτε εσείς, συνεχίζει.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ναι, ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επί της διαδικασίας.

Ο κ. Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Και να την υιοθετήσουν δε συνεχίζει, γιατί, στην περίπτωση του συνεργατισμού, δεν έγινε αποδεκτό να υιοθετηθεί από την ΕΔΕΚ και αναγκαστήκαμε να την αλλάξουμε.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Όχι. Την αλλάξαμε και κατατέθηκε άλλη πρόταση από τον κ. Λιλλήκα και την αποσύραμε εμείς. Αν θέλουμε να τηρήσουμε αυτό που γίνεται, να τηρηθεί όπως έγινε την περασμένη φορά. Θέλετε να αλλάξουμε τη διαδικασία, να την αλλάξουμε, αλλά την περασμένη φορά αυτό έγινε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, διαδικαστικά, επειδή...

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

...επειδή πάτησα το κουμπί τζαι είμαι πάνω στον κατάλογο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Να αντιληφθώ ότι είναι με το χέρι που εννά ζητούμε το λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, όχι, να πάμε στα κουμπιά όπως ήμασταν. Η ψηφοφορία θα γίνει μόνο με το χέρι.

Συνεχίστε.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επειδή λέχθηκε προηγουμένως ένα θέμα για τη διατύπωση της τροπολογίας, δυστυχώς θέλω να ξεκαθαρίσω ότι δεν είναι ζήτημα διατύπωσης της τροπολογίας ούτε την τροπολογία του κ. Περδίκη είμαστε έτοιμοι εμείς να αποδεχθούμε, γιατί με αυτές τις τροπολογίες, είτε του Δημοκρατικού Συναγερμού είτε και του κ. Περδίκη, θα επιτευχθεί η αναίρεση της νομοθεσίας. Γιατί με αυτές τις τροπολογίες διαγράφεται η απαίτηση να

υπάρχει εγκατάσταση μόνιμου διαχωρισμού μεταξύ εξωτερικών και εσωτερικών χώρων. Στην υφιστάμενη νομοθεσία υπάρχει ερμηνεία του τι είναι εξωτερικός χώρος. Αναιρείται. Προνοείται στο νομοσχέδιο που έχει έρθει ότι αυτός ο εξωτερικός χώρος δε δύναται να ανοίγει και να κλείνει κατά τη βούληση του διαχειριστή και του ιδιοκτήτη. Φεύγει αυτή η πρόνοια και θα μπορεί ο ιδιοκτήτης να κλείνει και να ανοίγει τους εξωτερικούς χώρους. Φεύγει το διαχωριστικό.

Εάν περάσει αυτή η τροπολογία, κύριε Πρόεδρε, εμείς θα καταψηφίσουμε το νομοσχέδιο. Θα επιτρέπεται το κάπνισμα σε όλους τους κλειστούς χώρους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Τορναρίτης.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Δε θα αναφερθώ επί της ουσίας, απλά να πω ότι παραβιάζουμε τη διαδικασία. Εκάμαμε μία συμφωνία. Δόθηκε συγκεκριμένος χρόνος στο κάθε κόμμα να τοποθετηθεί και για τα νομοσχέδια και για τις τροπολογίες. Τώρα ακούμε -με όλο το σεβασμό- τον όποιο παίρνει το λόγο να προσθέτει πάνω στα επιχειρήματά του. Έθθα τελειώσουμε ούτε αύριο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νικόλα Παπαδόπουλο)

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Έννα τα πάρετε πίσω τωρά τα λεπτά;

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, επειδή ερωτήθηκε το ΔΗΚΟ για την τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, μη συζητάτε μεταξύ σας. Ηγέρθη θέμα διαδικασίας. Εγώ αποφασίζω. Καλά έκαμε και μίλησε ο κ. Παπαδόπουλος. Εξάλλου, του έμεναν και δυόμισι λεπτά από την προηγούμενη διαδικασία. Αλλά και ο κ. Τορναρίτης είναι σωστός στο ότι δεν πάμε να ξεκινήσουμε τωρά συζήτηση επί της ουσίας. Έχουμε μία διαδικασία. Να τελειώνουμε με τούτο τζιαι να προχωρήσουμε στην ψηφοφορία.

Ναι.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι είναι η πιο σημαντική η τροπολογία που συζητούμε τζιαι στη συνέχεια τα πράματα θα είναι πολύ πιο απλά, για να προχωρήσει τζιαι η διαδικασία.

Πρώτον, επί της διαδικασίας. Εμείς εισηγούμαστε -και θεωρώ ότι έχουμε αυτή τη δυνατότητα- εφόσον εσείς αποδεχτείτε, να υπάρξει προφορική υποτροπολογία εκ μέρους του ΑΚΕΛ στην τροπολογία του Δημοκρατικού Συναγερμού που προβλέπει 30%, για να πάμε στο 50%.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Όποταν αυτή είναι η διαδικαστική εισήγηση που νομίζω σας επιτρέπει, αν την αποδεχτείτε, να προχωρήσουμε και να εκφραστεί η βούληση του σώματος.

Δεύτερον, επειδή έχω ακούσει προσεκτικά τι έχει πει ο κ. Παπαδόπουλος, θέλω να ξαναπώ, για να καταλάβουμε τι είναι που ψηφίζουμε, για να ξέρουμε και να είμαστε σίγουροι τι είναι που ψηφίζουμε. Έχουμε εσωτερικό χώρο και εξωτερικό χώρο που εφάπτονται. Στον εσωτερικό χώρο απαγορεύεται σε όλες τις περιπτώσεις το κάπνισμα. Απόλυτα. Δεν υπάρχει περίπτωση να επιτρέπεται στον εσωτερικό χώρο.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Πώς θα σταματήσεις τον καπνό να έρχεται μέσα;

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ωραία, προσπαθώ να εξηγήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη, νομίζω εδώ να τερματίσουμε.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Όπως νομίζετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ θα δεχτώ την πρότασή σας ως υποτροπολογία και όχι υιοθέτηση. Θα τη δεχτώ ως υποτροπολογία πάνω στην τροπολογία του ΔΗΣΥ και θα μπει πρώτη. Άρα, να παρακαλέσω τη γραμματέα να διαβάσει τις τροπολογίες αφήνοντας έξω την τροπολογία των Οικολόγων. Θα βάλουμε πρώτα στην τροπολογία του ΔΗΣΥ την υποτροπολογία του ΑΚΕΛ για ψήφιση.

Παρακαλώ, κυρία Δημητρίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροπολογία Δημοκρατικού Συναγερμού μαζί με την υποτροπολογία του ΑΚΕΛ, τροπολογία ΑΚΕΛ, κοινή τροπολογία ΕΔΕΚ-Αλληλεγγύης-Συμμαχίας Πολιτών, τροπολογίες Οικολόγων, κοινή τροπολογία Οικολόγων-ΑΚΕΛ, τροπολογίες ΕΛΑΜ, τροπολογίες Συμμαχίας Πολιτών, τροπολογία ΔΗΣΥ και τροπολογίες ΔΗΣΥ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, πάμε στην υποτροπολογία του ΑΚΕΛ πάνω στην τροπολογία του ΔΗΣΥ για το 50% αντί 30%. Αυτή είναι η βασική διαφορά. Η υποτροπολογία θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική υποτροπολογία)

Προτεινόμενη υποτροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2016»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

Με την τροποποίηση του εδαφίου 3 του άρθρου 11 αυτού με την προσθήκη, αμέσως μετά το τέλος αυτού, της ακόλουθης νέας επιφύλαξης:

«Νοείται ότι επιτρέπεται το κάπνισμα στον ανοικτό εξωτερικό χώρο που εφάπτεται σε εσωτερικό ή κλειστό χώρο, χωρίς να απαιτείται η εγκατάσταση μόνιμου διαχωρισμού των δύο χώρων, όταν ο ανοικτός εξωτερικός χώρος ο οποίος εφάπτεται στον εσωτερικό κλειστό χώρο διαθέτει μόνιμα ανοικτή μία τουλάχιστον ή περισσότερες πλευρές που αντιστοιχούν σε ποσοστό πέραν του 50% των συνολικών περιμετρικών τοίχων ή πλευρών του ή είναι πλήρως ανοικτός.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Διευκρίνιση των συνθηκών που πρέπει να υπάρχουν όσον αφορά την απαγόρευση καπνίσματος σε εξωτερικούς χώρους, όταν ο εξωτερικός χώρος εφάπτεται σε εσωτερικό χώρο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έντεκα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η υποτροπολογία απορρίπτεται.

Πάμε τώρα στις τροπολογίες του Δημοκρατικού Συναγερμού. Οι τροπολογίες θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές τροπολογίες)

Προτεινόμενες τροπολογίες των κ. Κώστα Κωνσταντίνου και Νίκου Νουρή εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2016»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

1. Με την αντικατάσταση στο άρθρο (2) του πιο πάνω νομοσχεδίου του ορισμού του όρου “ανοικτός εξωτερικός χώρος” από τον ακόλουθο νέο ορισμό:

«“ανοικτός εξωτερικός χώρος” σημαίνει κάθε χώρο που δεν είναι εσωτερικός ή κλειστός και διαθέτει επαρκή φυσική οξυγόνωση για τους σκοπούς του παρόντος ορισμού επαρκής φυσική οξυγόνωση υπάρχει σε κάθε χώρο ο οποίος δεν καλύπτεται από στέγη, μόνιμη ή προσωρινή, και σε κάθε χώρο ο οποίος καλύπτεται από στέγη έχει μόνιμα ανοικτή τουλάχιστον μια πλευρά, που αντιστοιχεί τουλάχιστον στο είκοσι τοις εκατόν (20%) των συνολικών περιμετρικών τοίχων ή πλευρών του συγκεκριμένου ανοικτού εξωτερικού χώρου».

2. Με την αντικατάσταση του εδαφίου (3) του άρθρου 11 του πιο πάνω νομοσχεδίου από το ακόλουθο νέο εδάφιο:

«(3) Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) και του εδαφίου (2), σε ανοικτό εξωτερικό χώρο που εφάπτεται σε εσωτερικό ή κλειστό χώρο, στον οποίο απαγορεύεται το κάπνισμα δυνάμει του παρόντος Νόμου, επιτρέπεται το κάπνισμα, νοουμένου ότι υπάρχει μόνιμη εγκατάσταση διαχωρισμού των δύο χώρων, οι οποίοι δύναται να συνδέονται μεταξύ τους με θύρα που κλείνει αυτόματα ή με διπλή θύρα:

Νοείται ότι επιτρέπεται το κάπνισμα στον ανοικτό εξωτερικό χώρο που εφάπτεται σε εσωτερικό ή κλειστό χώρο, χωρίς να απαιτείται η εγκατάσταση μόνιμου διαχωρισμού των δύο χώρων, όταν ο ανοικτός εξωτερικός χώρος ο οποίος εφάπτεται στον εσωτερικό ή κλειστό χώρο διαθέτει μόνιμα ανοικτή μία τουλάχιστον πλευρά και, εφόσον αυτό απαιτείται, επιπλέον τόσο πρόσθετο μόνιμο άνοιγμα, ώστε αθροιστικά να προκύπτει συνολικό μόνιμο άνοιγμα, το οποίο να αντιστοιχεί σε ποσοστό πέραν του τριάντα τοις εκατόν (30%) των συνολικών περιμετρικών τοίχων ή πλευρών του, ή είναι πλήρως ανοικτός.».

Σημειώσεις:

1. Ανοικτός εξωτερικός χώρος θεωρείται και κάθε χώρος ο οποίος καλύπτεται από στέγη, έχει μόνιμα ανοικτή τουλάχιστον μία πλευρά, που αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 20% των συνολικών περιμετρικών τοίχων ή πλευρών του.
2. Όταν ο ανοικτός εξωτερικός χώρος εφάπτεται σε εσωτερικό ή κλειστό χώρο, χωρίς μόνιμη εγκατάσταση διαχωρισμού, απαγορεύεται το κάπνισμα και στον ανοικτό εξωτερικό χώρο. Θα επιτρέπεται το κάπνισμα στον ανοικτό εξωτερικό χώρο που εφάπτεται σε εσωτερικό ή κλειστό χώρο, χωρίς να απαιτείται η εγκατάσταση μόνιμου διαχωρισμού των δύο χώρων, όταν ο ανοικτός εξωτερικός χώρος διαθέτει μόνιμα ανοικτή μία τουλάχιστον πλευρά και, εφόσον αυτό απαιτείται, επιπλέον τόσο πρόσθετο μόνιμο άνοιγμα, ώστε αθροιστικά να προκύπτει συνολικό μόνιμο άνοιγμα, το οποίο να αντιστοιχεί σε ποσοστό πέραν του τριάντα τοις εκατόν (30%) των συνολικών περιμετρικών τοίχων ή πλευρών του, ή είναι πλήρως ανοικτός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει ένα λάθος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι λάθος;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Τώρα ψηφίζουμε μια τροπολογία, αλλά που έχει και μια δική μου τροπολογία που είναι σχετική, άρα πρέπει να μπει πρώτα η δική μου, στο 20%. Το 20% είναι 25% στη δική μας την τροπολογία. Μας το υπέδειξαν οι υπηρεσίες. Έχουν δίκαιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υποτροπολογία εννοείς σε αυτή του ΔΗΣΥ. Εξηγήστε τη δύο λεπτά, σας παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είναι σε τι είναι ανοικτός χώρος. Υπάρχει η εισήγηση για 20% να είναι ανοικτός χώρος και για 25%.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Για τον ανοικτό χώρο είναι 30%.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Όχι, όχι, είναι το "β" εκείνο.

Ο ΔΗΣΥ, το 30%, είναι στο δεύτερο μέρος της τροπολογίας. Υπάρχει το πρώτο μέρος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της υποτροπολογίας του κ. Περδίκη;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Αντί 20% 25% ανοικτός χώρος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η υποτροπολογία απορρίπτεται.

Πάμε τώρα να επαναλάβουμε την ψηφοφορία για τις τροπολογίες του ΔΗΣΥ.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ; Για το 30%.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Και για το 20% και για το 30%.

Είκοσι εννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δέκα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οι τροπολογίες εγκρίνονται.

Πάμε τώρα στην τροπολογία του ΑΚΕΛ. Η τροπολογία θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική τροπολογία)

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Άριστου Δαμιανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2016»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 2 του πιο πάνω νομοσχεδίου με την προσθήκη στον ορισμό του όρου “χώρος απαγόρευσης καπνίσματος” της λέξης “καζίνο,” αμέσως μετά τις λέξεις “άλλου κέντρου αναψυχής,” (εικοστή πρώτη και εικοστή δεύτερη γραμμή).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει το σκοπό της τροπολογίας του ΑΚΕΛ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Να περιληφθεί το καζίνο στους χώρους απαγόρευσης του καπνίσματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εννέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε τώρα στις κοινές τροπολογίες ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύης και Συμμαχίας Πολιτών. Οι τροπολογίες θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές τροπολογίες)

Προτεινόμενες τροπολογίες του κ. Μαρίνου Σιζόπουλου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, των κ. Μιχάλη Γιωργάλλα και Γεώργιου Παπαδόπουλου εκ μέρους της Αλληλεγγύης και του κ. Παύλου Μυλωνά εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2016»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του εδαφίου (1) του άρθρου 11 του πιο πάνω νομοσχεδίου με την αντικατάσταση της παραγράφου (α) αυτού από την ακόλουθη νέα παράγραφο:

«(α) σε οποιοδήποτε χώρο απαγόρευσης του καπνίσματος, εξαιρουμένων των-

- (i) ειδικών στη βάση προδιαγραφών εσωτερικών ή κλειστών χώρων που θα δημιουργηθούν μόνο στο χώρο αναμονής των επιβατών που βρίσκονται υπό επιβίβαση σε αεροδρόμιο ή λιμάνι της Δημοκρατίας, στους οποίους απαγορεύεται η είσοδος σε ανήλικα πρόσωπα, εκτός εάν η διεύθυνση των αεροδρομίων ή των λιμένων αυτών εφαρμόζει πολιτική πλήρους απαγόρευσης του καπνίσματος·
- (ii) δισκοθηκών, χορευτικών κέντρων ή μπιραριών των οποίων ο διαχειριστής ή ο ιδιοκτήτης δυνατό να επιτρέπει το κάπνισμα, νοουμένου ότι αναρτάται σε περίοπτο

σημείο στην είσοδο του χώρου σχετική πινακίδα στην οποία αναγράφεται με ευκρίνεια ότι επιτρέπεται το κάπνισμα και εφόσον ο χώρος αυτός διαθέτει σύστημα εξαερισμού και κλιματισμού, στη βάση προδιαγραφών που καθορίζονται από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων

- (iii) ειδικά διαμορφωμένων χώρων σε εστιατόρια και χώρους αναψυχής που πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
- (αα) υπάρχει μόνιμη εγκατάσταση διαχωρισμού του ειδικά διαμορφωμένου χώρου από τους υπόλοιπους χώρους, οι οποίοι δυνατό να συνδέονται με τον ειδικά διαμορφωμένο χώρο με θύρα που ανοιγοκλείνει αυτόματα ή με διπλή θύρα
  - (ββ) απαγορεύεται η είσοδος στον ειδικά διαμορφωμένο χώρο σε ανήλικα πρόσωπα και σε έγκυες γυναίκες
  - (γγ) δε σερβίρονται ποτά ή φαγητά στον ειδικά διαμορφωμένο χώρο και το προσωπικό που απασχολείται στο εστιατόριο ή τον χώρο αναψυχής δεν υποχρεούται να εξυπηρετεί πελάτες εντός του ειδικά διαμορφωμένου χώρου
  - (δδ) διαθέτει σύστημα εξαερισμού και κλιματισμού, στη βάση προδιαγραφών που καθορίζονται από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και
- (iv) (αα) ειδικά διαμορφωμένων χώρων καπνιστών σε ξενοδοχεία (cigar lounge) που διαθέτουν σύστημα εξαερισμού και κλιματισμού, στη βάση προδιαγραφών που καθορίζονται από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, νοουμένου ότι στους χώρους αυτούς δε σερβίρεται φαγητό και απαγορεύεται η είσοδος σε πρόσωπα ηλικίας κάτω των δεκαοκτώ ετών και σε έγκυες γυναίκες
- (ββ) ειδικά διαμορφωμένων ορόφων ή δωματίων για καπνιστές σε ξενοδοχεία που διαθέτουν σύστημα εξαερισμού και κλιματισμού, στη βάση προδιαγραφών που καθορίζονται από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων.».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Να επιτρέπεται το κάπνισμα στους χώρους που αναφέρονται στις υποπαραγράφους (ii), (iii) και (iv), δηλαδή δισκοθήκες, χορευτικά κέντρα ή μπιραρίες για το (ii), ειδικά διαμορφωμένους χώρους, σε εστιατόρια και χώρους αναψυχής για το (iii) και ειδικά διαμορφωμένους χώρους καπνιστών σε ξενοδοχεία (cigar lounge) και ειδικά διαμορφωμένους ορόφους ή δωμάτια για καπνιστές σε ξενοδοχεία για το (iv).

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ένα ένα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι εδώ πρέπει να μπουν μία μία. Έτσι βγαίνει και από την προεργασία που κάναμε και με τη γραμματεία.

Άρα, λέγε το σκοπό του πρώτου, κυρία Δημητρίου, και ξεκινούμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ii) Να επιτρέπεται το κάπνισμα στους χώρους δισκοθηκών, χορευτικών κέντρων ή μπιραριών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

Είναι το (ii), έτσι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
Τριάντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.
ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
Αποχές;
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
Μία.
ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
Η τροπολογία (ii) απορρίπτεται.
Πάμε στην (iii).
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
Να επιτρέπεται το κάπνισμα στους ειδικά διαμορφωμένους χώρους σε εστιατόρια και χώρους αναψυχής.
ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
Εννέα, κύριε Πρόεδρε.
ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
Εναντίον;
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
Τριάντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.
ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
Αποχές;
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
Μία.
ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
Απορρίπτεται η τροπολογία (iii).
Πάμε στην (iv).
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
Να επιτρέπεται το κάπνισμα σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους καπνιστών σε ξενοδοχεία (cigar lounge).
ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
Τριάντα, κύριε Πρόεδρε.
ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
Εναντίον;
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
Δεκαπέντε, κύριε Πρόεδρε.
ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία εγκρίνεται.

Ποια είναι αυτή που εγκρίθηκε;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Για τα cigar lounge.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Σημειώστε το οι υπηρεσίες κάτω.

Ποια είναι η επόμενη που έχουμε;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Να επιτρέπεται το κάπνισμα...

N. ΝΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κυρία Δημητρίου, ένα λεπτό.

Ο κ. Νουρής.

N. ΝΟΥΡΗΣ:

Για την επόμενη θα ήθελα να επικαλεστώ τους συναδέλφους στην επιτροπή Υγείας για ένα θέμα το οποίο θεωρώ εξαιρετικά σημαντικό. Είχαμε συζητήσει την επόμενη τροπολογία της ΕΔΕΚ και είχαμε πει ότι διαμορφωνόταν η θέση που θα μπορούσε να υιοθετηθεί, με την προϋπόθεση ότι τα συστήματα κλιματισμού και εξαερισμού στα δωμάτια θα ήταν αυτόνομα. Και λέχθηκε ότι γι' αυτό το πράγμα θα έπρεπε να εισαχθεί αυτή η συγκεκριμένη λέξη στην τροπολογία. Διότι είναι εξαιρετικά σημαντικό να υπάρχει ακριβώς ο σεβασμός, όπως ο κ. Σιζόπουλος περιέγραψε στην τοποθέτησή του...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ, αν το αποδέχεται η ΕΔΕΚ τώρα, θα το αποδεχτώ ως λεκτική διόρθωση...

Z. ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

“Κατάλληλος εξαερισμός”.

M. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν το αποδέχομαι, γιατί έχετε διαπιστώσει ότι σε όλες τις τροπολογίες η προϋπόθεση ήταν να υπάρχει ακριβώς ειδικό σύστημα εξαερισμού ελεγχόμενο από την ηλεκτρομηχανολογική υπηρεσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Παρακαλώ τις υπηρεσίες να το σημειώσουν.

K. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το ειδικό σύστημα είναι ειδικό. Η προσέγγιση ήταν να είναι αυτόνομο, ανεξάρτητο, για να αποσυνδέεται εντελώς...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η φράση που θα μπει θα είναι “αυτόνομο, ανεξάρτητο” αλλά όχι αποστρατικοποιημένο. Ως εκεί! Αυτόνομο, ανεξάρτητο σύστημα και ξεχωριστό.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ με αυτή τη λεκτική διόρθωση;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία εγκρίνεται με τη λεκτική διόρθωση που είπαμε και μένει ακόμη ένα ή ετελειώσαμε;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πάμε στην επόμενη τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε τώρα στις τροπολογίες του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών. Το “Ε”, όπως έχω εγώ στις σημειώσεις μου, για να συνεννοούμαστε και με τις υπηρεσίες. Υπενθυμίζεται ότι η υπ’ αριθμόν 1(α) έχει τεθεί ήδη σε ψηφοφορία ως υποτροπολογία. Οι τροπολογίες θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές τροπολογίες)

Προτεινόμενες τροπολογίες του κ. Γιώργου Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2016»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

1. Με την τροποποίηση του άρθρου 2 αυτού ως ακολούθως:

β. Με την προσθήκη στον ορισμό του όρου “χώρος απαγόρευσης καπνίσματος”, αμέσως μετά τη λέξη “ανεγκυστήρα,” (δέκατη τρίτη γραμμή), των λέξεων “δημόσιων αποχωρητηρίων” και

γ. με την προσθήκη, στην κατάλληλη αλφαβητική σειρά, του ακόλουθου νέου όρου και του ορισμού αυτού:

«“προνομιούχο πρόσωπο” σημαίνει εκπρόσωπο των Ηνωμένων Εθνών ή πρεσβευτή που έχει συνάψει οποιαδήποτε σύμβαση με την Κυπριακή Δημοκρατία».

2. Απαγόρευση διάθεσης προϊόντων καπνού σε ανήλικο πρόσωπο.

Με την τροποποίηση του εδαφίου (3) του άρθρου 7 αυτού ως ακολούθως:

α. Με την αντικατάσταση στην παράγραφο (α) αυτού της φράσης “δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000)” (τρίτη και τέταρτη γραμμή) από τη φράση “τρεις χιλιάδες ευρώ (€3.000)” και

β. με την αντικατάσταση στην παράγραφο (β) αυτού της φράσης “τρεις χιλιάδες ευρώ (€3.000)” (πέμπτη γραμμή) από τη φράση “πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000)”.

3. Προδιαγραφές ειδικών χώρων οι οποίοι εξαιρούνται της απαγόρευσης του καπνίσματος (αεροδρόμια, λιμάνια).

Με την τροποποίηση του εδαφίου (1) του άρθρου 11 αυτού ως ακολούθως:

α. Με την αντικατάσταση της άνω τελείας και της λέξης “και” στο τέλος της παραγράφου (α) αυτού από άνω και κάτω τελεία και την προσθήκη της

ακόλουθης επιφύλαξης:

«Νοείται ότι για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου ο όρος “προδιαγραφές” σημαίνει τις προδιαγραφές που καθορίζονται από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων.».

Νομοτεχνική
προσθήκη.

β. Με την αντικατάσταση της άνω τελείας στο τέλος της υποπαραγράφου (i) της παραγράφου (β) αυτού από κόμμα και την προσθήκη, αμέσως μετά, της φράσης “και φροντιστηρίων.”.

γ. Με τη διαγραφή της λέξης “και” στο τέλος της υποπαραγράφου (ii) της παραγράφου (β) αυτού.

δ. Με την αντικατάσταση της τελείας στο τέλος της υποπαραγράφου (iii) της παραγράφου (β) αυτού από άνω τελεία και τη λέξη “και” και την προσθήκη της ακόλουθης νέας υποπαραγράφου (iv):

«(iv) αθλητικών χώρων και χώρων διοργάνωσης αθλητικών δραστηριοτήτων.».

4. Χώροι εργασίας.

Με την τροποποίηση του άρθρου 14 αυτού ως ακολούθως:

Με την αντικατάσταση στο εδάφιο (2) αυτού της φράσης “δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000)” (τρίτη και τέταρτη γραμμή) από τη φράση “τρεις χιλιάδες ευρώ (€3.000)”.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προστίθενται...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλετε ένα διάλειμμα επιτόπου να συνηγορήσετε, κύριοι;

Προχωρούμε;

Ο κ. Κυπριανού θέλει να μιλήσει.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αν μας επιτρέψετε, όταν θα διαμορφωθούν τελικά τα νομοσχέδια, εμείς θα θέλαμε πέντε λεπτά, διότι, όπως διαμορφώνονται τα νομοσχέδια, θέλουμε να συζητήσουμε τι θα πράξουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να κάνουμε ένα διάλειμμα εννοείτε; Επιτόπου;

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ναι, απλώς να συνηγορήσουμε μεταξύ μας, διότι ουσιαστικά έχουν αλλάξει τα φώτα των νομοσχεδίων, οπότε πρέπει να συνηγορήσουμε τι θα κάνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, ευχαριστώ πολύ. Εντάξει, να το κάνουμε, ναι.

Ναι, κύριε Σιζόπουλε.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Έχω την εντύπωση ότι το (α) από το 1 των τροπολογιών δεν τέθηκε σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Σιζόπουλε, έγινε προηγουμένως.

Παρακαλώ να διαβαστεί ο σκοπός του 1(β).

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προστίθενται στους χώρους απαγόρευσης του καπνίσματος τα δημόσια αποχωρητήρια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνεται.

Πάμε τώρα στο 1(γ).

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η προσθήκη ορισμού για τον όρο “προνομιούχο πρόσωπο”. Απαλλάσσονται από τελωνειακό δασμό τα πακέτα που παραδίδονται στα πρόσωπα αυτά και δε χρειάζεται να αναγράφονται στα πακέτα αυτά οι προειδοποιήσεις για το βλαβερό του καπνίσματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, ο κ. Περδίκης, κάτι θέλει να πει. Σύντομα, κύριε Περδίκη, και ακούστε οι υπόλοιποι.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Επειδή ο όρος “προνομιούχος” δεν ήταν διευκρινισμένος, ζητήσαμε από το υπουργείο να μας δώσει έναν όρο και μας έδωσε αυτό τον όρο, ο οποίος τελικά δεν υιοθετήθηκε, ώστε να μπει στο τελικό κείμενο του νομοσχεδίου. Δεν ξέρω γιατί δεν υιοθετήθηκε. Εμείς επιθυμούμε να διευκρινίζεται ποιο είναι αυτό το προνομιούχο άτομο το οποίο θα απαλλάσσεται από δασμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υποτίθεται ότι υπάρχει και από την Ευρωπαϊκή Ένωση καθορισμός για τούτα τώρα...

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, θα έπρεπε να διευκρινιστεί κατά πόσο υπάρχει διεθνής σύμβαση η οποία ρυθμίζει αυτό το ζήτημα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευρωπαϊκή σύμβαση.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

...και, αν υφίσταται, τότε είναι ανενεργός αυτός ο νόμος που ψηφίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όμως, ακούστε, κύριε Κωνσταντίνου. Έτσι κι αλλιώς, από ό,τι φαίνεται, απορρίπτεται, οπότε μη στενοχωριέστε.

Π. ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλούμε θερμά να διευκρινιστεί τι ψηφίζουμε. Σας παρακαλούμε θερμά! Τουλάχιστον εμείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Περδίκη, παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μέσα στο νόμο που θα ψηφίσετε λέει ότι τα προνομιούχα άτομα...

Α. ΑΔΑΜΟΥ:

Τζιαι που εννά ψηφίσουμε!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

...που εννά ψηφίσουμε ως Βουλή, τέλος πάντων, ως σώμα, συνολική ευθύνη. Λοιπόν, έσκει μέσα μια πρόνοια που λέει ότι απαλλάσσονται από τους δασμούς στα τσιγάρα τα προνομιούχα άτομα. Ερωτήσαμέν τους «ποια έν' τα προνομιούχα άτομα, ρε παιδικιά;» τζιαι ήρταν τζι είπαν μας 'πού τη Νομική Υπηρεσία «αν θέλετε να βάλετε ορισμό “προνομιούχα άτομα”, τούτος έν' ο ορισμός» τζιαι εδώσαν μάς τον γραπτώς. Ο ορισμός...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο οποίος;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Δε μας είπαν εκεί, όσον ήμασταν εμείς τουλάχιστον, ότι υπάρχει διεθνής ορισμός από διεθνείς συνθήκες, όπως ακούμε εδών στην ολομέλεια. Και θεωρήσαμε σωστό...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, έν' καθαρό. Έν' καθαρό.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Σωστό! Σωστό κι αυτό που λέει ο συνάδελφος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ότι;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Η υποχρέωση της σήμανσης. Δηλαδή, επειδή αυτοί οι άνθρωποι έν' πρεσβευτές, έν' 'πού τα Ηνωμένα Έθνη, μπορεί να έρχονται 'πού χώρες οι οποίες δεν έχουν τις ίδιες νομοθεσίες που έσκει η Ευρωπαϊκή Ένωση τζιαι να κουβαλούν μαζί τους πακέτα τα οποία δεν έχουν πάνω τη σήμανση. Λοιπόν, τζιαι λέει γενικά «οι προνομιούχοι». Εγών, επειδή εν μου αρέσκει η λέξη “προνομιούχος”, εζήτησα να μου δώσουν ορισμό και αυτό τον ορισμό τον θέτω ενώπιόν σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, αφού σας είπαν, κύριε Περδίκη, ότι τον ορισμό “προνομιούχος” επήραν τον από κάπου αλλού που το ρυθμίζει.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ωραία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν σας το είπαν τούτο;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εάν θεωρείτε ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είπαν... Όχι, εγώ δε θέλω να επηρεάσω την ψηφοφορία. Να γίνει...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Επειδή έννεν δικός μου ορισμός...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω καταλάβετε, κύριε Μυλωνά, έτσι;

Π. ΜΥΛΩΝΑΣ:

Το ερώτημα τωρά είναι αν θα πάμε στην ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Πάμε στην ψηφοφορία ξανά από την αρχή.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένας.

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι τέσσερις ψήφους εναντίον, μία ψήφο υπέρ και δεκαοκτώ αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

Πάμε τώρα στην τροπολογία υπ' αριθμόν 2α.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Και εδώ μια διευκρίνιση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Όπως είναι στον πλαγιότιτλο έν' σωστό, απλά δεν είναι σωστά γραμμένη η τροπολογία. Η πρόθεσή μας ήταν η αύξηση ποινών μόνο για την περίπτωση πώλησης προϊόντων σε ανήλικο, όχι γενικώς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έτσι ακριβώς είναι.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ο πλαγιότιτλος έν' σωστός, αλλά το κείμενο έν' λάθος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να διαβάσει το σκοπό η κ. Δημητρίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός είναι η αύξηση των ποινών. Πρώτη καταδίκη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έτσι το εννοούσατε, κύριε Περδίκη;

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έχουμε 2α και 2β, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να τις κάμουμε ξεχωριστά.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Να τις αναγνώσω, για να βοηθήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να τις αναγνώσεις.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2. α. Με την αντικατάσταση από την παράγραφο (α) αυτού της φράσης “δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000)” (τρίτη και τέταρτη γραμμή) με τη φράση “τρεις χιλιάδες ευρώ (€3.000)” και
- β. με την αντικατάσταση από την παράγραφο (β) αυτού της φράσης “τρεις χιλιάδες ευρώ (€3.000)” (πέμπτη γραμμή) με τη φράση “πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000)”.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

Ένα λεπτό, κύριε Περδίκη.

Για να θυμηθούμε όλοι, η πρώτη είναι του κ. Περδίκη, η δεύτερη είναι του ΕΛΑΜ. Σωστό;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, είναι του κ. Περδίκη και οι δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον; Για να αυξηθούν τα πρόστιμα από €2.000 σε €3.000 και από €3.000 σε €5.000 όσον αφορά την πώληση σε ανήλικους.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα δύο ψήφους εναντίον, τέσσερις ψήφους υπέρ και οκτώ αποχές, οι τροπολογίες 2α και 2β απορρίπτονται.

Προχωρούμε στην τροπολογία υπ' αριθμόν 3α τώρα. Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η ερμηνεία της λέξης “προδιαγραφές”.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

Α. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Έν' μες στο νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτή η τροπολογία ζητά να καθορίζονται προδιαγραφές.

Ναι, κύριε Κωνσταντίνου.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Έν' μες στο βασικό νόμο. Είναι πλεονασμός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κωνσταντίνου ισχυρίζεται ότι είναι πλεονασμός και ότι είναι στο βασικό νόμο.

Ο κ. Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ο νόμος λέει ότι στα αεροδρόμια θα υπάρχει ειδικός χώρος για τους καπνιστές. Δεν αναφέρεται ποιος θα βάλει τις προδιαγραφές. Να σας θυμίσω ότι προηγουμένως για τα ξενοδοχεία είπατε με σαφήνεια ότι θα καθορίζονται προδιαγραφές από την ηλεκτρομηχανολογική υπηρεσία. Κατ' αντιστοιχία, θα πρέπει και εδώ να μπει το ίδιο πράγμα, να καθορίζονται προδιαγραφές από την ηλεκτρομηχανολογική υπηρεσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και δύο αποχές, η τροπολογία υπ' αριθμόν 3α εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην υπ' αριθμόν 3β τροπολογία. Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η προσθήκη και άλλων ανοικτών χώρων απαγόρευσης του καπνίσματος.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι για την αυλή των φροντιστηρίων. Επειδή το “αυλή” έν' πάρα πάνω, γι' αυτό μπορεί να μην το ξέρουν κάποιои.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι. Και της αυλής.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας υπ' αριθμόν 3β;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι τέσσερις ψήφους εναντίον, μία ψήφο υπέρ και είκοσι αποχές, η τροπολογία υπ' αριθμόν 3β απορρίπτεται.

Η τροπολογία υπ' αριθμόν 3γ δε χρειάζεται να τεθεί σε ψηφοφορία, γιατί πρόκειται για νομοτεχνική προσθήκη.

Η τροπολογία υπ' αριθμόν 3δ τώρα. Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η προσθήκη και άλλων χώρων απαγόρευσης του καπνίσματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τους τρεις της ΕΔΕΚ προσθέστε τους στο "ναι".

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Άρα, τέσσερις υπέρ.

Με σαράντα ψήφους εναντίον, τέσσερις ψήφους υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία υπ' αριθμόν 3δ απορρίπτεται.

Πάμε τώρα στην τροπολογία υπ' αριθμόν 4. Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αύξηση της ποινής για παραβίαση της απαγόρευσης του καπνίσματος σε χώρο εργασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι τούτο που θυμόμουν προηγουμένως ότι έχουν με παρόμοιο περιεχόμενο μπει τροπολογίες από το ΕΛΑΜ, τη Συμμαχία Πολιτών και το ΔΗΣΥ. Δηλαδή, ακόμα μία από το ΕΛΑΜ και άλλη από το ΔΗΣΥ, Συμμαχία Πολιτών. Ειδικότερα, οι Οικολόγοι εισηγούνται αύξηση της ποινής από €2.000 σε €3.000, το ΕΛΑΜ μείωση της ποινής από €2.000 σε €200, η Συμμαχία Πολιτών εισηγείται από τις €2.000 να μειωθεί στα €500 και ο ΔΗΣΥ εισηγείται από τις €2.000 να γίνει €1.000. Αν εκάμναμεν ένα “άλα ούνα” τώρα, μέσο όρο τζιαιμαί, ήταν να τα βρούμε.

Ωραία, πάμε...

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό, κύριε Λουκαΐδη.

Πρώτα ο πρόεδρος της επιτροπής Υγείας.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η δική μας προσέγγιση είναι καθαρά κλιμακωτή.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Έν' συνολική.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κλιμακωτή.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Είναι συνολικά και σφαιρικά, αλλά έν' κλιμακωτά που καθορίζονται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, είναι συνολικά εκεί, αλλά είναι κλιμακωτά. Έχεις δίκαιο.

Ο κ. Λουκαΐδης.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με τις τροπολογίες τους έχουν τοποθετηθεί για το τι είναι που προτείνουν. Επειδή δε δικαιολογήσαμε την ψήφο μας προηγουμένως, έχουμε εισηγήσεις, όπως καταλαβαίνετε, και για σημαντικές μειώσεις και για σημαντικές αυξήσεις. Ήδη, για να γνωρίζει ο κόσμος, αυτό που ψηφίζουμε, εάν παραμείνει ως έχει, αυτό που προτείνεται στη νομοθεσία, οι €2.000 δηλαδή, είναι προς το αυστηρότερο. Είναι προς το αυστηρότερο που αλλάζουμε τη νομοθεσία. Εμείς στηρίζουμε να αλλάξει προς το αυστηρότερο, αλλά θα απορρίψουμε όλες τις τροπολογίες, κύριε Πρόεδρε, είτε που αυξάνουν είτε που μειώνουν από αυτό το επίπεδο, που είναι αυστηρό αρκετά, πιστεύω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή, υποστηρίζετε την τροπολογία του κ. Περδίκη ή όχι; Εν εκατάλαβα!

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Απορρίπτουμε κάθε αύξηση και κάθε μείωση. Όλες οι τροπολογίες απορρίπτονται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όλες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Να ξεκινήσουμε με την τροπολογία υπ' αριθμόν 4 του κ. Περδίκη, αύξηση από €2.000 σε €3.000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έξι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα εννέα ψήφους εναντίον, μία ψήφο υπέρ και έξι αποχές, η τροπολογία υπ' αριθμόν 4 του κ. Περδίκη απορρίπτεται.

Προχωρούμε στην τροπολογία του ΕΛΑΜ. Η τροπολογία θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική τροπολογία)

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Χρίστου Χρίστου εκ μέρους του ΕΛΑΜ για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2016»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

Με την αντικατάσταση του εδαφίου (4) του άρθρου 14 αυτού με το ακόλουθο νέο εδάφιο:

«(4) Πρόσωπο το οποίο παραβιάζει τις διατάξεις του παρόντος άρθρου είναι ένοχο αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης, υπόκειται σε πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τα διακόσια ευρώ (€200) ή σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες ή και στις δύο αυτές ποινές.».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα ψήφους εναντίον, δύο ψήφους υπέρ και τρεις αποχές, η εν λόγω τροπολογία του ΕΛΑΜ απορρίπτεται.

Πάμε τώρα στην τροπολογία της Συμμαχίας Πολιτών, από €2.000 σε €500. Η τροπολογία θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική τροπολογία)

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Παύλου Μυλωνά εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2016»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

Με την αντικατάσταση στο εδάφιο (2) του άρθρου 14 αυτού της φράσης “τις δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000)” (τρίτη και τέταρτη γραμμή) με τη φράση “τα πεντακόσια ευρώ (€500)”.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα πέντε ψήφους εναντίον, δύο ψήφους υπέρ και επτά αποχές, η τροπολογία της Συμμαχίας Πολιτών απορρίπτεται.

Πάμε στην τελευταία, του Δημοκρατικού Συναγερμού, που είναι μείωση από €2.000 σε €1.000, αλλά κλιμακωτά.

Σωστά το είπα, κύριε...

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική τροπολογία)

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Κώστα Κωνσταντίνου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2016»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

Με την αντικατάσταση από το εδάφιο (2) του άρθρου 14 αυτού της φράσης “τις δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000)” (τρίτη και τέταρτη γραμμή) με τη φράση “τα χίλια ευρώ (€1.000)”.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι τρεις ψήφους εναντίον, δεκατέσσερις ψήφους υπέρ και επτά αποχές, η τροπολογία του ΔΗΣΥ απορρίπτεται.

Τώρα ερχόμαστε στην κοινή τροπολογία Οικολόγων-ΑΚΕΛ. Η τροπολογία θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική τροπολογία)

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Γιώργου Πεрдίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και της κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2016»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 14 του πιο πάνω νομοσχεδίου με την αντικατάσταση της τελείας στο τέλος του εδαφίου (1) αυτού με άνω και κάτω τελεία και την προσθήκη της ακόλουθης επιφύλαξης:

«Νοείται ότι δεν απαγορεύεται η χρήση ηλεκτρονικού τσιγάρου για σκοπούς δοκιμής στα καταστήματα πώλησής τους.».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Στα καταστήματα πώλησης ηλεκτρονικών τσιγάρων να μην απαγορεύεται η χρήση του.

ΧΡ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΧΡ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Θεωρούμε ότι για την ορθότερη διατύπωση θα πρέπει να εισαχθεί η λέξη “ειδικά”. Να γίνει «για σκοπούς δοκιμής στα ειδικά καταστήματα πώλησής τους», κύριε Πρόεδρε, διότι όλοι ξέρουμε ότι υπάρχουν σημεία πώλησης που δεν είναι μόνο τα καταστήματα, αλλά βρίσκονται σε μεγαλύτερους χώρους. Να το περιορίσουμε στα συγκεκριμένα, στα ειδικά καταστήματα, που είναι μόνο για το σκοπό της εμπορίας των ηλεκτρονικών τσιγάρων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οι εισηγητές τι λένε;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είναι για τα ειδικά, ναι. Δεν είναι ανάγκη, για παράδειγμα, σε ένα τέτοιο κατάστημα μέσα σε ένα ξενοδοχείο να επιτρέπεται. Πρέπει να είναι ειδικά και αυτόνομα. Ειδικά, ειδικά, σίγουρα. Εμείς το δεχόμαστε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Δημητρίου.

Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εισαγάγουμε για πρώτη φορά όρους πέραν των καπνικών προϊόντων, στη νομοθεσία αναγράφονται και άλλα είδη καπνού, νέων προϊόντων καπνού, φυτικών προϊόντων για κάπνισμα και μη καπνιζομένων προϊόντων καπνού. Θεωρώ ότι η πρόθεσή σας ήταν γι' αυτά τα ειδικά καταστήματα, αλλά θεωρώ ότι έν' πιο σωστό να εισαχθούν και αυτά τα είδη καπνού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω να μείνουμε μόνο στη λεκτική διόρθωση. Οι υπηρεσίες, αν έχουν κατανοήσει τη διόρθωση, είμαστε εντάξει να το δουν με τον κ. Πεрдίκη και την κ. Ερωτοκρίτου. Προχωρούμε στην ψηφοφορία τώρα.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ; Μετράτε έναν έναν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε. Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι ομόφωνο, δεν υπάρχουν αποχές, δεν υπάρχει ένσταση, η τροπολογία εγκρίνεται.

Πάμε τώρα στις τροπολογίες του ΕΛΑΜ. Οι τροπολογίες θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές τροπολογίες)

Προτεινόμενες τροπολογίες του κ. Χρίστου Χρίστου εκ μέρους του ΕΛΑΜ για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2016»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

1. Με την τροποποίηση του άρθρου 11 αυτού ως ακολούθως:
  - α. Με τη διαγραφή του εδαφίου (4) αυτού και τη διενέργεια των συνακόλουθων νομοτεχνικών διορθώσεων και
  - β. με την αντικατάσταση από το εδάφιο (6) αυτού της φράσης “τις δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000)” (τρίτη και τέταρτη γραμμή) με τη φράση “τα διακόσια ευρώ (€200)”.
2. Με την αντικατάσταση στο εδάφιο (2) του άρθρου 12 αυτού της φράσης “τις δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000)” (τρίτη και τέταρτη γραμμή) με τη φράση “τα διακόσια ευρώ (€200)”.
3. Με την αντικατάσταση στο εδάφιο (3) του άρθρου 13 αυτού της φράσης “τις δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000)” (τρίτη και τέταρτη γραμμή) με τη φράση “τα διακόσια ευρώ (€200)”.
4. Με την αντικατάσταση του άρθρου 14 αυτού με το ακόλουθο νέο άρθρο 14:

«Απαγόρευση καπνίσματος σε χώρους εργασίας. 14. (1) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του άρθρου 11, κάθε εργοδότης, μετά από συνεννόηση με τους εργοδοτούμενους του που πιθανό να επηρεαστούν ή με τους εκπροσώπους των εργοδοτούμενων, καθορίζει γραπτώς και εφαρμόζει πολιτική σχετικά με το κάπνισμα σε κάθε χώρο εργασίας με την οποία διασφαλίζεται ότι οι εργοδοτούμενοι που δεν καπνίζουν ή δεν επιθυμούν να καπνίζουν στο χώρο εργασίας τους προστατεύονται από τον καπνό σε τέτοιο χώρο εργασίας.

(2) Η πολιτική που αναφέρεται στο εδάφιο (1) πληρεί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

  - (α) Σε κάθε χώρο εργασίας ο εργοδότης μεριμνά για την ανάρτηση ή τη διάθεση αντιγράφου της πολιτικής που εφαρμόζεται για το κάπνισμα στο χώρο αυτό και προμηθεύει, κατόπιν αίτησης, με αντίγραφο της πολιτικής αυτής κάθε εργοδοτούμενο, υποψήφιο εργοδοτούμενο ή εκπρόσωπο τέτοιου εργοδοτούμενου και
  - (β) σε κάθε χώρο εργασίας ο εργοδότης μεριμνά για την ανάρτηση σε περίοπτα μέρη ευανάγνωστων και ευδιάκριτων πινακίδων που υποδεικνύουν τους χώρους στους οποίους απαγορεύεται ή επιτρέπεται το κάπνισμα.

(3) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του άρθρου 11, οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν εμποδίζουν τον εργοδότη να επιτρέψει το κάπνισμα σε κάθε εσωτερικό ή κλειστό χώρο εργασίας που διαθέτει επαρκές σύστημα εξαερισμού και ο οποίος χρησιμοποιείται αποκλειστικά από εργοδοτούμενους οι οποίοι είναι καπνιστές και εγγράφως ζητούν να επιτρέπεται το κάπνισμα σε τέτοιο χώρο.

(4) Πρόσωπο το οποίο παραβιάζει τις διατάξεις του παρόντος άρθρου είναι ένοχο αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης, υπόκειται σε πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τα διακόσια ευρώ (€200) ή σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες ή και στις δύο αυτές ποινές.»
5. Με την αντικατάσταση στο άρθρο 15 αυτού της φράσης “τις δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000)” (έβδομη γραμμή) με τη φράση “τα διακόσια ευρώ (€200)”.
6. Με την αντικατάσταση στο εδάφιο (1) του άρθρου 22 αυτού της φράσης “τα οκτακόσια πενήντα ευρώ (€850)” (έκτη και έβδομη γραμμή) με τη φράση “τα ογδόντα πέντε ευρώ (€85)”.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να διαβαστεί ο σκοπός της τροπολογίας 1α.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός είναι η διαγραφή της πρόνοιας περί ευθύνης του προσώπου που είναι υπεύθυνο σε χώρο απαγόρευσης του καπνίσματος και σε χώρο εργασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία 1α, με σαράντα ψήφους εναντίον, δύο ψήφους υπέρ και καμία αποχή, απορρίπτεται.

Προχωρούμε στην 1β. Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός είναι η μείωση της ποινής για παραβίαση των διατάξεων απαγόρευσης του καπνίσματος σε ορισμένους χώρους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Συγγνώμη;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έν' τζιείνα που ψηφίσαμε προηγουμένως, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ρε παιδιά, μιλάτε ούλλοι, εν εκατάλαβα τι θέλετε!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έν' τζιείνα που ψηφίσαμε προηγουμένως!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

(Κ. ΚΩΣΤΑ):

Εβάλαμέν το προηγουμένως. Έν' ομαδοποιημένες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Οκέι, αν έν' μαζί... Νομίζω ότι έν' διαφορετικά. Ε, είσαστε σίγουροι ότι δεν είναι άλλα;

Z. ΖΑΧΑΡΙΑ:

Όι, τούτον ένι!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ναι, ναι, ναι.

Z. ΖΑΧΑΡΙΑ:

Τούτον ένι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Ναι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Κ. ΚΩΣΤΑ)

Επεράσαμεν τα και είναι ομαδοποιημένα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Οκέι. Πάμε παρακάτω. Εβάλαμεν τα τούτα.

Γιατί έν' γραμμένα δύο φορές; Μα, είσαστε σίγουροι; Ένα λεπτό, παρακαλώ.

Όλγα, έλα πάνω, έλα πάνω!

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Ένενν τούτο που ψηφίσαμε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ νομίζω ότι δεν είναι τα ίδια με τα προηγούμενα, αλλά επιτρέψτε μου μισό λεπτό να το επιβεβαιώσω.

Άρα, είχαμε αρχικά δίκαιο ότι είναι άλλο. Είναι για τους χώρους τούτο, έτσι; Λοιπόν, είναι προστίματα για τους χώρους.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Να μας διαβαστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να ξαναδιαβαστεί η 1β, Αννίτα, σε παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Ναι.

β. Με την αντικατάσταση από το εδάφιο (6) αυτού της φράσης "τις δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000)" (τρίτη και τέταρτη γραμμή) με τη φράση "τα διακόσια ευρώ (€200)".

Σκοπός είναι η μείωση της ποινής για παραβίαση των διατάξεων απαγόρευσης του καπνίσματος σε ορισμένους χώρους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία 1β, με τριάντα πέντε ψήφους εναντίον, δύο ψήφους υπέρ και οκτώ αποχές, απορρίπτεται.

Πάμε τώρα στην υπ' αριθμόν 2. Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός είναι η μείωση της ποινής σε περίπτωση καπνίσματος σε οχήματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

Έν' οι ίδιοι με τις προηγούμενες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία υπ' αριθμόν 2, με τριάντα πέντε ψήφους εναντίον, δύο ψήφους υπέρ και οκτώ αποχές, απορρίπτεται.

Πάμε στην τροπολογία υπ' αριθμόν 3. Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός είναι η μείωση της ποινής σε περίπτωση μη τοποθέτησης απαγορευτικής πινακίδας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτή είναι Συμμαχία Πολιτών και ΔΗΣΥ, η τρία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Έν' του ΕΛΑΜ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι του ΕΛΑΜ, δεν είναι του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τρία;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η τρία, ναι, είναι του ΕΛΑΜ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Κ. ΚΩΣΤΑ)

Έν' ούλλες του ΕΛΑΜ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Ναι, είναι όλες του ΕΛΑΜ, ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δεν είναι όλες του ΕΛΑΜ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εν' μετά του ΔΗΣΥ. Εν' μετά του ΔΗΣΥ.

Ο. ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Περιμένετε, κύριε, έχω τζιαι σημειώματα δαμαί, έντζιε μιλώ κουτουρού, μόνο από μνήμης!

Ο. ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε, το ΕΛΑΜ εισηγείται μείωση από €2.000 σε €200...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο. ΚΟΥΛΛΑ:

...και εμείς και η Συμμαχία Πολιτών από €2.000 σε €500.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό είναι όπως το είπε ο κ. Κουλλά. Θέλετε να ξαναψηφίσουμε;

Πάμε στις προτάσεις του ΔΗΣΥ και της Συμμαχίας Πολιτών, που είναι μείωση από €2.000 σε €500, όχι σε €200. Οι τροπολογίες θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές τροπολογίες)

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Κώστα Κωνσταντίνου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2016»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

Με την αντικατάσταση από το εδάφιο (3) του άρθρου 13 αυτού της φράσης “τις δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000)” (τρίτη και τέταρτη γραμμή) με τη φράση “τα πεντακόσια ευρώ (€500)”.

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Παύλου Μυλωνά εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2016»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

Με την αντικατάσταση από το εδάφιο (3) του άρθρου 13 αυτού της φράσης “τις δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000)” (τρίτη και τέταρτη γραμμή) με τη φράση “τα πεντακόσια ευρώ (€500)”.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Έχει τροπολογία το ΕΛΑΜ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα θα μπει η τροπολογία του ΕΛΑΜ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αποχές, αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Κ. ΚΩΣΤΑ)

Τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τέσσερις.

Οι τροπολογίες του ΔΗΣΥ και της Συμμαχίας Πολιτών, που είναι μείωση από €2.000 σε €500, με είκοσι ψήφους εναντίον, δεκαεννέα ψήφους υπέρ και τέσσερις αποχές, απορρίπτονται.

Πάμε στην τροπολογία του ΕΛΑΜ τώρα.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία υπ' αριθμόν 3 του ΕΛΑΜ, με σαράντα ψήφους εναντίον, δύο ψήφους υπέρ και δύο αποχές, απορρίπτεται.

Πάμε στην υπ' αριθμόν 5;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Στην υπ' αριθμόν 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, έλα, Αννίτα, σε παρακαλώ να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός είναι ο καθορισμός πολιτικής από τον εργοδότη για απαγόρευση ή μη του καπνίσματος υπό προϋποθέσεις σε χώρους εργασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία του ΕΛΑΜ υπ' αριθμόν 4, με σαράντα ψήφους εναντίον, δύο ψήφους υπέρ και δύο αποχές, απορρίπτεται.

Προχωρούμε στην υπ' αριθμόν 5 τροπολογία του ΕΛΑΜ. Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός είναι η μείωση της ποινής σε περίπτωση παρακώλυσης λειτουργιών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

(Αστειευόμενος)

Νομίζω έν' γυμναστική που θέλετε σήμερα, έντζιε έν' Βουλή!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ε, ναι. Ε, μα, έν' γι' αυτό που εκάμαμεν τούντο κόλπο σε συνεννόηση με τον κ. Λουκαΐδη...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...για να μεν βάλλετε τροπολογίες άλλη φορά!

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία υπ' αριθμόν 5, με τριάντα πέντε ψήφους εναντίον, δύο ψήφους υπέρ και οκτώ αποχές, απορρίπτεται.

Πάμε στην τροπολογία υπ' αριθμόν 6, αν είμαι σωστός. Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός είναι η μείωση του ύψους του διοικητικού προστίμου στα ίδια επίπεδα με το εξώδικο πρόστιμο (€85). Είναι τροπολογία του ΕΛΑΜ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

Αλλάσσετε χέρι μέσα μέσα, για να γυμναστεί τζιαι το άλλο!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έξι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία υπ' αριθμόν 6, με τριάντα επτά ψήφους εναντίον, δύο ψήφους υπέρ και έξι αποχές, απορρίπτεται.

Πάμε τώρα στις τροπολογίες της Συμμαχίας Πολιτών. Οι τροπολογίες θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές τροπολογίες)

Προτεινόμενες τροπολογίες του κ. Παύλου Μυλωνά εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2016»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

1. Με την αντικατάσταση της παραγράφου (α) του εδαφίου (1) του άρθρου 11 αυτού με την ακόλουθη νέα παράγραφο:

«(α) σε οποιοδήποτε χώρο απαγόρευσης του καπνίσματος, εξαιρουμένων των-

- (i) ειδικών στη βάση προδιαγραφών εσωτερικών ή κλειστών χώρων που θα δημιουργηθούν μόνο στο χώρο αναμονής των επιβατών που βρίσκονται υπό επιβίβαση σε αεροδρόμιο ή λιμάνι της Δημοκρατίας, στους οποίους απαγορεύεται η είσοδος σε ανήλικα πρόσωπα, εκτός εάν η διεύθυνση των αεροδρομίων ή των λιμένων αυτών εφαρμόζει πολιτική πλήρους απαγόρευσης του καπνίσματος·
- (ii) ειδικών στη βάση προδιαγραφών εσωτερικών ή κλειστών χώρων που θα δημιουργηθούν στους χώρους εργασίας των οποίων οι εγκαταστάσεις είναι μεγαλύτερες ή ίσες των τετρακοσίων (400) τετραγωνικών μέτρων.»

2. Με την αντικατάσταση στο εδάφιο (6) του άρθρου 11 αυτού της φράσης “τις δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000)” (τρίτη και τέταρτη γραμμή), με τη φράση “τα πεντακόσια ευρώ (€500)”.

3. Με την αντικατάσταση στο εδάφιο (2) του άρθρου 12 αυτού της φράσης “τις δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000)” (τρίτη και τέταρτη γραμμή), με τη φράση “τα πεντακόσια ευρώ (€500)”.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να διαβαστεί ο σκοπός για την 1 (α) (ii), διότι η 1 (α) (i) είναι καθαρά νομοτεχνικής φύσεως.

Παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η δημιουργία ειδικών χώρων για τους καπνιστές που εργάζονται σε χώρους εργασίας των οποίων οι εγκαταστάσεις είναι μεγαλύτερες ή ίσες με τετρακόσια τετραγωνικά μέτρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έντεκα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία 1 (α) (ii), με τριάντα τέσσερις ψήφους εναντίον, έντεκα ψήφους υπέρ και καμία αποχή, απορρίπτεται.

Ξέρετε, υπάρχουν δύο τρόποι να εκφράσεις την πολιτική σου άποψη. Ένα να βάλεις τροπολογίες ή προτάσεις νόμου και άλλο την ώρα που μιλάς να λείεις την πολιτική σου άποψη. Άμα βολιδοσκοπείς τζιαι εν έσεις καμιά πιθανότητα να περάσει, καμιά φορά έν' καλά να λες «εγώ θα ήθελα να είναι μειωμένα τα έτσι, αυξημένα τα άλλως πως» από το βήμα, αντί να βάλεις τροπολογίες τζιαι να έχουμε όλη αυτή την ιστορία. Δικαίωμά σας φυσικά να μη λάβετε καθόλου υπόψη τούτα που λέω.

Για τις τροπολογίες 2, 3, 4 και 5 έχει ήδη ληφθεί απόφαση.

Προχωρούμε στην ανάγνωση της τροπολογίας του κ. Δημήτρη Δημητρίου εκ μέρους του ΔΗΣΥ. Για το θέμα αυτό έχει ήδη ληφθεί απόφαση...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν είναι ίδιες;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει ήδη ληφθεί απόφαση τζιαι είσαστε καλυμμένοι, νομίζω. Ναι;

Ο. ΚΟΥΛΛΑ:

Όχι, νομίζω, όχι, ρε Δημήτρη, αλλά εγώ άλλο θα πω. Δεν ξέρω, διαδικαστικά, έχουμε ψηφίσει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό, κύριε Δημητρίου, να σας δώσω το λόγο να εξηγήσετε, για να καταλάβουμε όλοι.

Ο. ΚΟΥΛΛΑ:

Έχουμε ψηφίσει για όλες τις ποινές; Για παράδειγμα, έχουμε μία τροπολογία που λέει ότι, σε περίπτωση παρακώλυσης των λειτουργιών, αντί €2.000 να είναι €1.000. Έχω την αίσθηση ότι δεν εψηφίσαμεν...

Ε. ΜΑΥΡΟΥ:

Δε φτάσαμε εκεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όλα αυτά, όταν τελειώσουμε...

Ο. ΚΟΥΛΛΑ:

Δεν τα έχουμε ψηφίσει όλα αυτά ομαδοποιημένα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κουλλά...

Ο. ΚΟΥΛΛΑ:

Έχουν μείνει όλες οι ποινές €2.000, δηλαδή;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας παρακαλώ.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας παρακαλώ. Αφήστε το στο τέλος...

Ο. ΚΟΥΛΛΑ:

Δεν είναι ομαδοποιημένα όλα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...και να σας δώσω το λόγο να τα δούμε.

Ο. ΚΟΥΛΛΑ:

Για τις πινακίδες ψηφίζαμε ξεχωριστά, για τους νόμους εργασίας ψηφίζαμε ξεχωριστά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή είμαστε στη μέση του δρόμου, περιμένετε να τελειώσουμε.

Ο. ΚΟΥΛΛΑ:

...και κάποια άλλα έχουν μείνει πίσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, δε θα μείνει πίσω τίποτε. Μην ανησυχείτε!

Νομίζω για το θέμα του κ. Δημητρίου έχει ληφθεί απόφαση, δε χρειάζεται ψηφοφορία.

Ερχόμαστε στις τροπολογίες του ΔΗΣΥ. Για τις τροπολογίες 1, 2 και 3 έχει ληφθεί απόφαση.

Προχωρούμε στην υπ' αριθμόν 4 τροπολογία του Δημοκρατικού Συναγερμού. Η τροπολογία θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική τροπολογία)

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Κώστα Κωνσταντίνου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2016»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

Με την αντικατάσταση του άρθρου 27 αυτού με το ακόλουθο νέο άρθρο:

«Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου, κατάργηση και μεταβατικές διατάξεις.

75(Ι) του 2002

40(1) του 2003

37(Ι) του 2004

14(Ι) του 2008

89(Ι) του 2009.

27.-(1) Με την επιφύλαξη των διατάξεων των εδαφίων (2) και (3), ο παρών Νόμος τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και από την ημερομηνία αυτή καταργείται ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος, χωρίς επηρεασμό οποιασδήποτε πράξης, ενέργειας ή δίωξης έγινε ή άρχισε δυνάμει αυτού, οι οποίες θα συνεχίσουν με βάση τις διατάξεις του καταργούμενου νόμου.

(2) Οι διατάξεις που αφορούν την απαγόρευση του καπνίσματος σε ορισμένους χώρους, την απαγόρευση του καπνίσματος σε χώρους εργασίας και τον ορισμό του χώρου απαγόρευσης του καπνίσματος, όπως αυτές περιλαμβάνονται στον υπό κατάργηση νόμο, διατηρούνται σε ισχύ για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών μετά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος Νόμου στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, μετά την παρέλευση του οποίου τίθενται σε ισχύ οι αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος Νόμου.

(3) Οι διατάξεις του παρόντος Νόμου, οι οποίες αφορούν την απαγόρευση του καπνίσματος σε ορισμένους χώρους και την απαγόρευση του καπνίσματος σε χώρους εργασίας, καθώς και τον ορισμό του χώρου απαγόρευσης του καπνίσματος, του χώρου εργασίας, του ανοικτού εξωτερικού χώρου και του εσωτερικού ή κλειστού χώρου τίθενται σε ισχύ έξι (6) μήνες μετά τη δημοσίευση αυτού στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τώρα το σκοπό για την τροπολογία υπ' αριθμόν 4.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Να προβλεφθεί μεταβατική περίοδος έξι μηνών εντός της οποίας οι επηρεαζόμενοι να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες για προσαρμογή των υποστατικών τους, προκειμένου να συμμορφωθούν με τις διατάξεις της νέας νομοθεσίας αναφορικά με την απαγόρευση του καπνίσματος σε ορισμένους χώρους και στους χώρους εργασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, εν εγίναν τρεις; Είχα την εντύπωση ότι υπήρχε ένας συμβιβασμός για τρεις μήνες. Εκτός αν πληροφορήθηκα λάθος.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχετε δίκαιο, αποδεχόμαστε τους τρεις μήνες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιος την κάμνει την πρόταση για τους τρεις μήνες όμως;

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Εσείς, μόλις τώρα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δεν έκαμα πρόταση εγώ! Σε παρακαλώ! Μα, που... Εννά σου πω καμιά κουβέντα ότι... Δαμαί που συζητούμε έν' σοβαρή Βουλή, δεν είναι...

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Λέω ότι εμείς έχουμε καταθέσει τη συγκεκριμένη τροπολογία, γιατί κομμάτια της νομοθεσίας αφορούν υποστατικά τα οποία πρέπει να αναδιαμορφωθούν, να διαμορφωθούν, να κιστούν, να χαλαστούν και άλλως πως. Η Βουλή...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι. Καθαρό.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

...και πολύ σωστά λέτε, στη Σύσκεψη των Αρχηγών, όταν εγένοντο ανταλλαγές απόψεων, επηγαίναν από έξι μήνες στους οκτώ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρεις.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Στους τρεις, έχετε δίκαιο, και καταθέσαμε τους έξι. Αν η ολομέλεια βρίσκει τους τρεις πιο δίκαιο, εμείς δεν έχουμε κανένα πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Τορναρίτη, έτσι λίγο διαδικαστικά. Ο σκοπός είναι κατανοητός, ότι θα υπάρχουν κατασκευαστικές αλλαγές και θέλετε να δώσετε ένα χρόνο. Όμως δεν μπορείτε να πάρετε αυτό το οποίο εγώ -επειδή διαβάζω από εδώ τζαι έχω και σημειώματα τζαι έκαμνα και τις συσκέψεις, μου είχε λεχθεί το πρωί ότι κάπου τα ήβρετε στους τρεις μήνες- απλώς ήθελα να διευκρινίσω. Δεν κάμνω πρόταση να γίνει τρεις μήνες! Με συγχωρείτε!

Ο κ. Λουκαΐδης.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αν μπορεί να βρεθεί η συναίνεση στους τρεις μήνες, για να ενημερωθούν τζαι οι ενδιαφερόμενοι πρωτίστως, διότι εμείς έχουμε λίγη έννοια τωρά ότι έντζιε χρειάζονται τα ξενοδοχεία τρεις μήνες, αφού εξαλαρώσαμεν τη νομοθεσία έντζιε εκάμαμέν την πιο αυστηρή. Εν θέλω να φανεί έτσι, αλλά, μόνο τζαι μόνο για να ενημερωθούν οι ενδιαφερόμενοι, όσους τους αφορά εν πάση περιπτώσει, ας δώσουμε τρεις μήνες, έν' εύλογο χρονικό διάστημα, για να προσαρμοστούμε στη νέα νομοθεσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, επιβεβαιώνω ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός κυκλοφόρησε και στα έδρανα τροπολογία για τρεις μήνες, διότι ήρθε και στο γραφείο μου η τροπολογία.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Δεν ξέρω τι συμβαίνει, αλλά ο Δημοκρατικός Συναγερμός έχει τροπολογία για έξι μήνες. Απλά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, θα το ελέγξω με το αρχείο.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Απλά, ταπεινά αποδεχόμαστε τις προτάσεις που ακούστηκαν για τρεις μήνες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, ποιος έκαμε πρόταση; Ο κ. Λουκαΐδης;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΔΗΣΥ:

Ο Λουκαΐδης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, άρα μπαίνει...

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πρώτα να πούμε ότι διαδικαστικά συμφωνούμε. Δε νομίζουμε ότι είναι τώρα σοβαρό θέμα να αλλάξουν από έξι μήνες σε τρεις μήνες. Να τεθεί η τροπολογία, αν είναι ενώπιόν μας, και να...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να γίνει διόρθωση. Τρεις μήνες αντί έξι.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εμείς θα καταψηφίσουμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επειδή θεωρούμε ότι με τις τροπολογίες το νομοσχέδιο στην ουσία έχει κάνει πιο χαλαρή τη νομοθεσία. Άρα, αυτοί που θέλουν να βοηθήσουν εκείνους...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, πόσες τροπολογίες επέρασαν, κύριε Παπαδόπουλε;

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Οι βασικές που πέρασαν στην αρχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Α, οι βασικές.

Μάλιστα.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εκείνοι που συμφωνούν με τη φιλοσοφία των τροπολογιών πρέπει να επιμείνουν, κύριε Πρόεδρε, σε άμεση εφαρμογή αυτής της νομοθεσίας, για να μην έχουν εκείνοι που ευνοούν να αντιμετωπίσουν τις πιο αυστηρές πρόνοιες της νομοθεσίας της υφιστάμενης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν υπέρ...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Μυλωνάς κάτι θέλει και ο κ. Δαμιανού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυλωνάς. Ναι, ναι.

Πατάτε τα κουμπιά σας, για να σας θωρώ, κύριοι, σας παρακαλώ.

Π. ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Μπορεί να κάνω και λάθος, αλλά έχω την εντύπωση ότι ψηφίζουμε, για να πετύχουμε βελτίωση των συνθηκών, τέλος πάντων, για τους συμπολίτες μας. Εγώ θα το πω, γιατί δεν το αντέχω. Με τις πλειοψηφίες που έχουν διαμορφωθεί, εν πάση περιπτώσει, ουσιαστικά χαλαρώσαμε και ανοίξαμε δρόμους σε ξενοδόχους να έχουν χώρους όπου θα απολαμβάνουν και θα είναι γεμάτες πλέον οι καφετέριες των ξενοδοχείων και κόψαμε το κεφάλι των μικρών ή μικρομεσαίων, όσο και αν διαφωνείτε με...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε, τούτα τα είπατε στην τοποθέτησή σας, μπορείτε να τα πείτε και στο τέλος, αν θέλετε...

Π. ΜΥΛΩΝΑΣ:

Έχει σχέση με αυτό που συζητούμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...αλλά στο ενδιάμεσο...

Π. ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει σχέση με αυτό, τους τρεις ή έξι μήνες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, πέστε μας.

Π. ΜΥΛΩΝΑΣ:

Αυτοί οι άνθρωποι λοιπόν, που θα τους υποχρεώσουμε μέσα στις δύσκολες οικονομικές συνθήκες να αναδιαμορφώσουν χώρους, αντιλαμβάνεστε ότι κάποιος θα απευθυνθούν για τις πέντε, δέκα ή είκοσι χιλιάδες στις τράπεζες. Γιατί να μην είναι έξι μήνες; Αυτό ήθελα να πω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα... Τι θέλετε να βάλω σε ψηφοφορία, κύριοι; Τους τρεις μήνες.

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ο Άριστος.

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Επειδή το σημείο της μεταβατικής διάταξης για προσαρμογές και ενημέρωση έχει μια λογική, αλλά θέλουμε να είμαστε βέβαιοι ότι αυτό που έχει λεχθεί ανταποκρίνεται σε τούτο που θα ψηφίσουμε ή που θα ψηφιστεί...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι θέλετε; Να διαβάσουμε κάτι;

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Όχι, να σας πω το εξής: Εκεί που προκύπτουν απαγορεύσεις, σε συγκεκριμένους χώρους, γιατί χρειάζεται να δοθεί μεταβατική διάταξη; Θέλω να διευκρινιστεί, ναι. Θέλω να διευκρινιστεί. Αν είναι για ατομικές αλλαγές, ενημέρωση των πολιτών, ναι, αλλά εκεί που προνοούνται ρητές απαγορεύσεις θέλουμε να ξέρουμε ποια είναι η πρόθεση των συναδέλφων. Γιατί να δοθεί μεταβατική πρόνοια; Διότι όπως διαβάζουμε το 2 και το 3 είναι καλά να αποσαφηνιστεί.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ο κ. Κωνσταντίνου.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Αυτή η πρόνοια αφορά συγκεκριμένα ξενοδοχειακές μονάδες και διαμερίσματα.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Και καφεστιατόρια.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Και καφεστιατόρια, αλλά κύρια επηρεάζονται τα ξενοδοχεία και οι μονάδες... Λοιπόν, εκεί δεν μπορούν άμεσα, εδώ και τώρα, αμέσως με την ψήφιση και τη δημοσίευση να εφαρμόσουν μέτρα, τη στιγμή που θα πρέπει να προβούν σε αλλαγές, τροποποιήσεις και άλλες...

Ε. ΜΑΥΡΟΥ:

Αφού τώρα χαλαρώνεται...

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Πώς χαλαρώνεται; Δε χαλαρώνεται. Πρέπει να υπάρχει πρόνοια. Πρέπει να τους δώσουμε το δικαίωμα του χρόνου, για να προβούν σε αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γεώργιος Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε συγχυστεί. Γιατί δεν το αφήνει ο Δημοκρατικός Συναγερμός στους τρεις μήνες και θέλει να πάμε στους έξι μήνες; Ένα είναι αυτό. Δεύτερον, κύριε Πρόεδρε, όταν θα φύγουμε από εδώ και θα βγούμε έξω και θα μας ρωτούν «πού μπορούμε να καπνίσουμε και πού δεν μπορούμε να καπνίσουμε;», εγώ σας λέω και σας διαβεβαιώνω ότι λίγοι, ελάχιστοι θα ξέρουν να απαντήσουν στον κόσμο με τόσες τροπολογίες που έχουμε μπροστά μας και δεν ξέρουμε τι θα ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πρέπει κάποιος να διαβάσει καλά τι προνοεί η σχετική τροπολογία. Βασικά προνοεί ότι ό,τι ψηφίζουμε σήμερα δε θα ισχύει σε ό,τι αφορά τους χώρους. Ούτε τους καινούριους που μπήκαν, τα σχολεία, για παράδειγμα, έτσι; Τα νοσοκομεία, που βάλλουμε σήμερα...

Ζ. ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Απαγορεύεται και σήμερα στα σχολεία.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Όχι, δεν απαγορεύεται σήμερα στην αυλή...

Ζ. ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Απαγορεύεται στα σχολεία.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Όχι, δεν απαγορεύεται.

Ε. ΜΑΥΡΟΥ:

Στην αυλή όχι.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Στην αυλή δεν απαγορεύεται, έτσι;

Λοιπόν, όλα αυτά τα θετικά που φέρνει η κυβέρνηση έρχεται το κυβερνών κόμμα και λέει να τα βάλουμε για έξι ή για τρεις μήνες. Δεν είναι αυτό που μας λένε σήμερα προφορικά οι συνάδελφοι, ότι είναι για να γίνουν κατασκευαστικές εργασίες. Άσε που δεν απαιτείται καμιά κατασκευαστική εργασία. Λοιπόν, δεν υπάρχει ούτε λέξη για κατασκευαστικές εργασίες και -επαναλαμβάνω- ούτε απαιτούνται κατασκευαστικές εργασίες, με βάση το σχέδιο του νόμου όπως έχει μεταβληθεί με τις τροπολογίες. Το αντίθετο! Αν θα γίνουν κάποιες εργασίες - που πρέπει να γίνουν- είναι για χαλάρωση, δηλαδή για να κερδίσει κάποιος. Οπότε θα τρέξει να τις κάμει. Όχι σε τρεις μήνες, σε δεκαπέντε μέρες θα τις κάμει, επειδή του συμφέρουν οι αλλαγές.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βότσης.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Νομίζω είναι τόσο απλό και ώσπου το συζητούμε δηλαδή... Ο κόσμος που μας ακούει... Ένα απλό παράδειγμα, τα ξενοδοχεία. Σήμερα που μιλούμε δεν επιτρέπεται η χρήση ορόφων για καπνιστές. Αν περάσει η τροπολογία να αναβληθεί η νομοθεσία, το μόνο που θα καταφέρετε, αφού υποστηρίζατε τούτη την πρόταση, είναι για έξι μήνες να μην μπορεί να το κάμει. Αυτό θα πετύχετε. Ενώ, όποιος θέλει να το κάμει και τον βολεύει, την επόμενη... όπως, αν είναι σχολείο, θα ισχύει και το ξενοδοχείο το ίδιο. Δεν έχει λόγο να μπει αυτή η πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τορναρίτης.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, ο σκοπός μας δεν ήταν ο συγκεκριμένος ο οποίος αναφέρθηκε, αλλά, επειδή δε θέλουμε να δοθούν λανθασμένες ερμηνείες είτε ηθελημένα είτε άθελα από ορισμένους που βρίσκονται σε τούτη την αίθουσα ή απέξω, αποσύρουμε, κύριε Πρόεδρε, την τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Και αν θέλει, να την καταθέσει το ΑΚΕΛ.

Α. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θέλω να στηρίξω κάτι άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι τελειώσαμε με τις...

Α. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κάτι τελευταίο.

Εγώ θέλω να προσθέσω πάνω σε όσα είπε ο συνάδελφος ο Γιώργος ο Παπαδόπουλος ότι με τούτες όλες τις...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Θεολόγου, ένα λεπτό. Δεν έχουμε θέμα. Δεν κάνουμε συζήτηση, για να απαντά ο ένας του άλλου. Δεν υπάρχει θέμα προς συζήτηση. Συγγνώμη. Δεν έχει το λόγο κανένας. Αποσύρθηκε η τροπολογία. Τελείωσε η διαδικασία. Πάμε τώρα στην κατ' άρθρον και, αν θέλετε...

Α. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέστε μου.

Α. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Με όσα είπε ο συνάδελφος ο Γιώργος ο Παπαδόπουλος, με όλες τις πρόνοιες που ενσωματώθηκαν στη νομοθεσία πλέον και όλες τις τροπολογίες που εγκρίναμε, θα θέλουν τρεις μήνες να καταλάβουν τι μπορεί να ισχύσει και τι δεν μπορεί να ισχύσει και ποιον περιορίζει και ποιον δεν περιορίζει η συγκεκριμένη νομοθεσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κυπριανού,

Είχατε πει, πριν προχωρήσουμε στην ψηφοφορία, για να επιβεβαιώσουμε και εμείς, να κάμουμε, έτσι, έναν έλεγχο ότι επέρασαν όλες οι τροπολογίες από την ψήφο σας, να κάμουμε μία επιτόπου συνεννόηση. Όχι διάλειμμα.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Πέντε λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απλώς θα κάμουμε φασαρία δαμαί, χωρίς να βγει κανένας έξω.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ναι, ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέντε λεπτά.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Πέντε λεπτά θέλουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Το ίδιο θα κάμουμε και εμείς. Ελάτε πάνω να δούμε.

(Ωρα διακοπής: 2.10 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 2.15 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ να πάρετε τις θέσεις σας. Πέρασε το πεντάλεπτο.

Έχουμε ακόμα δρόμο, κύριοι συνάδελφοι.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ να πάρουμε τις θέσεις μας.

Πήρατε τις θέσεις σας, είσαστε έτοιμοι;

Λοιπόν, προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Κύριοι, σε δύο λεπτά, είτε είσαστε στις θέσεις σας είτε όχι, θα προχωρήσουμε σε ψηφοφορία.

Πάρτε τις θέσεις, παρακαλώ. Σε ένα λεπτό ξεκινούμε ψηφοφορία.

Κυρία γραμματέα, είσαι έτοιμη για τη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 1 θέματος;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 1 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Χειρισμός στοίβας, φορτίου ή αποστελλόμενου φορτίου καπνικού προϊόντος. Άρθρο 3.

Καταχώριση σε μητρώο των επιχειρήσεων καπνικών προϊόντων. Άρθρο 4.
Κοινοποίηση των συστατικών και των εκπομπών. Άρθρο 5.
Υποχρέωση κατασκευαστή ή εισαγωγέα για αναγραφή προειδοποιήσεων σε πακέτα. Άρθρο 6.
Απαγόρευση διάθεσης προϊόντων καπνού. Άρθρο 7.
Απαγόρευση διαφήμισης. Άρθρο 8.
Αιτήσεις στο δικαστήριο από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή οργανώσεις. Άρθρο 9.
Απαγόρευση πώλησης καπνού από αυτόματες μηχανές πώλησης. Άρθρο 10.
Απαγόρευση του καπνίσματος σε ορισμένους χώρους. Άρθρο 11.
Απαγόρευση καπνίσματος σε οχήματα δημόσιας χρήσης ή ιδιωτικής χρήσης στα οποία επιβαίνουν ανήλικα άτομα. Άρθρο 12.
Πινακίδες σε χώρους απαγόρευσης του καπνίσματος. Άρθρο 13.
Απαγόρευση καπνίσματος σε χώρους εργασίας. Άρθρο 14.
Παρακώλυση λειτουργιών στην άσκηση των καθηκόντων τους. Άρθρο 15.
Εξουσίες εξουσιοδοτημένου λειτουργού. Άρθρο 16.
Δικαίωμα ένστασης. Άρθρο 17.
Δειγματοληψία προϊόντων καπνού. Άρθρο 18.
Εργαστηριακές εξετάσεις. Άρθρο 19.
Διάπραξη αδικήματος από νομικό πρόσωπο. Άρθρο 20.
Επιβολή εξώδικου προστίμου. Άρθρο 21.
Διοικητικό πρόστιμο που επιβάλλεται από τον Προϊστάμενο Υγειονομικών Υπηρεσιών. Άρθρο 22.
Γενική ποινή. Άρθρο 23.
Εξουσίες Δικαστηρίου. Άρθρο 24.
Παράβαση υποχρεώσεων που προβλέπονται σε Κανονισμούς. Άρθρο 25.
Κανονισμοί. Άρθρο 26.
Κατάργηση. Άρθρο 27.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ να γίνει η ψηφοφορία τώρα ηλεκτρονικά για το νομοσχέδιο με αριθμό 1.

Να ψηφίσετε ηλεκτρονικά.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ, πόσοι ψηφίζουν εναντίον, πόσοι απέχουν;

Αν χρειαστεί, θα το επιβεβαιώσουμε, αν είναι οριακά. Βοηθά μας πάρα πολύ στα πρακτικά να ψηφίζετε και ηλεκτρονικά.

Λοιπόν, έχετε υπόψη σας ότι καταψήφιση σημαίνει και πρόστιμο από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Δε θέλω να επηρεάσω, αλλά να μην ξεχνιόμαστε.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, διαδικαστικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Πριν ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ανακοινώθηκαν ήδη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν ανακοινώθηκαν. Έχει δύο άτομα που δεν ψήφισαν ακόμα.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Επειδή έχετε απόλυτο δίκαιο ότι εξυπακούεται και πρόστιμο, τουλάχιστον καλώ τα μέλη -τούτο το δευτερόλεπτο- επειδή φαίνεται...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι! Όχι! Όχι! Κύριε Τορναρίτη, σε παρακαλώ. Έκαμα ένα σχόλιο. Δε θέλω να χτίσεις πάνω.

Παρακαλώ, ολοκληρώστε την ψηφοφορία. Όφειλα να κάμω αυτή την υπενθύμιση, για να μην ξεχνιόμαστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ένα άτομο ακόμα να ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, εντάξει. Στο τέλος θα κάμουμε και διά χειρός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ναι, αλλά είμαστε οριακά. Είναι πολύ σημαντικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, θα γίνει και διά χειρός.

Επειδή τα αποτελέσματα είναι... Διάβασ' τα, Αννίτα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες.

Είκοσι ένας υπέρ, είκοσι ένας εναντίον, μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ; Διά χειρός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι δύο ψήφους υπέρ, είκοσι μία ψήφους εναντίον και μία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 27 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2017.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, ψηφίστε και πάλι ηλεκτρονικά, για να δούμε πώς το κάνετε.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Ηλεκτρονικά;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και τα δύο θα γίνουν. Είπαμε, όταν είναι οριακό το αποτέλεσμα, θα το επιβεβαιώσουμε και επικρατεί το χέρι προς το παρόν.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ακριβώς τα ίδια, κύριε Πρόεδρε.

Σαράντα τέσσερις παρόντες.

Είκοσι δύο υπέρ, είκοσι ένας εναντίον, μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε και με τα χέρια, παρακαλώ.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι δύο ψήφους υπέρ, είκοσι μία ψήφους εναντίον και μία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Δικαιολόγηση ψήφου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι. Ποιοι θέλετε το λόγο;

Πατήστε τα κουμπιά, για να τον δώσουμε.

Ο κ. Άντρος Κυπριανού πρώτος.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι σεβαστή η άποψη του καθενός. Εμείς θέλουμε να δικαιολογήσουμε τη δική μας την τοποθέτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μόνο να είσαστε σύντομοι, διότι είναι προχωρημένη και η ώρα.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Πολύ σύντομα.

Ο λόγος για τον οποίο καταψηφίσαμε τη σχετική νομοθεσία είναι γιατί, ενώ η κυβέρνηση έφερε ένα συγκεκριμένο νομοσχέδιο το οποίο εκινείτο προς μια συγκεκριμένη κατεύθυνση, με στόχο την προστασία της

υγείας των ανθρώπων, οι αλλαγές οι οποίες έχουν επέλθει με την υπερψήφιση από το κυβερνών κόμμα έχουν διαφοροποιήσει σε πάρα πολύ μεγάλο βαθμό αυτή την προσπάθεια την οποία κατέβαλε η κυβέρνηση. Την ίδια στιγμή πρέπει να πούμε ότι ήταν προφανές, μέσα από τις τροποποιήσεις οι οποίες έγιναν, ότι επιχειρήθηκε να εξυπηρετηθούν τα συμφέροντα τα μεγάλα. Και ένας άλλος λόγος που μας ώθησε να συμπεριφερθούμε με αυτό τον τρόπο είναι οι τροποποιήσεις με πρόθεση τη χαλάρωση που επήλθαν και από την πλευρά του Δημοκρατικού Κόμματος, το οποίο στο τέλος, ενώ εχαλάρωσε το όλο νομοσχέδιο, το καταψήφισε λέγοντας ότι έν' χαλαρό.

Γι' αυτό το λόγο εμείς θεωρούμε ότι αυτό το οποίο έχει ψηφιστεί από τη μια δεν εξυπηρετεί τα ζητήματα που αφορούν την προστασία της υγείας του κόσμου και από την άλλη εξυπηρετεί μεγάλα συμφέροντα. Γι' αυτό δεν μπορούσαμε να το υπερψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το νομοσχέδιο, όπως ήρθε από την κυβέρνηση, είχε κατά πλειοψηφία θετικά σημεία τζι εμείς είχαμε σκοπό να το ψηφίσουμε, να βάλουμε θετική ψήφο. Και όντως αυτό που ψηφίζεται σήμερα έχει πάρα πολλά θετικά σ' ό,τι αφορά και το ηλεκτρικό τσιγάρο και τη σήμανση και το λαθρεμπόριο των τσιγάρων και όσον αφορά την ασφάλεια και την εξασφάλιση της υγείας σε κρίσιμους χώρους, όπως τα σχολεία, οι δημόσιοι χώροι κ.λπ. Όμως με τροπολογίες κομμάτων τα οποία στο τέλος καταψήφισαν το νομοσχέδιο, ιδιαίτερα σ' ό,τι αφορά το 30% του ανοιχτού χώρου, αλλά και τα ξενοδοχεία, νομίζω ότι υποσκάπτεται σε μεγάλο βαθμό το νομοσχέδιο, γι' αυτό, λέω την αμαρτία μου, παρ' όλο που θα 'θελα να το ψηφίσω, έμεινα στην αποχή, γιατί θεωρώ ότι άνοιξε μια μεγάλη τρύπα με πολλές επικινδυνότητες, ιδιαίτερα στο πρώτο, σ' αυτό με το 30%, το οποίο θα είναι καταστροφικό.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, διαδικαστικά, επειδή το είχαμε πει και την προηγούμενη φορά, θεωρώ ότι, όταν γίνεται μια οργανωμένη συζήτηση, όπου ο καθένας διατυπώνει τις θέσεις του, δεν είναι σωστό να ερχόμαστε μετά την ψηφοφορία να δικαιολογούμε τις θέσεις μας. Αυτό πρέπει να γίνεται κατά κανόνα, όταν δεν υπάρχει συζήτηση στην αρχή, ενδεχομένως να είναι ένα δικαίωμα της κάθε κοινοβουλευτικής ομάδας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, υπάρχει το δικαίωμα της δικαιολόγησης ψήφου μέσα στους κανονισμούς.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αλλά, αφού έγινε λόγος περίπου ότι ευθύνεται το Δημοκρατικό Κόμμα για την εξέλιξη της σημερινής ψηφοφορίας, εμείς είπαμε από την αρχή τι πρόκειται να κάμουμε. Είπαμε ότι θέλουμε να ψηφίσουμε το κυβερνητικό νομοσχέδιο. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός με δικές του τροπολογίες, αλλά και άλλων κομμάτων επέλεξε να αλλάξει αυτό το νομοσχέδιο. Με αυτές τις τροπολογίες το νομοσχέδιο, ο νόμος έχει καταστεί ανενεργός. Θα επιτρέπεται το κάπνισμα πλέον σε όλους τους κλειστούς χώρους. Είναι εναντίον της φιλοσοφίας της ευρωπαϊκής Οδηγίας. Θεωρώ ότι θα έχουμε κυρώσεις και από την Ευρωπαϊκή Ένωση με αυτό το νομοσχέδιο που ψηφίσαμε σήμερα και γι' αυτό εμείς δεν μπορούμε να ψηφίσουμε. Δεν είναι το πρόβλημά μας το τι θα κάμνει ένας τουρίστας μέσα στο δωμάτιο του ξενοδοχείου ή σ' ένα cigar lounge που θα είναι κλειστό. Το πρόβλημα είναι ότι με αυτό το νομοσχέδιο πλέον και τις τροπολογίες έχουν εξυπηρετηθεί συμφέροντα όχι των πολιτών, όχι της υγείας, συγκεκριμένων ιδιοκτητών υποστατικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τορναρίτης.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είχαμε μπροστά μας μία...

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να τελειώσει ο κ. Τορναρίτης τζιαι μετά.

A. ΒΟΤΣΗΣ:

Μιλούν όσοι έχουν καταψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Βότση...

A. ΒΟΤΣΗΣ:

Ψήφισε υπέρ ο κ. Τορναρίτης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Βότση...

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Θέλετε να μου κλείσετε το στόμα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τορναρίτης έχει το λόγο.

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Αναφέρθηκε ο κ. Άντρος Κυπριανού στο κυβερνών κόμμα και είπε διάφορα, όπως και ο δικός σας ο πρόεδρος, κύριε Βότση, και οφείλω να απαντήσω. Αυτό επιβάλλει η δημοκρατία και θα το πράξω.

A. ΒΟΤΣΗΣ:

Επί του κανονισμού, κύριε Πρόεδρε. Επί του κανονισμού. Ο κανονισμός επιτρέπει αιτιολόγηση ψήφου σε όσους ήταν κατά και επί προσωπικού δεν αναφέρθηκε κανένας στον κ. Τορναρίτη.

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Δε θα μου κλείσετε το στόμα!

A. ΒΟΤΣΗΣ:

Θεωρώ ότι είναι εκτός διαδικασίας αυτό που λέτε.

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Το στόμα δε θα μου το κλείσετε!

Ο Πρόεδρος της Βουλής μου έδωσε το λόγο.

Και λέω, κύριε Πρόεδρε, ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός στήριξε, όπως αναφέρθηκε και από τον πρόεδρο του ΔΗΚΟ προηγούμενα και από τους υπόλοιπους, τους βουλευτές απέναντι, ουσιαστικά μια κοινοτική Οδηγία. Η Κυπριακή Δημοκρατία, την οποία πολλοί λέν ότι οφείλουμε και πρέπει να υποστηρίξουμε, θα ελάμβανε ένα σοβαρό πρόστιμο τις επόμενες των ημερών, αν δεν εψηφίζαμε το νομοσχέδιο.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Άντρο Κυπριανού)

Βεβαίως, το κυβερνών κόμμα, μακάρι να ήταν πενήντα συν ένα τοις εκατό στο κοινοβούλιο, κύριε Κυπριανού, στην κοινωνία μπορεί να είναι, στο κοινοβούλιο δεν είμαστε... Οπότε ενημερώνω ξανά και εσάς και τους πολίτες ότι με το ΑΚΕΛ εψηφίσαμε την πρώτη τροπολογία την ουσιαστική και με το ΔΗΚΟ τις άλλες δύο τροπολογίες, που αφορούν τα ξενοδοχεία. Οπότε κάποιος να μην προσπαθούν να βγάσουν την ουρά τους απ' έξω.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ θα αφήσω τη συζήτηση να πάει, δε θα σταματήσω κανέναν. Είμαστε στο μέσο έτσι τζι αλλιώς. Έν κοινή έκθεση. Καλύφκει τζιαι τα επόμενα.

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Εμείς κινηθήκαμε στο μέτρο και τη λογική. Κάποιοι άλλοι προσπαθούν να αποπλανήσουν τη λογική.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σιζόπουλος.

M. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πάρα πολύ σύντομα, γιατί έχω την εντύπωση ότι δεν ήμουν στην αίθουσα όλο το προηγούμενο χρονικό διάστημα, γιατί είναι μερικά πράγματα τα οποία δεν μπορώ να τα αντιληφθώ. Γι' αυτό κάμνω μια έκκληση στην προεδρία, να ανακοινώσει πόσες τροπολογίες έχουν εγκριθεί και με ποια κόμματα ψηφίστηκαν οι τροπολογίες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής ή να προχωρήσουμε στο επόμενο;

Ο κ. Άντρος Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Επειδή αναφέρθηκε προσωπικά σ' εμένα ο κ. Τορναρίτης, θα του πω το εξής: Είτε δεν κατάλαβε είτε απέφυγε να απαντήσει στην επιχειρηματολογία την οποία ανέπτυξα. Το πρώτο που ήθελα να πω. Δικαίωμά του. Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι έχει κάθε δικαίωμα ο καθένας να φαντασιώνεται ποιο έν' το εκτόπισμά του στην κοινωνία. Τίποτε άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Νομίζω να προχωρήσουμε τώρα στους κανονισμούς, που είναι το δεύτερο από τα τρία που έχουν την έκθεση την κοινή. Προχωρούμε στους κανονισμούς κατευθείαν σε ψηφοφορία ηλεκτρονικά. Αν πάμε σε οριακό, ξαναδοκιμάζουμε.

Ψηφίστε για τους κανονισμούς, κύριοι.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα για τους κανονισμούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες.

Είκοσι τρεις υπέρ, είκοσι ένας κατά και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω είναι ικανοποιητικό... Με βάση και το προηγούμενο, δε χρειάζεται ανάταση χειρός, νομίζω, εκτός αν έχει κάποιον που το απαιτεί.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι τρεις ψήφους υπέρ, είκοσι μία εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Ερχόμαστε τώρα στην υπ' αριθμόν 3 πρόταση νόμου «Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2016». Εδώ έχουμε μία τροπολογία των Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και μία του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία των Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Γιώργου Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για την πρόταση νόμου «Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2016»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 4 της πιο πάνω πρότασης νόμου με τη διαγραφή, από τον πίνακα που περιλαμβάνεται σ' αυτό, του μέρους κάθε στήλης που αντιστοιχεί στους αύζοντες αριθμούς 1, 2, 4 και 5 και με την αναρίθμηση των υφιστάμενων αριθμών 3 και 6 σε 1 και 2, αντίστοιχα.

Σημείωση: Σκοπός είναι η διαγραφή από την πρόταση νόμου αδικημάτων που ρυθμίζονται εξώδικα και αφορούν κάπνισμα σε χώρο απαγόρευσης του καπνίσματος, σε οχήματα δημόσιας χρήσης ή ιδιωτικής χρήσης στα οποία επιβαίνουν ανήλικα άτομα, σε εσωτερικό ή κλειστό χώρο εργασίας, καθώς και την παρακώλυση λειτουργιών στην άσκηση των καθηκόντων τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να ψηφίσουμε ηλεκτρονικά, παρακαλώ, για την τροπολογία του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Έχετε ψηφίσει όλοι, να προχωρήσουμε στην ανακοίνωση των αποτελεσμάτων;

Προχωρούμε στην ανακοίνωση των αποτελεσμάτων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες.

Τέσσερις ψήφοι υπέρ, τριάντα πέντε κατά και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα πέντε ψήφους εναντίον, τέσσερις υπέρ και δύο αποχές, η τροπολογία των Οικολόγων Περιβαλλοντιστών-Συνεργασία Πολιτών απορρίπτεται.

Προχωρούμε τώρα στην τροπολογία του ΔΗΣΥ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κ. Κώστα Κωνσταντίνου και Νίκου Νουρή εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού για την πρόταση νόμου «Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2016»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 4 της πιο πάνω πρότασης νόμου με τη διαγραφή, από τον πίνακα που περιλαμβάνεται σ' αυτό, του μέρους κάθε στήλης που αντιστοιχεί στους αύξοντες αριθμούς 1, 4, 5 και 6 και με την αναρίθμηση των υφιστάμενων αριθμών 2 και 3 σε 1 και 2, αντίστοιχα.

Σημείωση: Σκοπός είναι να μην επιδέχονται εξώδικη ρύθμιση τα αδικήματα που αφορούν το κάπνισμα σε χώρο απαγόρευσης του καπνίσματος, το κάπνισμα σε εσωτερικό ή κλειστό χώρο εργασίας, την παρακώλυση λειτουργιών στην άσκηση των καθηκόντων τους και την παράλειψη τοποθέτησης απαγορευτικής πινακίδας σε χώρο απαγόρευσης του καπνίσματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τορναρίτης.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Απλά, κύριε Πρόεδρε, να ενημερώσω το σώμα ότι και ο ίδιος ο Αρχηγός Αστυνομίας αναφέρθηκε στο συγκεκριμένο και μας είπε ότι η αστυνομία, ως έχει σήμερα, προφανώς και δεν μπορεί να παρακολουθεί και να διώκει όλους τους καπνιστές της Κύπρου στα σωματεία, στα καφενεία και όπου αλλού ευρίσκονται. Υπάρχει νομοθεσία. Η νομοθεσία είναι αυστηρότατη. Επιβάλλει ποινές μέχρι €2.000. Γι' αυτό ακριβώς το λόγο στις συγκεκριμένες κατηγορίες που μόλις αναφέρθηκαν ζητούμε, γιατί δικιά μας πρόταση νόμου ήταν, να αφαιρεθεί το εξώδικο. Προσέξτε! Όχι η ποινική διαδικασία, το εξώδικο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Άριστος Δαμιανού.

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σε συνέχεια όμως των όσων έχει πει ο κ. Τορναρίτης, η λογική συνέπεια είναι ότι, εφόσον οι αστυνομικοί δε θα επιδίδουν εξώδικα, δε θα τους παίρνουν και στα δικαστήρια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυλωνάς.

Π. ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω μας διαφεύγει πάντα η πραγματικότητα της ζωής. Δηλαδή, ενώ ως μια κοινοβουλευτική κίνηση έχει ενδιαφέρον, ξεχνούμε ότι οι δύο υπηρεσίες που τους επιφορτώνουμε τη διαδικασία των ποινικών δώξεων, η αστυνομία δηλαδή και η δικαστική εξουσία, πέραν των χιλιάδων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν, έχουν και βαρύ φόρτο εργασίας και μας έχουν διαμηνύσει σε πολλές επιτροπές ακριβώς αυτό. Η διαδικασία του εξώδικου, κι εμείς γι' αυτό το λόγο θα καταψηφίσουμε, εμπειρίχει ακριβώς την ποινή και το μήνυμα της πολιτείας προς τους παρανομούντες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είναι καλά γνωστό, κύριε Πρόεδρε, ότι εξώδικα επιβάλλονται μονάχα σε πλημμελήματα, σε ελαφριές ποινές. Η πολιτεία επιλέγει να επιβάλλει εξώδικα μονάχα σε περιπτώσεις που το αδίκημα θεωρείται ήσσονος σημασίας. Η διάκριση που γίνεται με την τροπολογία του Δημοκρατικού Συναγερμού, νομίζω, είναι προς τη σωστή κατεύθυνση. Ξεχωρίζει αυτά τα οποία είναι σοβαρά απ' αυτά τα οποία θεωρούνται ήσσονος σημασίας κι εμείς θα την ψηφίσουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω τώρα είμαστε έτοιμοι να ψηφίσουμε.

Παρακαλώ, προχωρήστε στην ψηφοφορία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες.

Δεκαοκτώ ψήφοι υπέρ, είκοσι τέσσερις ψήφοι κατά, μηδέν αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι τέσσερις ψήφους εναντίον, δεκαοκτώ υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία του Δημοκρατικού Συναγερμού απορρίπτεται.

Δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την αντικατάσταση του Πίνακα VII αυτού. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρήστε σε ψηφοφορία.

Ψηφίστε ηλεκτρονικά. Δεν έγιναν αλλαγές στην αρχική πρόταση νόμου. Ψηφίστε.

Κύριοι, ψηφίζουμε τα άρθρα της πρότασης νόμου όπως ήταν αρχικά χωρίς καμία αλλοίωση, διότι σταμάτησαν και οι δύο τροπολογίες.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Αποφασίστε. Αλλάσσετε την ψηφοφορία συνέχεια. Τώρα, αντί να ψηφίσουμε, νομίζω εννά σας πω να ψηλώσετε τα χέρια σας πάνω. Ψηλώστε τα χέρια σας πάνω να τελειώνουμε.

Λοιπόν, να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

Παρακαλώ, κυρία Δημητρίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες.

Είκοσι οκτώ ψήφοι υπέρ, δέκα εναντίον, μία αποχή. Και δύο δεν ψήφισαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, δέκα εναντίον και μία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Να πάμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ξανά ψηφοφορία να δούμε αν είμαστε στα ίδια και αν οι άλλοι δύο που δεν ψήφισαν αποφασίσουν να ψηφίσουν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες.

Τριάντα ψήφοι υπέρ, δώδεκα κατά και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ, δώδεκα εναντίον και μία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Απλά, θέλω να ακούσουν οι πολίτες τι έσσει αποφασίσει η Βουλή, κύριε Πρόεδρε. Ο ιδιοκτήτης υποστατικού που επιτρέπει το κάπνισμα μέσα στο υποστατικό του και σε χώρους που απαγορεύεται, αντί τώρα να έχει να αντιμετωπίσει ένα πρόστιμο των €2.000, θα καταβάλλει €85.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει άλλον που θέλει να μιλήσει;

Ο κ. Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Έχω καταψηφίσει, κύριε Πρόεδρε, την πρόταση νόμου του Δημοκρατικού Συναγερμού, διότι, παρά την τροπολογία που είχε στην αρχή, η οποία δεν πέρασε τελικά, βασικά σοβαρά αδικήματα, τα οποία κανονικά θα τιμωρούνταν με ένα βαρύ διοικητικό πρόστιμο των €2.000, ουσιαστικά θα τελειώνουν με €85 εξώδικο. Θα το επαναλάβω: Σε αυτό το νομικό σύστημα που έχουμε βάζουμε €85 πρόστιμο για πλημμελήματα, όχι για αδικήματα σοβαρά! Αυτά που βάλαμε τώρα με αυτή την ψηφοφορία να είναι με εξώδικο είναι σοβαρά αδικήματα! Αν καπνίζει μέσα στο αυτοκίνητο με το μωρό, θα του βάλει €85 και θα του πει «πήγαινε στο καλό», όσα δηλαδή αν παραβιάσει κατά ένα χιλιόμετρο το όριο ταχύτητας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιος θέλει να μιλήσει;

Ο κ. Κουλλά.

Ο. ΚΟΥΛΛΑ:

Έχω την εντύπωση, κύριε Πρόεδρε... Εννά δικαιολογήσω τζαι εγώ την ψήφο μου, γιατί, μετά που δεν πέρασε η τροπολογία...

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Θέμα διαδικασίας όμως! Είπαμε σήμερα να είμαστε...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Είναι διαδικαστικό το θέμα! Πρέπει να τηρείται η διαδικασία! Μόνο στην αποχή και όταν ψηφίσεις εναντίον, γίνεται αιτιολόγηση ψήφου. Ψήφισαν υπέρ!

Ο. ΚΟΥΛΛΑ:

Ψήφισα εναντίον, κύριε Παπαδόπουλε!

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Έπρεπε να ζητήσουν το λόγο από πριν!

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ψήφισε κατά!

Ο. ΚΟΥΛΛΑ:

Ψήφισα κατά!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Α, πολλά καλά έκαμες!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να διευκρινίσω κάτι προς αποφυγή παρεξηγήσεων;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κουλλά, κάτσετε. Εννά σας δώσω το λόγο.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Στο βασικό νόμο προβλέπεται ότι θα μπορεί το όργανο να διώκει κάποιον με επιβολή εξωδίκου και/ή με διοικητικό μέτρο να διώκεται και να παραπέμπεται και στο δικαστήριο. Είναι και τα δύο, ή το ένα ή το άλλο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό, για να μη μου εγείρετε θέματα διαδικασίας...

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

...ή και τα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...για να μη μου εγείρετε θέματα διαδικασίας. Όταν επεξηγείς την ψήφο...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Κύριοι!

Εν πειράζει, έχω υπομονή εγώ.

Έχω την εντύπωση ότι η διαδικασία είναι για να βοηθά και για να μη στρεβλώνει. Από την άλλη, όταν γίνεται επεξήγηση, κύριε Παπαδόπουλε, της ψήφου, δε γίνεται επεξήγηση του νόμου, όπως το καταλαβαίνει ο καθένας, διότι εγείρονται θέματα... Εγώ τον καταλαβαίνω διαφορετικά το νόμο!

Ο κ. Κουλλά, που καταψήφισε, έτσι και αλλιώς έχει το λόγο.

Ο. ΚΟΥΛΛΑ:

Καταψήφισα, κύριε Πρόεδρε, ακριβώς γιατί είχε περάσει η δική μας τροπολογία και ακριβώς γιατί παραμένουν και οι δύο ποινές. Δεν είναι πρόστιμο εξώδικο και τελειώσαμε. Αυτό είναι νομίζω που δεν έχει γίνει κατανοητό, αλλά εν πάση περιπτώσει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, να τα συζητήσετε μεταξύ σας μετά ξανά.

Ο. ΚΟΥΛΛΑ:

Και για δεκαπέντε δευτερόλεπτα θέλω να πω ότι εμείς δε δεχόμαστε ότι έχουμε χαλαρώσει το νόμο. Λέγονται κάποια πράγματα και δεν τα αμφισβητούμε, επειδή δεν είχαμε την ευκαιρία να τα αμφισβητήσουμε! Πριν από το διάλειμμα δύο συνάδελφοι μας είχαν επεξηγήσει ορθώς ότι το κάπνισμα στα σχολεία σήμερα επιτρέπεται. Αύριο θα επιτρέπεται με αυτή την ψηφοφορία;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριε Κουλλά, να μην μπούμε στο...

Ο. ΚΟΥΛΛΑ:

Άρα, σε κάποια σημεία είναι πολύ πιο αυστηρή η νομοθεσία και σε κάποια, ναι, χωρίς να επηρεάζεται το δικαίωμα του μη καπνιστή...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, θα έχετε την ευκαιρία σε ραδιόφωνα, τηλεοράσεις, άρθρα, εφημερίδες να εξηγήσετε τις θέσεις σας! Σας παρακαλώ!

Νομίζω να προχωρήσουμε στο επόμενο θέμα, αν μου επιτρέπετε. Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι εξ αναβολής και τιλοφορείται «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής Σχετικά με την Ενίσχυση της Συνεργασίας για την Πρόληψη και Καταπολέμηση του Σοβαρού Εγκλήματος (Κυρωτικός) Νόμος του 2016». Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωση της συμφωνίας μεταξύ της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής σχετικά με την ενίσχυση της συνεργασίας για την πρόληψη και καταπολέμηση του σοβαρού εγκλήματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής Σχετικά με την Ενίσχυση της Συνεργασίας για την Πρόληψη και Καταπολέμηση του Σοβαρού Εγκλήματος (Κυρωτικός) Νόμος του 2016»

Παρόντες:

Γιώργος Λιλλήκας, πρόεδρος

Νίκος Τορναρίτης

Ελένη Σταύρου

Στέλλα Κυριακίδου

Γιώργος Λουκαΐδης

Αδάμος Αδάμου

Γιώργος Κ. Γεωργίου

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Άγγελος Βότσης

Κωστής Ευσταθίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 24 και την 31^η Ιανουαρίου και στις 7 Φεβρουαρίου 2017. Στις συνεδριάσεις της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Άμυνας, της Αστυνομίας Κύπρου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση, με βάση το άρθρο 169.2 του συντάγματος, της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής Σχετικά με την Ενίσχυση της Συνεργασίας για την Πρόληψη και Καταπολέμηση του Σοβαρού Εγκλήματος. Η εν λόγω συμφωνία υπογράφηκε την 1^η Δεκεμβρίου 2015 στη Λευκωσία και την υπογραφή της εξουσιοδότησε το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του με αρ. 79.548 και ημερομηνία 4 Οκτωβρίου 2015.

Σύμφωνα με την εκπρόσωπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, καθώς και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, η συμφωνία προβλέπει τη συνεργασία των δύο μερών για την πρόληψη, τον εντοπισμό, την καταπολέμηση και τη διερεύνηση του σοβαρού εγκλήματος. Ειδικότερα, η υπό αναφορά συμφωνία αφορά εγκλήματα που συνιστούν αδικήματα τα οποία τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης μεγαλύτερη του ενός έτους. Στην εν λόγω συμφωνία περιλαμβάνονται πρόνοιες για διασφάλιση της προστασίας των εμπιστευτικών πληροφοριών και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που θα ανταλλάσσουν τα μέρη στα πλαίσια της εφαρμογής της.

Στα πλαίσια της πρώτης συνεδρίας της επιτροπής μέλη της ζήτησαν από τους αρμοδίους όπως εξετάσουν περαιτέρω το όλο θέμα και ενημερώσουν την επιτροπή σχετικά με το τι ισχύει αναφορικά με τα δεδομένα στα άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και το εύρος και το είδος των πληροφοριών στις οποίες θα μπορεί να έχει πρόσβαση το κάθε συμβαλλόμενο μέρος, γι' αυτό και η επιτροπή ζήτησε από όλους τους αρμοδίους πληροφόρηση για το πώς θα υλοποιηθεί η συμφωνία.

Η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, με σημείωμα που κατέθεσε κατά τη δεύτερη συνεδρία της επιτροπής, σημείωσε ότι σχεδόν όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν συνάψει αντίστοιχες συμφωνίες με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής στα πλαίσια προγραμμάτων για άρση της υποχρέωσης εξασφάλισης θεώρησης εισόδου (visa waiver).

Περαιτέρω, σύμφωνα με την επίτροπο, το άρθρο 23 της συμφωνίας προνοεί τη διεξαγωγή διαβουλεύσεων μεταξύ των μερών για πιθανή τροποποίησή της, ενώ το άρθρο 5 του κυρωτικού νομοσχεδίου προβλέπει για την έκδοση κανονισμών από το Υπουργικό Συμβούλιο για την καλύτερη εφαρμογή της συμφωνίας. Σχετικά με τις αυτόματες αναζητήσεις σε βάσεις δεδομένων δακτυλικών αποτυπωμάτων και DNA, αυτές αφορούν μόνο συγκεκριμένα πρόσωπα και αρχικά δίνεται μόνο η αυτόματη ένδειξη για επιτυχή/μη επιτυχή αντιστοίχιση και, εάν διαπιστωθεί αντιστοιχία, ακολουθεί η παροχή πρόσθετων δεδομένων, που διέπεται από τις εθνικές νομοθεσίες. Αναφορικά με τα άρθρα της συμφωνίας που ρυθμίζουν τα δεδομένα DNA, στη συμφωνία αναφέρεται ρητά πως αυτοματοποιημένη αναζήτηση προφίλ DNA πραγματοποιείται, αν το

επιτρέπει η εθνική νομοθεσία και των δύο μερών και στη βάση της αμοιβαιότητας. Στη Δημοκρατία δεν υπάρχει ειδική εθνική νομοθεσία που να ρυθμίζει λεπτομερώς τις εθνικές βάσεις δικανικής γενετικής παρά μόνο αποσπασματικές διατάξεις σε διάφορες νομοθεσίες.

Σύμφωνα με την εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, στις 10 Δεκεμβρίου 2016 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης η συμφωνία-ομπρέλα μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής σχετικά με την προστασία των πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα για την πρόληψη, τη διερεύνηση, την ανίχνευση και τη δίωξη ποινικών αδικημάτων. Η υπό συζήτηση συμφωνία είναι αντίστοιχη με τη συμφωνία-ομπρέλα και, προκειμένου να τεθεί σε ισχύ και στη Δημοκρατία, αυτή πρέπει να κυρωθεί από το κοινοβούλιο.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως δήλωσε διευκρινιστικά ότι μέχρι τη στιγμή αυτή τη συμφωνία έχουν υπογράψει όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης πλην της Πολωνίας, της Βουλγαρίας, της Ρουμανίας και της Κροατίας και περαιτέρω ότι στα πλαίσια εφαρμογής της συμφωνίας αυτής ισχύει η αρχή της αμοιβαιότητας.

Όλοι όσοι κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου και τόνισαν ότι συμφωνίες με ανάλογο περιεχόμενο έχουν ήδη υπογραφεί και με άλλες χώρες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής και πρόεδρος της Συμμαχίας Πολιτών και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.
3. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ τάχθηκε εναντίον της κύρωσης της συμφωνίας.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Λουκαΐδης.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Λουκαΐδη)

Ναι, ναι, κοπιάστε. Εξάλλου, τρεις έني η ώρα ακόμα. Έχουμε, ώσπου να σκοτεινιάσει!

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Τώρα που προπονηθήκαμε με τις αντοχές και τις υπομονές, να μείνουμε ακόμα λλιόν!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Εννά πω τζιαι για τον Τραμπ αναγκαστικά!

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συμφωνία που έχουμε ενώπιόν μας πρόκειται να παραχωρήσει στις αρχές των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής αυτοματοποιημένη πρόσβαση στα αρχεία της Κυπριακής Δημοκρατίας για σκοπούς διερεύνησης, καταπολέμησης, αλλά και πρόληψης σοβαρού εγκλήματος. Πρόκειται δηλαδή να δοθεί πρόσβαση στις αρχές των ΗΠΑ στα προσωπικά δεδομένα, τα βιομετρικά στοιχεία και δυνητικά και στα δεδομένα DNA των πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας. Είναι αξιοσημείωτο και χρήζει απάντησης από πλευράς κυβέρνησης το γεγονός ότι η αντίστοιχη συμφωνία συνεργασίας για την καταπολέμηση του σοβαρού εγκλήματος που συνομολογήθηκε μεταξύ Κύπρου και Ρώσικης Ομοσπονδίας, την οποία ψηφίσαμε πριν από λίγες μέρες, καμία σχέση δεν έχει επί της ουσίας με αυτή με τις ΗΠΑ, αφού δε συμπεριλαμβάνει ανάλογες πρόνοιες και τέτοια εκτεταμένη πρόσβαση στα αρχεία του κυπριακού κράτους.

Επιτρέψτε μου λοιπόν κάποιους συγκεκριμένους προβληματισμούς επί του κυβερνητικού νομοσχεδίου. Πρώτον, εμείς ως ΑΚΕΛ -και αντιλαμβάνομαι ήδη και άλλα κόμματα- δεν έχουμε πειστεί ότι δικαιολογείται η παραχώρηση αυτών των εξουσιών. Το πεδίο εφαρμογής της συμφωνίας είναι εξαιρετικά ευρύ, αφού αφορά ένα τεράστιο εύρος αδικημάτων. Πέρα όμως από τις ποινικές υποθέσεις, η πρόσβαση στα αρχεία μας θα

επιτρέπεται ακόμα και για ποινικές έρευνες ή και για διοικητικές διαδικασίες, αλλά και στις περιπτώσεις που οι αμερικάνικες αρχές θεωρήσουν ότι υπάρχει σοβαρή απειλή για τη δημόσια ασφάλεια της χώρας τους. Επιπρόσθετα, θα επιτρέπεται η αυτοματοποιημένη πρόσβαση ακόμα και για σκοπούς τήρησης αρχείου, δηλαδή ακόμα και όταν δεν υπάρχει ούτε έγκλημα ούτε καν υποψία εγκλήματος.

Παράλληλα, η ανάγκη και η αναλογικότητα που πρέπει να διέπει την όποια αποθήκευση και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων των πολιτών μας, ο χρόνος αποθήκευσης των δεδομένων, η δυνατότητα χρήσης τους από άλλες υπηρεσίες και οργανισμούς του αμερικάνικου κράτους θα κρίνονται από τις ίδιες τις ΗΠΑ. Από την άλλη, οι δικλίδες ασφαλείας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων των πολιτών μας είναι γενικόλογες και άρα αμφίβολης αποτελεσματικότητας. Μάλιστα, τα συμβαλλόμενα κράτη - και στην περίπτωση που ξετάζουμε οι ΗΠΑ- θα μπορούν να αρνηθούν την παροχή πληροφοριών σε πολίτες για την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων που τους αφορούν, κάτι που υπονομεύει και τη δυνατότητα δικαστικής προστασίας των πολιτών και των δικαιωμάτων τους.

Δεύτερη παρατήρηση. Γνωρίζουμε πολύ καλά όλοι ότι οι αμερικάνικες αρχές -όχι μόνο βέβαια αυτές αλλά πρωτίστως αυτές- έχουν αποδεδειγμένα εμπλακεί στη μαζική υποκλοπή ηλεκτρονικών και τηλεφωνικών συνδιαλέξεων των κυβερνήσεων, των υπηρεσιών, αλλά και των πολιτών ολόκληρης της ανθρωπότητας. Υπάρχει άλλωστε η έκθεση του Ευρωκοινοβουλίου του Μαρτίου του 2014 που ακολούθησε τις αποκαλύψεις Σνόουντεν, η οποία έφερε στο φως συγκλονιστικές λεπτομέρειες για το...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, να σας παρακαλέσω, λίγη ησυχία! Μιλά ο συνάδελφος! Δεν ξέρω πόσοι τον ακούμε. Ναι μεν κουραστήκαμε με το προηγούμενο νομοσχέδιο, αλλά τούτο μπορεί να είναι πιο σημαντικό 'πού το προηγούμενο.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Εάν οι συνάδελφοι είχαν την ευκαιρία να ακούσουν το Σνόουντεν, ο οποίος είχε τηλεδιάσκεψη στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης, στην επιτροπή Νομικών, αλλά -είναι και πιο εύκολο- έχουν την ευκαιρία και τώρα να δουν την ταινία "Snowden", με το όνομα "Snowden", θα αντιλαμβάνονταν σε τι πράγμα ακριβώς αναφέρομαι. Εύκολο να τη δει κάποιος την ταινία. Δεν είναι ντοκιμαντέρ, έχει τη μορφή ταινίας αμερικάνικου στιλ, όμως παραθέτει τις πραγματικότητες γύρω από αυτή την πολύκροτη υπόθεση και επιβεβαιώνει όσα έχω αναφέρει προηγουμένως. Αυτή λοιπόν η υπόθεση και οι αποκαλύψεις έφεραν στο φως συγκλονιστικές λεπτομέρειες για το βάθος, το εύρος και τη συστηματικότητα του μαζικού φακελώματος από πλευράς των αμερικάνικων αρχών. Είναι δυνατό να μην το προσμετρά κάποιος τούτο, όταν προβαίνει σε τέτοιου είδους συμφωνίες;

Τρίτο και τελευταίο. Πολύ περισσότερες ανησυχίες δημιουργούνται από τα πρώτα βήματα γραφής που έστειλε η νέα αμερικάνικη κυβέρνηση Ντόναλντ Τραμπ, αγαπητέ Ζαχαρία. Έφυγε ο Ζαχαρίας. Όπως ίσως γνωρίζουν οι περισσότεροι, στις 25 Ιανουαρίου ο νέος Πρόεδρος των ΗΠΑ υπέγραψε το εκτελεστικό διάταγμα για την ενίσχυση της δημόσιας ασφάλειας στο εσωτερικό των ΗΠΑ. Το διάταγμα αυτό ανάμεσα σε άλλα εξαιρεί και τους μη Αμερικανούς πολίτες από την προστασία των προσωπικών τους δεδομένων όπως παρέχεται από το σχετικό αμερικάνικο νόμο, τον Privacy Act. Αυτή η ενέργεια έχει ήδη προκαλέσει σοβαρή ανησυχία από πλευράς Ευρωπαϊκής Ένωσης, ειδικότερα σε σχέση με την εφαρμογή της πρόσφατης συμφωνίας Ευρωπαϊκής Ένωσης-ΗΠΑ, ασπίδας προστασίας για την ιδιωτικότητα που αφορά τις υποχρεώσεις των αμερικάνικων επιχειρήσεων και τις δεσμεύσεις της αμερικάνικης κυβέρνησης σε σχέση με την πρόσβαση των δεδομένων από δημόσιες αρχές. Αν και καταβάλλεται προσπάθεια να καθησυχαστούν οι ευρωπαϊκές ανησυχίες από την ενέργεια τούτη, αναμφίβολα εγείρονται σοβαρά ερωτήματα και επιφυλάξεις για τη φιλοσοφία της νέας αμερικάνικης κυβέρνησης στα θέματα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικότητας. Και αυτό το ζήτημα πιστεύω ότι θα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη σε σχέση με την πολιτική μιας κυβέρνησης με την οποία ζητείται να συνεργαστούμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όσοι είχατε την υπομονή να ακούτε τουλάχιστον,

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι γνωστό ότι οι κρατικοί μηχανισμοί, οι υπηρεσίες πληροφοριών, οι αρχές ασφαλείας από τη φύση τους έχουν την τάση να απαιτούν στο όνομα ενός θεμιτού διακηρυκτικού σκοπού ολοένα και μεγαλύτερες υπερεξουσίες πάνω στους πολίτες, τις ατομικές τους ελευθερίες και τα προσωπικά τους δεδομένα. Καθήκον όμως του εκλεγμένου κοινοβουλίου είναι να θέσει όρια, να διασφαλίσει ότι δε θα θυσιαστεί η ελευθερία και η ατομικότητα στο όνομα της ασφάλειας και να προασπίσει τα δικαιώματα των πολιτών. Καθήκον επίσης της χώρας μας είναι να προστατεύσει τους πολίτες της από ενδεχόμενες αυθαιρέσεις ξένων κρατών. Γι' αυτό ακριβώς το λόγο και το ΑΚΕΛ δεν πρόκειται να στηρίξει αυτή τη νομοθεσία. Αντίθετα, θα την καταψηφίσει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Α, υπάρχουν.

Ο κ. Ευσταθίου.

Κ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Καλούμαστε να κυρώσουμε μία ετεροβαρή σύμβαση, την οποία υπέγραψε προφανώς χωρίς διαπραγματεύσεις η Κυπριακή Δημοκρατία καθ' υπόδειξη της κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών. Είναι μια σύμβαση η οποία παραδίδει ουσιαστικά, κυριαρχικά δικαιώματα της Κύπρου στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής. Ο συνάδελφος ο Γιώργος Λουκαΐδης έχει αναφερθεί σε πλείστες όσες περιπτώσεις, γι' αυτό και δε θα τα επαναλάβω. Αλλά θα πρέπει να πούμε ότι αντικείμενο της σύμβασης είναι η μεταφορά κατά τρόπο αυτοματοποιημένο στην κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής κάθε πληροφορίας που αφορά φυσικό πρόσωπο. Όχι μόνο DNA, όχι μόνο αποτυπώματα, τα πάντα τα οποία κατά την κρίση της Αμερικής βοηθούν στην πρόληψη ή στην καταπολέμηση του εγκλήματος.

Περαιτέρω, προχωρεί και σε ένα άλλο βήμα το οποίο θα πρέπει να μας ανησυχήσει. Οι ίδιοι οι Αμερικάνοι καθορίζουν τι είναι τρομοκρατική πράξη ή τι είναι απειλή για τη δημόσια ασφάλειά τους, προκειμένου να διεκδικήσουν και να πετύχουν την πληροφόρηση. Ένα παράδειγμα; Κατά τους Αμερικάνους το ΡΚΚ είναι τρομοκρατική οργάνωση, όποιος δηλαδή εξ ημών θεωρηθεί κατά τους Αμερικάνους ότι συμπαθεί τον αγώνα του κουρδικού λαού προφανώς και εμπίπτει στην έννοια του ύποπτου προσώπου του οποίου τα προσωπικά δεδομένα θα πρέπει να τύχουν επεξεργασίας κατά τρόπο αυτοματοποιημένο.

Δε θα σας κουράσω. Σας παραπέμπω μόνο στο άρθρο 1 της σύμβασης, στο άρθρο 5 που γίνεται η μεταφορά κατά τρόπο αυτοματοποιημένο, στο άρθρο 11 όπου οι ίδιοι οι Αμερικάνοι καθορίζουν τι θα πρέπει να αναζητήσουν και τι πρέπει να τους δώσουμε. Θα μου πει κάποιος: «Μα, εμείς οι Κυπραίοι μπροστά στην Αμερική θα πούμε “όχι”;». Ξέρετε, κάποτε οι Γάλλοι, πριν από πάρα πολλά χρόνια, είχαν πει το εξής, ότι η λήθη, η άγνοια και η απαξίωση του καθενός δικαιώματος του καθενός από εμάς είναι η απαρχή όλων των κακών της παγκόσμιας ιστορίας. Αν ακόμα και αυτά τα ελάχιστα τα οποία έχουμε ως Κύπριοι πολίτες τα εκχωρήσουμε στην Αμερική, τότε καλά να μας κάμουν!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, αν θα έχει πολλούς ομιλητές, απλώς σας προειδοποιώ ότι, επειδή έχω απαίτηση από πολλούς βουλευτές, άμα πηγαίνουμε πολλή ώρα, θέλω, αν θα έχουμε τόσους βουλευτές που εννά μιλήσουν τζιαι τόση ώρα, μετά που τούτο να κάμω διάλειμμα δεκαπέντε-είκοσι λεπτά να τσιμπήσουμε κάτι κάποιιο στην καντίνα, όσοι θέλουν, και μετά να συνεχίσουμε.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Τορναρίτη)

Οραία. Είναι η τελευταία φορά... Να το ξέρετε ότι, όταν περνά κάποια ώρα, πρέπει να κάμουμε ένα διάλειμμα. Νομίζω να το συζητήσουμε ξανά τζιαι μεταξύ μας, αλλά γενικά σας παρακαλώ, αν μπορείτε, να είσαστε σύντομοι στις παρεμβάσεις σας.

Ο κ. Χρίστου έχει το λόγο. Μείνετε από τες θέσεις σας και κάτω από δύο λεπτά, ει δυνατόν.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, προηγείτο η Χριστιάνα, εν ξέρω αν θέλει να έχει πρώτη το λόγο.

Εγώ θα είμαι πολύ σύντομος. Έτσι και αλλιώς είναι στο πνεύμα των προηγούμενων ομιλητών. Η συγκεκριμένη συμφωνία είναι ετεροβαρής για την Κυπριακή Δημοκρατία και θα δώσει το δικαίωμα στις Ηνωμένες Πολιτείες να λαμβάνουν πληροφορίες τις οποίες θα αξιοποιούν κατά το δοκούν.

Εμείς θα καταψηφίσουμε τη συγκεκριμένη συμφωνία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ σύντομα θα πω το εξής: Εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα προβληματιστήκαμε ιδιαίτερα κατά πόσο θα υπερψηφίζαμε ή όχι τη συγκεκριμένη συμφωνία και ανατρέξαμε όχι μόνο στο κείμενο, αλλά ανατρέξαμε και στις υποχρεώσεις της Κύπρου ως μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εντοπίσαμε ότι πανομοιότυπη συμφωνία έχει υπογραφεί το Δεκέμβριο του 2016 μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών. Η συγκεκριμένη συμφωνία είναι αντίστοιχη με αυτή που υπέγραψε η Ευρωπαϊκή Ένωση, στην οποία η Κύπρος μετέχει.

Απ' εκεί και πέρα, έχουμε με πολύ προβληματισμό αναλύσει τες ανησυχίες και πολλά από αυτά τα οποία συνάδελφοι πολύ εύστοχα προηγουμένως έθεσαν ενώπιόν σας, διότι έχουμε και εμείς ανησυχίες, και διαπιστώσαμε βεβαίως ότι αυτές οι ανησυχίες, που είναι εύλογες -επαναλαμβάνω- μπορούσαν όχι να διασκεδαστούν, αλλά να τύχουν σωστής μεταχείρισης υπό μία προϋπόθεση, αν είχε η Κυπριακή Δημοκρατία εθνική νομοθεσία, διότι πολλές από τες ρήτρες και τις πρόνοιες αυτές της συμφωνίας είναι υπό την αίρεση του γεγονότος ότι επιτρέπονται από την εθνική νομοθεσία.

Ανατρέξαμε τότε ως Δημοκρατικό Κόμμα να βρούμε την εθνική νομοθεσία η οποία θα περιόριζε ή θα αναιρούσε το πεδίο διαστρέβλωσης ή κακής εφαρμογής κάποιων από των όρων αυτής της συμφωνίας με τις Ηνωμένες Πολιτείες και τι βρήκαμε; Δεν υπάρχει εθνική νομοθεσία. Η κυβέρνηση αυτή τη στιγμή έχει συνομολογήσει μία συμφωνία με ένα τρίτο κράτος η οποία συμφωνία ρητά αναφέρεται στο εθνικό νομοθετικό πλαίσιο της κάθε χώρας και εθνικό νομοθετικό πλαίσιο η Κυπριακή Δημοκρατία δεν έχει! Νομίζω ότι αυτή είναι μία από τις πάρα πολλές φορές που βρίσκουμε και αντιμετωπίζουμε μία με όλο το σεβασμό -και είναι με λύπη που το λέω- προχειρότητα και επιπολαιότητα από την πλευρά των κυβερνώντων.

Και εμείς τώρα έχουμε να επιλέξουμε: Ή θα επικυρώσουμε ως Κυπριακή Δημοκρατία μία συμφωνία την οποία ούτως ή άλλως η Ευρωπαϊκή Ένωση, της οποίας είμαστε μέλος, υπέγραψε το Δεκέμβριο του 2006 με τις Ηνωμένες Πολιτείες ή δε θα επικυρώσουμε μία τέτοια συμφωνία, επειδή δεν έχουμε εθνικό νομοθετικό πλαίσιο. Αυτό είναι το πραγματικό δίλημμα που έχουμε ενώπιόν μας και ό,τι και να επιλέξουμε θεωρώ ότι και η μία επιλογή έχει κακά και η άλλη.

Απευθύνουμε έκκληση προς την κυβέρνηση να μην ξαναβρεθούμε μπροστά σε τέτοια διλήματα που φέρνουν όχι τα κόμματα, αλλά την ίδια την Κυπριακή Δημοκρατία σε δύσκολη θέση. Παρακαλούμε να γίνεται σωστή προετοιμασία, να προβλέπονται σωστά... Εάν υπήρχε εθνικό νομοθετικό πλαίσιο το οποίο το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως θα μπορούσε να φέρει και να συνοδεύει αυτή τη συμφωνία, τότε δε θα είχαμε κανένα απολύτως πρόβλημα και θα είχαμε αντιμετωπίσει όλες τις εύλογες ανησυχίες.

Έχοντας πει αυτά, επαναλαμβάνω, καλούμε την κυβέρνηση τάχιστα να παρουσιάσει ενώπιον του κοινοβουλίου εθνική νομοθεσία. Εμείς είμαστε στη διάθεσή της να εργαστούμε μαζί, έτσι ώστε τουλάχιστον να έχουμε ένα ολοκληρωμένο εθνικό νομοθετικό πλαίσιο και μεταξύ των δύο επιλογών, δύο μη ικανοποιητικών επιλογών που η κυβέρνηση έβαλε μπροστά μας εμείς θα επιλέξουμε να παραμείνουμε πιστοί και να ακολουθήσουμε αυτό που και άλλες χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν κάμει και να επικυρώσουμε αυτή τη συμφωνία. Επαναλαμβάνω όμως: Θα ζητούμε σε τακτά χρονικά διαστήματα και θα ελέγχουμε την κυβέρνηση σε ποιο στάδιο βρίσκεται στη συνομολόγηση και παρουσίαση εθνικού νομοθετικού πλαισίου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

Μ. ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ξεκινήσω -με πρόλαβε η Χριστιάννα- σημειώνοντας ακριβώς την απουσία αυτού του νομοθετικού πλαισίου που θα διέπει την ασφάλεια όχι μόνο των προσωπικών δεδομένων των πολιτών, αλλά και της διακίνησης δεδομένων ευαίσθητων, που αφορούν την ασφάλεια του ίδιου του κράτους. Είμαστε σε μια εποχή που συντελείται πράγματι μία επανάσταση τεχνολογική. Εμείς μπορεί να υστερούμε λίγο στην τεχνολογική προσαρμογή σε σχέση με αυτά που γίνονται ιδιαίτερα σε χώρες όπως είναι οι Ηνωμένες Πολιτείες και αυτή η τεχνολογική επανάσταση αγγίζει ευαίσθητα δεδομένα τόσο του δημόσιου, αλλά και του ιδιωτικού βίου.

Αυτή η συμφωνία είναι ετεροβαρής. Συμφωνώ με όσα ακούστηκαν προηγουμένως και σημειώνω επίσης ότι όχι μόνο δεν υπάρχει νομοθετικό πλαίσιο, δεν υπάρχει και στρατηγική η οποία θα είναι αποτελεσματική, ώστε αυτή η πολιτεία να παρέχει ασφάλεια στη διατήρηση των δεδομένων τόσο των ιδιωτών όσο και των δημόσιων υπηρεσιών. Απ' εκεί και πέρα, αρκεί να αναλογιστούμε πόσα προσωπικά δεδομένα καταχωρίζει ο καθένας από εμάς είτε στα κινητά του τηλέφωνα είτε σε εφαρμογές του διαδικτύου, τα οποία συλλέγονται σίγουρα από μυστικές υπηρεσίες και ιδιαίτερα τις μυστικές υπηρεσίες των Ηνωμένων Πολιτειών.

Άρα, καταλήγω λέγοντας ότι ασπαζόμαστε τις ανησυχίες του Δημοκρατικού Κόμματος. Την ίδια ώρα δεν μπορούμε, επειδή ακριβώς υπάρχουν αυτές οι ελλείψεις, να συγκατανεύσουμε στο να συνομολογηθεί μία τόσο επικίνδυνη συμφωνία ιδιαίτερα στον τομέα της πρόσβασης σε προσωπικά δεδομένα.

Η Αλληλεγγύη θα τηρήσει αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τορναρίτης.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Είμαι σίγουρος, αγαπητέ Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι οι μυστικές υπηρεσίες ειδικά των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, αν ήθελαν να εξασφαλίσουν την οποιαδήποτε πληροφορία, δε θα ανέμεναν τη συμφωνία που υπεγράφη την 1^η του Δεκέμβρη του 2015 εδώ στη Λευκωσία, για να το πράξουν!

Εμείς δε θεωρούμε ότι είναι ετεροβαρής η συμφωνία. Εμείς δεν εκλαμβάνουμε και δεν προσλαμβάνουμε την Ευρωπαϊκή Ένωση α λα καρτ, δηλαδή τα θέματα που αφορούν ευαισθησίες που μας αφορούν και μας πιέζουν έντονα να τα τοποθετούμε στο περιθώριο τζιαι τούτα που μας συμφέρουν έτσι να τα προτάσουμε.

Είναι αλήθεια ότι σχεδόν όλες οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν προσυπογράψει και εγκρίνει τη συγκεκριμένη συμφωνία τζιαι πρέπει να πω τζιαι κάτι άλλο: Η συμφωνία τούτη είναι και ένας προάγγελος της άρσης της θεώρησης βίζας μεταξύ του κράτους μέλους που προσυπογράφει τη συγκεκριμένη συμφωνία και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής. Εμείς, ναι, θεωρούμε ότι δεν πρέπει να υπάρχει βίζα μεταξύ της Κύπρου και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής.

Τώρα, όσον αφορά τον εκσυγχρονισμό του νομοθετικού πλαισίου όπως αναφέρθηκε και από τη Χριστιάνα και από τον κ. Γιωργάλλα, έχουν δίκαιο, πρέπει να γίνει. Όμως το δεύτερο δε διαγράφει το πρώτο, οπότεν, κύριε Πρόεδρε, ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα ψηφίσει υπέρ της συγκεκριμένης συμφωνίας και θεωρούμε ότι η Κύπρος, όταν υπογράψει συμφωνίες με τες υπερδυνάμεις, συμφωνίες τις οποίες υπέγραψαν οι πλείστες όσες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι προς το συμφέρον της Κυπριακής Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς από θέση βιολογική ως Ομάδα Πρασίνων και στο Ευρωκοινοβούλιο είμαστε εναντίον σ' αυτές τες συμφωνίες. Θέλω μόνο να κάμω μία διόρθωση με τα λίγα που γνωρίζω. Εάν αυτό το κοινοβούλιο απορρίψει, κύριε Πρόεδρε, την επικύρωση οποιασδήποτε συνθήκης, είτε είναι εθνική συνθήκη είτε είναι συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με άλλη χώρα, αυτό που γίνεται -τζιαι επιτρέπεται, γι' αυτό έρχεται ενώπιόν μας, για να την κάμουμε επικύρωση- αυτό που θα γίνει και έχει γίνει και σε άλλες περιπτώσεις είναι επαναδιαπραγμάτευση αυτής της συνθήκης είτε σε εθνικό επίπεδο είτε σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Δε σημαίνει ότι επιλέγεις α λα καρτ την Ευρωπαϊκή Ένωση, όταν εξασκείς ακριβώς το δικαίωμα που σου δίνει η ίδια η Συνθήκη της Λισαβόνας να εγκρίνεις ή όχι μία ευρωπαϊκή συνθήκη.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Ερωτοκρίτου δευτερολογία.

ΧΡ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Επειδή αναφέρθηκε ο φίλτατος ο κ. Τορναρίτης, κύριε Πρόεδρε, για να είμαστε ξεκάθαροι για κάποια πράγματα, εδώ δε μιλούμε για εκσυγχρονισμό του εθνικού νομοθετικού πλαισίου· εδώ μιλούμε για ανυπαρξία του και, επειδή θεωρούμε ότι αυτή η Βουλή πρέπει να ξέρει τι ψηφίζει και συνειδητά να τοποθετείται κάθε φορά, παραπέμπω τους συναδέλφους στα άρθρα 8, 10 και 11 της εν λόγω σύμβασης, η οποία θέτει περιορισμούς και ακόμα επιτρέπει και στο κράτος το οποίο παρέχει τις πληροφορίες να βάζει όρους, για να παραδώσει αυτές τες πληροφορίες, νοούμενου ότι αυτό προβλέπεται στο εθνικό του νομοθετικό πλαίσιο. Άρα, επαναλαμβάνω, δεν έχουμε ένα πεπαλαιωμένο εθνικό νομοθετικό πλαίσιο. Είναι ανύπαρκτο και οφείλει το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως άμεσα και τάχιστα να φέρει ενώπιον αυτού του σώματος εθνικό νομοθετικό πλαίσιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

Αρμόδια Αρχή. Άρθρο 4.

Κανονισμοί. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στην ψηφοφορία ηλεκτρονικά.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι παρόντες. Είκοσι ψήφοι υπέρ, δεκαπέντε κατά και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 έως 5 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής σχετικά με την Ενίσχυση της Συνεργασίας για την Πρόληψη και Καταπολέμηση του Σοβαρού Εγκλήματος (Κυρωτικός) Νόμος του 2017.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε σε ψηφοφορία.

Να ανακοινωθεί η ψηφοφορία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα άτομα παρόντες. Είκοσι ψήφοι υπέρ, δεκαεφτά κατά και τρεις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι ψήφους υπέρ, δεκαεφτά εναντίον και τρεις αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Ρε παιδιά, ακούω σας εδώ πάνω. Δεν είναι μόνο η ενόχληση, θέλω να πω, είναι τζιαι ο πειρασμός να μπω στη συζήτηση!

(Γέλια)

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Ατυχήματα Μεγάλης Κλίμακας Σχετιζομένων με Επικίνδυνες Ουσίες) Κανονισμοί του 2017».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 5 θέματος είναι η εναρμόνιση με μέρος της Οδηγίας 2012/18/ΕΕ για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς «Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Ατυχήματα Μεγάλης Κλίμακας Σχετιζομένων με Επικίνδυνες Ουσίες) Κανονισμοί του 2017»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Γιώργος Κάρουλλας

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Πανίκος Λεωνίδου

Νίκος Νουρής

Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Ιανουαρίου και στις 6 Φεβρουαρίου 2017. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 86 του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, είναι η αναθεώρηση των ισχυόντων περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Ατυχήματα Μεγάλης Κλίμακας Σχετιζόμενα με Επικίνδυνες Ουσίες) Κανονισμών, οι οποίοι ρυθμίζουν τη λήψη μέτρων πολεοδομικής φύσης για την πρόληψη των ατυχημάτων μεγάλης κλίμακας που σχετίζονται με επικίνδυνες ουσίες και τον περιορισμό των συνεπειών τους στην ανθρώπινη υγεία και στο περιβάλλον, με απώτερο στόχο την εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με μέρος της Οδηγίας 2012/18/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4^{ης} Ιουλίου 2012 για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες και για την τροποποίηση και στη συνέχεια την κατάργηση της Οδηγίας 96/82/ΕΚ του Συμβουλίου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις διασφαλίζεται η βελτίωση του υφιστάμενου επιπέδου προστασίας μεταξύ άλλων μέσω της λήψης μέτρων σε σχέση με το σχεδιασμό χρήσεων γης, της κατάλληλης διαδικασίας δημόσιας διαβούλευσης και της αποτελεσματικής συμμετοχής του κοινού κατά τη λήψη πολεοδομικών αποφάσεων, καθώς και κατά την εκπόνηση ή/και τροποποίηση σχεδίων ανάπτυξης.

Σημειώνεται ότι η μεταφορά της Οδηγίας 2012/18/ΕΕ στην εθνική έννομη τάξη κρίνεται επείγουσα, επειδή η χρονική δέσμευση για την υιοθέτηση των προνοιών της από τα κράτη μέλη ήταν η 1^η Ιουνίου 2015. Συναφώς, λόγω της εκπρόθεσμης εναρμόνισης της εθνικής νομοθεσίας με την εν λόγω Οδηγία, εκκρεμεί διαδικασία παράβασης κατά της Δημοκρατίας, στα πλαίσια της οποίας έχει ήδη διατυπώσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αιτιολογημένη γνώμη. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι υπό εξέταση κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή μετά τη λήξη της υπό αναφορά προθεσμίας και συγκεκριμένα στις 20 Ιανουαρίου 2017.

Στο στάδιο της μελέτης των προτεινόμενων κανονισμών την επιτροπή απασχόλησαν ορισμένα θέματα που άπτονται της εφαρμογής αυτών, γι' αυτό και ζητήθηκαν πρόσθετα στοιχεία και διευκρινίσεις από τους κυβερνητικούς αρμοδίους.

Όλες οι πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής συμφώνησαν με τις πρόνοιες των κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Ατυχήματα Μεγάλης Κλίμακας Σχετιζόμενα με Επικίνδυνες Ουσίες) Κανονισμοί του 2017».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή έν' ομόφωνο, αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής.

Προχωρούμε τώρα στην ψηφοφορία.

Να ανακοινωθεί η ψηφοφορία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες. Τριάντα έξι ψήφοι υπέρ, ένας δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα 6 και 7 έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Προϋπολογισμού του Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης του 2015-2016 Νόμος του 2017» και «Ο περί Προϋπολογισμού του Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης του 2017 Νόμος του 2017».

Να διαβαστούν οι σκοποί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 6 θέματος είναι η έγκριση του προϋπολογισμού του Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης για την περίοδο μεταξύ 17^{ης} Δεκεμβρίου 2015 και 31^{ης} Δεκεμβρίου 2016, ο οποίος προβλέπει δαπάνες ύψους €204.166.667 και έσοδα ύψους €255.000.000.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 7 θέματος είναι η έγκριση του προϋπολογισμού του Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης για το 2017, ο οποίος προβλέπει δαπάνες ύψους €29.166.667 και έσοδα ύψους €40.000.000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τα νομοσχέδια «Ο περί Προϋπολογισμού του Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης του 2015-2016 Νόμος του 2017» και «Ο περί Προϋπολογισμού του Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης του 2017 Νόμος του 2017»

Παρόντες:

Μάριος Μαυριδής, αναπλ. πρόεδρος	Άγγελος Βότσης
Ονούφριος Κουλλά	Μαρίνος Μουσιούπτας
Στέφανος Στεφάνου	Μαρίνος Σιζόπουλος
Άριστος Δαμιανού	Άννα Θεολόγου
Αντρέας Καυκαλιάς	Γιώργος Πεردίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Ιανουαρίου και στις 6 Φεβρουαρίου 2017. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και ο προϊστάμενος της Μονάδας Διαχείρισης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ιδιοκτησιακή Δομή Πιστωτικών Ιδρυμάτων του ίδιου υπουργείου.

Ο προϋπολογισμός του Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης για την περίοδο μεταξύ 17^{ης} Δεκεμβρίου 2015 και 31^{ης} Δεκεμβρίου 2016 προβλέπει δαπάνες ύψους €204.166.667 και έσοδα ύψους €255.000.000 και ο προϋπολογισμός του ίδιου ταμείου για το έτος 2017 προβλέπει δαπάνες ύψους €29.166.667 και έσοδα ύψους €40.000.000.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, το Ανεξάρτητο Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης συστάθηκε δυνάμει των διατάξεων του περί της Σύστασης και Λειτουργίας Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης Νόμου του 2015, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ τη 17^η Δεκεμβρίου 2015, με εξαίρεση τις διατάξεις αυτού που αφορούν στην ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων και του ετήσιου προϋπολογισμού του εν λόγω ταμείου, οι οποίες τέθηκαν σε ισχύ δώδεκα μήνες μετά την πάροδο της πιο πάνω ημερομηνίας.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, το Ανεξάρτητο Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης, το οποίο αποτελεί ξεχωριστή νομική οντότητα, προέβη κατά το Δεκέμβριο του 2015 στην ανακεφαλαιοποίηση της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας (ΣΚΤ) με το ποσό των €175.000.000, αποκτώντας με τον τρόπο αυτό ποσοστό 21,87% του μετοχικού κεφαλαίου της ΣΚΤ. Για τους σκοπούς της συγκεκριμένης ανακεφαλαιοποίησης προηγήθηκε η σύναψη σύμβασης δανείου μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης, με την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία παραχώρησε προς το εν λόγω ταμείο δάνειο ύψους €175.000.000, το οποίο θα αποπληρωθεί σε εικοσιτέσσερις τριμηνιαίες δόσεις μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2021.

Στο πλαίσιο της συζήτησης των υπό αναφορά προϋπολογισμών ο προϊστάμενος της Μονάδας Διαχείρισης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ιδιοκτησιακή Δομή Πιστωτικών Ιδρυμάτων δήλωσε ότι ο προϋπολογισμός του Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης για την περίοδο μεταξύ 17^{ης} Δεκεμβρίου 2015 και 31^{ης} Δεκεμβρίου 2016 αποτελεί τον πρώτο προϋπολογισμό του ταμείου από την ημερομηνία σύστασής του. Περαιτέρω, επισήμανε ότι η ετοιμασία και η κατάθεση του συγκεκριμένου προϋπολογισμού για την εν λόγω περίοδο έγινε εντός του 2017, καθότι οι διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας που προβλέπουν την υποχρέωση υποβολής στη Βουλή προϋπολογισμού για το Ανεξάρτητο Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης τέθηκαν σε ισχύ το Δεκέμβριο του 2016.

Σύμφωνα με τον ίδιο, οι δαπάνες του προϋπολογισμού του Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης για την προαναφερόμενη περίοδο αφορούν την αγορά των μετοχών της ΣΚΤ (€175.000.000) και την καταβολή δόσεων έναντι του δανείου που συνήφθη με την Κυπριακή Δημοκρατία (€29.166.667), ενώ για το έτος 2017 αφορούν μόνο την καταβολή δόσεων έναντι του δανείου (€29.166.667). Περαιτέρω, σε σχέση με τα

προϋπολογιζόμενα έσοδα για την περίοδο μεταξύ 17^{ης} Δεκεμβρίου 2015 και 31^{ης} Δεκεμβρίου 2016 ο ίδιος δήλωσε ότι αυτά αφορούν την παραχώρηση του κυβερνητικού δανείου για την ανακεφαλαιοποίηση της ΣΚΤ (€175.000.000) και τη μεταφορά στο ταμείο των 35/60 των συνολικών εσόδων από την επιβολή του ειδικού φόρου σε πιστωτικά ιδρύματα (€80.000.000), όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του περί Επιβολής Ειδικού Φόρου Πιστωτικού Ιδρύματος Νόμου. Σε σχέση με το έτος 2017 τα προϋπολογιζόμενα έσοδα του ταμείου θα προέλθουν μόνο από τα 35/60 των εσόδων από την επιβολή του ειδικού φόρου σε πιστωτικά ιδρύματα (€40.000.000).

Σημειώνεται ότι το Υπουργείο Οικονομικών, στις 27 Ιανουαρίου 2017, υπέβαλε στην επιτροπή αναθεωρημένους πίνακες προϋπολογιζόμενων εσόδων για σκοπούς αντικατάστασης των αντίστοιχων πινάκων στους υπό συζήτηση προϋπολογισμούς. Ενημερώνοντας σχετικά την επιτροπή, ο προϊστάμενος της Μονάδας Διαχείρισης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ιδιοκτησιακή Δομή Πιστωτικών Ιδρυμάτων δήλωσε ότι η προτεινόμενη αλλαγή δεν επηρεάζει με κανένα τρόπο το ύψος των προϋπολογιζόμενων εσόδων και δαπανών των υπό συζήτηση προϋπολογισμών και ότι η ανάγκη αυτή προέκυψε κατόπιν της αναθεώρησης των κωδικών των εσόδων του Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης από το Γενικό Λογιστήριο στο μηχανογραφικό σύστημα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες των υπό συζήτηση προϋπολογισμών, αποφάσισε κατά πλειοψηφία του αναπληρωτή προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και του μέλους της βουλευτή της Συμμαχίας Πολιτών να εισηγηθεί την ψήφιση των νομοσχεδίων σε νόμους για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης για την περίοδο μεταξύ 17^{ης} Δεκεμβρίου 2015 και 31^{ης} Δεκεμβρίου 2016 και του προϋπολογισμού του Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης για το έτος 2017 όπως αυτοί τελικά διαμορφώθηκαν σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 6 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ανεξάρτητο Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης ποσού ύψους €204.166.667 για τη χρήση της περιόδου που αρχίζει τη 17^η Δεκεμβρίου 2015 και λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2016. Άρθρο 2.

Ειδίκευση του ποσού που θα δαπανηθεί. Άρθρο 3.

Απαγόρευση υπέρβασης κονδυλίων. Άρθρο 4.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 5.

Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 6.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στην ψηφοφορία.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα παρόντες, τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 έως 7 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης του 2015-2016 Νόμος του 2017.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε σε ψηφοφορία, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα για το υπ' αριθμόν 6 νομοσχέδιο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, σαράντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 7 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ανεξάρτητο Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης ποσού ύψους €29.166.667 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2017. Άρθρο 2.

Ειδίκευση του ποσού που θα δαπανηθεί. Άρθρο 3.

Απαγόρευση υπέρβασης κονδυλίων. Άρθρο 4.

Λειτουργγός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 5.

Λειτουργγός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στην ψηφοφορία, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 έως 6 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης του 2017 Νόμος του 2017.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να προχωρήσουμε σε ψηφοφορία.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 8 και 9 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί των Δικαιωμάτων Προσώπων που Συλλαμβάνονται και Τελούν υπό Κράτηση (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016» και «Ο περί Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης και των Διαδικασιών Παράδοσης Εκζητουμένων Μεταξύ των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016».

Να διαβαστούν οι σκοποί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 8 θέματος είναι η διεύρυνση και η ενδυνάμωση ορισμένων ουσιαστών οικονομικών δικαιωμάτων των υπόπτων και των κατηγορουμένων για σκοπούς μεταφοράς της Οδηγίας 2013/48/ΕΕ στην εθνική έννομη τάξη.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 9 θέματος είναι η διεύρυνση και η ενδυνάμωση ορισμένων ουσιαστών οικονομικών δικαιωμάτων των εκζητουμένων για σκοπούς μεταφοράς της Οδηγίας 2013/48/ΕΕ στην εθνική έννομη τάξη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τα νομοσχέδια «Ο περί των Δικαιωμάτων Προσώπων που Συλλαμβάνονται και Τελούν υπό Κράτηση (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016» και «Ο περί Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης και των Διαδικασιών Παράδοσης Εκζητουμένων Μεταξύ των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Νίκος Κέττηρος

Δημήτρης Δημητρίου

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Ευανθία Σάββα

Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 9 και 23 Νοεμβρίου 2016, στις 11 και 25 Ιανουαρίου και στις 8 Φεβρουαρίου 2017. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της αστυνομίας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Γραφείου της Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Σκοπός των νομοσχεδίων είναι η μεταφορά στην εθνική έννομη τάξη της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία 2013/48/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22^{ας} Οκτωβρίου 2013 σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας και διαδικασίας εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, καθώς και σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης τρίτου προσώπου σε περίπτωση στέρησης της ελευθερίας του και με το δικαίωμα επικοινωνίας με τρίτα πρόσωπα και με προξενικές αρχές κατά τη διάρκεια της στέρησης της ελευθερίας», μέσω της διεύρυνσης και της ενδυνάμωσης ορισμένων ουσιαστών οικονομικών δικαιωμάτων των υπόπτων, των κατηγορουμένων και των εκζητουμένων, τα οποία ήδη είναι κατοχυρωμένα στην υφιστάμενη νομοθεσία.

Ειδικότερα, με το πρώτο νομοσχέδιο τροποποιείται ο περί των Δικαιωμάτων Προσώπων που Συλλαμβάνονται και Τελούν υπό Κράτηση Νόμος, έτσι ώστε:

1. να διευκρινιστεί το περιεχόμενο ορισμένων ουσιαστών οικονομικών δικαιωμάτων των υπόπτων και των κατηγορουμένων, όπως το δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο, ανεξαρτήτως του αν έχουν στερηθεί την ελευθερία τους, καθώς και το δικαίωμα ενημέρωσης τρίτου προσώπου, σε περίπτωση στέρησης της ελευθερίας τους, και το δικαίωμα επικοινωνίας κατά τη διάρκεια της στέρησης της ελευθερίας τους με τρίτα πρόσωπα και με τις προξενικές αρχές του κράτους του οποίου τα εν λόγω πρόσωπα είναι πολίτες,
2. να καθοριστεί ο χρόνος άσκησης των εν λόγω δικαιωμάτων,
3. να διευκρινιστούν οι επιτρεπόμενες παρεκκλίσεις από τα δικαιώματα αυτά και
4. να ρυθμιστεί η ενδεχόμενη παραίτηση των υπόπτων και των κατηγορουμένων από τα εν λόγω δικαιώματα, καθώς και η ανάκληση της παραίτησης αυτής.

Με το δεύτερο νομοσχέδιο τροποποιείται ο περί Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης και των Διαδικασιών Παράδοσης Εκζητουμένων μεταξύ των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης Νόμος, έτσι ώστε:

1. να ρυθμιστούν, κατά τρόπο ανάλογο με αυτόν που προβλέπεται στο πρώτο νομοσχέδιο για τους υπόπτους και τους κατηγορουμένους, το δικαίωμα ενημέρωσης τρίτου προσώπου, σε περίπτωση στέρησης ελευθερίας εκζητουμένων, το δικαίωμα επικοινωνίας των εκζητουμένων με τρίτα πρόσωπα και με τις προξενικές αρχές του κράτους του οποίου είναι πολίτες, οι περιστάσεις της παραίτησης των εκζητουμένων από τα δικαιώματά τους, καθώς και η ανάκληση της εν λόγω παραίτησης και
2. να θεσπιστούν ένδικα βοηθήματα, σε περίπτωση παραβίασης των δικαιωμάτων των εκζητουμένων.

Κατά τη συζήτηση των νομοσχεδίων ενώπιον της επιτροπής, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ενημέρωσε την επιτροπή ότι η υφιστάμενη νομοθεσία προβλέπει περισσότερες παρεκκλίσεις από τα δικαιώματα των εκζητουμένων, των καταζητουμένων και των υπόπτων από τις παρεκκλίσεις που προβλέπονται στην Οδηγία 2013/48/ΕΕ και επισήμανε ότι με τα νομοσχέδια προτείνεται η αντικατάσταση των υφιστάμενων παρεκκλίσεων με αυτές που προβλέπονται στην πιο πάνω Οδηγία.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου της Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων εξέφρασε προβληματισμό αναφορικά με τις προβλεπόμενες στα νομοσχέδια παρεκκλίσεις από το δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο, οι οποίες, κατά την άποψή της, εισάγονται για πρώτη φορά στο κυπριακό δίκαιο. Με τη θέση αυτή διαφώνησε η εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, η οποία επισήμανε ότι οι παρεκκλίσεις που περιλαμβάνονται στην υφιστάμενη νομοθεσία είναι πιο ευρείες από αυτές που προβλέπονται στα υπό εξέταση νομοσχέδια.

Οι εκπρόσωποι της Αστυνομίας Κύπρου συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των νομοσχεδίων, ωστόσο υπέβαλαν ορισμένες εισηγήσεις όσον αφορά επιμέρους πρόνοιες των νομοσχεδίων.

Στα πλαίσια της μελέτης των νομοσχεδίων ενώπιον της επιτροπής κατατέθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως αναθεωρημένο κείμενο του πρώτου νομοσχεδίου, το οποίο διαμορφώθηκε σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και αφού λήφθηκαν υπόψη οι εισηγήσεις της Αστυνομίας Κύπρου.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ενημέρωσε την επιτροπή ότι το αναθεωρημένο κείμενο διαμορφώθηκε κατά τρόπο ώστε οι πρόνοιές του να είναι ορθότερα προσαρμοσμένες στα δεδομένα του κυπριακού δικαιοσύνητος.

Κατά την περαιτέρω εξέταση των νομοσχεδίων από την επιτροπή, μέλη της εξέφρασαν προβληματισμό αναφορικά με τη διαγραφή στο αναθεωρημένο κείμενο του πρώτου νομοσχεδίου της πρόνοιας που περιλαμβάνονταν στο αρχικό κείμενο, με βάση την οποία ετροποποιείτο το άρθρο 15 του βασικού νόμου. Σημειώνεται ότι το εν λόγω άρθρο του βασικού νόμου προβλέπει ότι, σε περίπτωση που ο υπεύθυνος κρατητηρίου εύλογα πιστεύει ότι στο φάκελο που λαμβάνει ή αποστέλλει κρατούμενος από και προς το δικηγόρο του εσωκλείεται παράνομο αντικείμενο, η επιστολή ανοίγεται και ελέγχεται από μέλος της αστυνομίας ή του προσωπικού της φυλακής στην παρουσία του κρατουμένου. Σημειώνεται επίσης ότι η διαγραφείσα πρόνοια του αρχικού κειμένου του νομοσχεδίου προέβλεπε την τροποποίηση του άρθρου αυτού κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι στην περίπτωση αυτή το περιεχόμενο της επιστολής δεν επιτρέπεται να αναγνωστεί.

Ειδικότερα, τα πιο πάνω μέλη της επιτροπής εξέφρασαν την άποψη ότι η υφιστάμενη ασάφεια στο νόμο δυνατόν να λειτουργήσει εις βάρος των δικαιωμάτων των κρατουμένων, αφού μπορεί να επιτρέψει την ανάγνωση της επιστολής ακόμα και σε περιπτώσεις που δε θα ανευρεθεί οτιδήποτε ύποπτο στο φάκελο.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ενημέρωσε συναφώς την επιτροπή αφενός ότι συμπερίληψη της εν λόγω πρόνοιας δεν απαιτείται από την Οδηγία και αφετέρου ότι η συγκεκριμένη πρόνοια είναι πιο περιοριστική για τις ανακριτικές αρχές και ότι η πρακτική των αρχών είναι να μη διαβάζονται οι επιστολές, εκτός αν υπάρχει λόγος να το πράξουν.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας διαφώνησε με την ανάγκη επαναφοράς της διαγραφείσας πρόνοιας, εκφράζοντας την άποψη ότι υπάρχει συνταγματική δυνατότητα επέμβασης στο δικαίωμα της επικοινωνίας και δεν υπάρχει νομικό κώλυμα στη διατήρηση της ρύθμισης αυτής.

Οι εκπρόσωποι του Γραφείου της Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου συμφώνησαν με τα μέλη της επιτροπής και εξέφρασαν την άποψη ότι, εφόσον πρόκειται για εξαίρεση από το δικαίωμα στο απόρρητο της επικοινωνίας, η σχετική διάταξη πρέπει να καταστεί σαφής.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών αποφάσισε όπως επαναφέρει στο κείμενο του πρώτου νομοσχεδίου τη διαγραφείσα πρόνοια.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή επέφερε στο κείμενο των νομοσχεδίων περαιτέρω τροποποιήσεις, με σκοπό τη διασαφήνιση των προνοιών τους, καθώς και τη βελτίωσή τους από νομοτεχνική άποψη.

Υπό το φως όλων όσων τέθηκαν ενώπιόν της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, κατά πλειοψηφία του προέδρου της και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση των νομοσχεδίων σε νόμους όπως αυτά έχουν διαμορφωθεί στη βάση των πιο πάνω.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των νομοσχεδίων κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ευσταθίου.

Κ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Παρά τον τίτλο του, κύριε Πρόεδρε, το νομοσχέδιο αυτό επιβάλλει περιορισμούς στα δικαιώματα προσώπων υπόπτων και δίδονται εξουσίες σε αστυνομικά όργανα σε βαθμό που μπορεί να τύχουν εκμετάλλευσης ή κατάχρησης από οποιοδήποτε αστυνομικό όργανο.

Παρά το γεγονός ότι υπάρχουν κάποιες πρόνοιες οι οποίες επεκτείνουν κάποια δικαιώματα, η τάση είναι να επεμβαίνουν στα δικαιώματα των προσώπων και, επειδή πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί εκεί όπου δίνουμε υπερεξουσίες σε αστυνομικά ανακριτικά όργανα να επεμβαίνουν σε δικαιώματα προσώπων τα οποία είναι κρατούμενα μάλιστα, η ΕΔΕΚ θα τηρήσει αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 8 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη Προοιμίου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 33 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 37 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέων άρθρων. Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να προχωρήσουμε σε ψηφοφορία.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας παρόντες. Είκοσι έξι ψήφοι υπέρ, μία κατά και τέσσερις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, μία κατά και τέσσερις αποχές, τα άρθρα 1 μέχρι 10 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 8 νομοσχεδίου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί των Δικαιωμάτων Προσώπων που Συλλαμβάνονται και Τελούν υπό Κράτηση (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα παρόντες. Τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ και έξι αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και έξι αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση για το υπ' αριθμόν 9 θέμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση Προοιμίου του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στην ψηφοφορία για τα άρθρα του υπ' αριθμόν 9 θέματος.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ και έξι αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και έξι αποχές, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης και των Διαδικασιών Παράδοσης Εκζητουμένων Μεταξύ των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στην ψηφοφορία.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο παρόντες. Είκοσι επτά ψήφοι υπέρ, πέντε αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και πέντε αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 10 θέμα που είναι «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Εξοπλισμός Πλοίων) Νόμος του 2017».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 10 θέματος είναι η εναρμόνιση με την Οδηγία 2014/90/ΕΕ σχετικά με τον εξοπλισμό πλοίων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Εξοπλισμός Πλοίων) Νόμος του 2017»

Παρόντες:

Γεώργιος Προκοπίου, πρόεδρος

Αντρέας Φακοντής

Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης

Κώστας Κώστα

Δημήτρης Δημητρίου

Ηλίας Μυριάνθους

Ευθύμιος Δίπλαρος

Άννα Θεολόγου

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Χριστάκης Τζιοβάνης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 3 και 10 Φεβρουαρίου 2017. Στα πλαίσια της πρώτης συνεδρίας της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Κυπριακού Οργανισμού Προώθησης Ποιότητας (ΚΟΠΠ) του ίδιου υπουργείου, του Τμήματος Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών και του Κυπριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου (ΚΝΕ). Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, η Κυπριακή Ένωση Πλοιοκτητών (ΚΕΠ) και το ΚΕΒΕ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής. Εντούτοις, το ΚΕΒΕ με επιστολή του, ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 2017, ενημέρωσε την επιτροπή ότι συμφωνεί με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2014/90/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23^{ης} Ιουλίου 2014 σχετικά με τον εξοπλισμό πλοίων και για την κατάργηση της Οδηγίας 96/98/ΕΚ του Συμβουλίου. Η εν λόγω Οδηγία αποσκοπεί στη βελτίωση της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας και στην πρόληψη της θαλάσσιας ρύπανσης μέσω της ενιαίας εφαρμογής των διεθνών νομικών πράξεων που αφορούν τον εξοπλισμό που πρόκειται να τοποθετηθεί σε πλοία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Παράλληλα, διασφαλίζει την ελεύθερη διακίνηση του εν λόγω εξοπλισμού, ο οποίος έχει τοποθετηθεί ή πρόκειται να τοποθετηθεί σε πλοίο της ΕΕ και για τον οποίο, σύμφωνα με τις διεθνείς νομικές πράξεις του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού, απαιτείται έγκριση από την αρχή του κράτους της σημαίας, ανεξάρτητα αν το πλοίο βρίσκεται στην ΕΕ τη στιγμή που εγκαθίσταται ο εξοπλισμός.

Ειδικότερα, στο νομοσχέδιο περιλαμβάνονται πρόνοιες που αφορούν μεταξύ άλλων:

1. την ειδική σήμανση (πηδαλιόσχημο σήμα) που τοποθετείται στον εξοπλισμό πλοίων ο οποίος πληρεί τις σχετικές απαιτήσεις,
2. τον καθορισμό των υποχρεώσεων των οικονομικών φορέων (κατασκευαστών, εξουσιοδοτημένων αντιπροσώπων, εισαγωγέων, διανομέων),
3. την ανάθεση της εποπτείας της αγοράς εξοπλισμού πλοίων στο διευθυντή του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και σε λειτουργό του τμήματος γενικά ή ειδικά εξουσιοδοτημένο για το σκοπό αυτό από το διευθυντή,
4. την επιβολή κυρώσεων, σε περίπτωση παράβασης συγκεκριμένων διατάξεων.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και την εισηγητική και αιτιολογική έκθεση που συνοδεύουν το νομοσχέδιο, το τελευταίο αντικαθιστά τον υφιστάμενο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Εξοπλισμός Πλοίων) Νόμο, ο οποίος εναρμονίστηκε με την Οδηγία 26/98/ΕΚ του Συμβουλίου της 20^{ης} Δεκεμβρίου 1996 σχετικά με τον εξοπλισμό πλοίων, η οποία καταργήθηκε. Συγκεκριμένα, οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν συναφώς ότι ο εξοπλισμός πλοίων που είναι τοποθετημένος σε κυπριακά πλοία κατά τη 18^η Σεπτεμβρίου 2016, ημερομηνία έναρξης της ισχύος της Οδηγίας με την οποία εναρμονίζεται η εθνική νομοθεσία, πρέπει να πληρεί τις απαιτήσεις σχεδιασμού, κατασκευής και επιδόσεων που προβλέπονται και τις απαιτήσεις των διεθνών συμβάσεων. Η συμμόρφωση του εξοπλισμού πλοίων προς τις απαιτήσεις του νομοσχεδίου αποδεικνύεται αποκλειστικά και μόνο σύμφωνα με τα πρότυπα δοκιμών και με τις διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης που καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η Δημοκρατία θα διασφαλίζει, μέσω της έκδοσης, έγκρισης ή ανανέωσης πιστοποιητικών των πλοίων από την αρμόδια αρχή, ότι μόνο ο εξοπλισμός που είναι σύμφωνος με τα προβλεπόμενα στην προτεινόμενη νομοθεσία θα διατίθεται στην αγορά και θα εγκαθίσταται σε κυπριακά πλοία.

Σημειώνεται ότι η προθεσμία εναρμόνισης με την υπό αναφορά Οδηγία ήταν η 18^η Σεπτεμβρίου 2016 και ως εκ τούτου, λόγω σχετικής καθυστέρησης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ξεκινήσει τη διαδικασία παράβασης εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας με προειδοποιητική επιστολή της, ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου 2016. Σημειώνεται ότι το νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή εκπρόθεσμα, μόλις στις 20 Ιανουαρίου 2017.

Όλοι όσοι κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό κατατέθηκε από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Άσκηση εξουσιών και εκτέλεση καθηκόντων κρατικών λειτουργιών και αξιωματούχων. Άρθρο 3.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 4.

Απαιτήσεις για τον εξοπλισμό πλοίων. Άρθρο 5.

Άρθρο 6. Συμμόρφωση εξοπλισμού πλοίων με τον παρόντα Νόμο, διεθνείς συμβάσεις, διεθνείς νομικές πράξεις.

Λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Άρθρο 7.

Μετεγγραφή πλοίου στο κυπριακό νηολόγιο. Άρθρο 8.

Πηδαλιόσχημο σήμα. Άρθρο 9.

Κανόνες και όροι για την τοποθέτηση του πηδαλιόσχημου σήματος. Άρθρο 10.

Ηλεκτρονική επικέτα. Άρθρο 11.

Υποχρεώσεις των κατασκευαστών. Άρθρο 12.

Εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποι. Άρθρο 13.

Άλλοι οικονομικοί φορείς. Άρθρο 14.

Διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης. Άρθρο 15.

Δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ. Άρθρο 16.

Κοινοποίηση οργανισμών αξιολόγησης της συμμόρφωσης. Άρθρο 17.

Κοινοποιούσα αρχή. Άρθρο 18.

Υποχρέωση ενημέρωσης από την κοινοποιούσα αρχή. Άρθρο 19.

Θυγατρικές οντότητες και υπεργολάβοι κοινοποιημένων οργανισμών. Άρθρο 20.

Αλλαγές κοινοποιήσεων. Άρθρο 21.

Αμφισβήτηση της επάρκειας των κοινοποιημένων οργανισμών. Άρθρο 22.

Λειτουργικές υποχρεώσεις των κοινοποιημένων οργανισμών. Άρθρο 23.

Υποχρέωση των κοινοποιημένων οργανισμών να παρέχουν ενημέρωση. Άρθρο 24.

Πλαίσιο εποπτείας της αγοράς της Ένωσης. Άρθρο 25.

Διαδικασία διαχείρισης των προϊόντων που παρουσιάζουν κίνδυνο σε εθνικό επίπεδο. Άρθρο 26.

Ενωσιακή διαδικασία διασφάλισης. Άρθρο 27.

Άρθρο 28. Συμμορφούμενα προϊόντα που παρουσιάζουν κίνδυνο για την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας, την υγεία ή το περιβάλλον.

Τυπική μη συμμόρφωση. Άρθρο 29.

Εξαιρέσεις με βάση την τεχνολογική καινοτομία. Άρθρο 30.

Εξαιρέσεις για λόγους δοκιμών ή αξιολόγησης εξοπλισμού. Άρθρο 31.

Εξαιρέσεις σε έκτακτες περιστάσεις. Άρθρο 32.

Συντονισμός των κοινοποιημένων οργανισμών. Άρθρο 33.

Άρθρο 34. Υποχρέωση κοινοποίησης στην Επιτροπή στοιχείων των εμπλεκόμενων αρχών της Δημοκρατίας.

Απαγόρευση απόπλου. Άρθρο 35.

Διοικητικό πρόστιμο. Άρθρο 36.

Ποινικά αδικήματα. Άρθρο 37.

Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 38.

Συμμόρφωση με και εφαρμογή εκτελεστικών πράξεων της Επιτροπής. Άρθρο 39.

Έκδοση Κανονισμών. Άρθρο 40.

Κατάργηση νόμων. Άρθρο 41.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στην ψηφοφορία, παρακαλώ, για τα άρθρα 1 έως 41.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις παρόντες, τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 έως 41 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Εξοπλισμός Πλοίων) Νόμος του 2017.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρήστε σε ψηφοφορία.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο παρόντες, τριάντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τους υπουργούς	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017. (Αρ. Φακ. 23.01.058.037-2017).	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
2. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης του Βασιλείου της Ισπανίας για την Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών (Κυρωτικός) Νόμος του 2017. (Αρ. Φακ. 23.01.058.038-2017).	Άμυνας	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
3. Ο περί Προώθησης και Ανάπτυξης των Υποδομών Εναλλακτικών Καυσίμων Νόμος του 2016. (Αρ. Φακ. 23.01.058.039-2017).	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
4. Ο περί της Εφαρμογής των Κοινοτικών Κανονισμών και Κοινοτικών Αποφάσεων	Δικαιοσύνης και Δημοσίας	Νομικών

	(Τροποποιητικός) Νόμος του 2017. (Αρ. Φακ. 23.01.058.040-2017).	Τάξεως	
5.	Ο περί Προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης του 2017 Νόμος του 2017. (Αρ. Φακ. 23.01.058.041-2017).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές	
1.	Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017. (Αρ. Φακ. 23.02.058.024-2017).	Χρίστο Χρίστου και Λίνο Παπαγιάννη, βουλευτές Εθνικού Λαϊκού Μετώπου	Νομικών
2.	Ο Καταργητικός του περί της Ρύθμισης Θεμάτων Αποκρατικοποίησης Νόμου του 2014 Νόμος του 2017. (Αρ. Φακ. 23.02.058.025-2017).	Στέφανο Στεφάνου, Άριστο Δαμιανού και Αντρέα Καυκαλιά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3.	Ο περί Κτηματομεσιτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017. (Αρ. Φακ. 23.02.058.026-2017).	Ελένη Μαύρου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών	Εσωτερικών
4.	Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2017. (Αρ. Φακ. 23.02.058.027-2017).	Χρίστο Χρίστου και Λίνο Παπαγιάννη, βουλευτές Εθνικού Λαϊκού Μετώπου	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
5.	Ο περί της Παροχής Ορισμένων Ωφελημάτων σε Καθορισμένους Δικαιούχους του Κρατικού Τομέα και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα (Όροι και Διαδικασία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017. (Αρ. Φακ. 23.02.058.028-2017).	Δημήτρη Συλλούρη, Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.563, ημερομηνίας 17 Φεβρουαρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι τα τελευταία δύο χρόνια έχει ξεκινήσει διαδικασία για πρόσληψη ατόμου στη θέση του γενικού διευθυντή του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ). Παρ' όλα αυτά, η θέση αυτή παραμένει μέχρι σήμερα κενή.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για ποιο λόγο εδώ και δύο χρόνια ο ΚΟΑ δεν έχει προχωρήσει στην πλήρωση της θέσης του γενικού διευθυντή του οργανισμού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.564, ημερομηνίας 17 Φεβρουαρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Λίνου Παπαγιάννη

«Με αφορμή τα προβλήματα τα οποία έχει δημιουργήσει η ιδιωτικοποίηση του λιμανιού της Λεμεσού, με αντίκτυπο στην κοινωνία, αλλά και ευρύτερα στην οικονομία, καλούμε τον αρμόδιο υπουργό όπως μας ενημερώσει αναλυτικά για τις συμβάσεις που έγιναν, καθώς και τι προνοούν αυτές. Μπορούμε να έχουμε αντίγραφο των συμβάσεων αυτών;

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τις ενέργειές σας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.565, ημερομηνίας 17 Φεβρουαρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Έχω πληροφορηθεί από πρόσφατο δημοσίευμα για την καύση άχρηστων αντικειμένων (επίπλων, κλαδεμάτων) από το κοινοτικό συμβούλιο Κίτιου στην περιοχή της κοινότητας. Σύμφωνα με το δημοσίευμα, το κοινοτικό συμβούλιο εξασφάλισε σχετική άδεια από την Πυροσβεστική Υπηρεσία Κύπρου, ενώ είχε ενημερωθεί

σχετικά και ο Πύργος Ελέγχου του Αεροδρομίου Λάρνακας. Ο λόγος που επελέγη αυτή η μέθοδος ήταν, για να εξοικονομηθεί ένα κονδύλι πέραν των €21.000. Στο δημοσίευμα αναφέρεται ότι η περιοχή πνίγηκε από μαύρους καπνούς δημιουργώντας αφόρητη κατάσταση για τους κατοίκους της περιοχής.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους όρους της άδειας που παραχωρήθηκε στο κοινοτικό συμβούλιο Κιτίου για την καύση άχρηστων υλικών περιλαμβανομένων και επίπλων, στα πλαίσια ποιου νόμου παραχωρήθηκε η εν λόγω άδεια, καθώς και αν εξετάστηκαν εναλλακτικές λύσεις από τις αρμόδιες υπηρεσίες πριν την παραχώρηση της άδειας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.566, ημερομηνίας 17 Φεβρουαρίου 2017, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Στα πλαίσια επίσκεψης της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών στην Ψυχιατρική Κλινική του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, ενημερωθήκαμε ότι προετοιμάζεται από το Υπουργείο Υγείας τροποποίηση του περί Κοινοτικής Φροντίδας Ψυχικής Υγείας Νόμου.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το χρονοδιάγραμμα που έχει τεθεί μέχρι την κατάθεση του τροποποιητικού νομοσχεδίου στη Βουλή των Αντιπροσώπων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.567, ημερομηνίας 17 Φεβρουαρίου 2017, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αναφορικά με το στάδιο στο οποίο βρίσκεται η αναθεώρηση και ο εκσυγχρονισμός του περί Στεγών για Ηλικιωμένους και Αναπήρους Νόμου και το χρονοδιάγραμμα που υπάρχει, για να ολοκληρωθεί και να κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.568, ημερομηνίας 17 Φεβρουαρίου 2017, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το σχεδιασμό του υπουργείου του αναφορικά με την ανέγερση νέου ψυχιατρικού νοσοκομείου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.569, ημερομηνίας 17 Φεβρουαρίου 2017, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τον προγραμματισμό του υπουργείου του αναφορικά με τη λειτουργία ψυχιατρικών κλινικών στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.570, ημερομηνίας 17 Φεβρουαρίου 2017, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αναφορικά με τους ελέγχους που διενεργεί το υπουργείο του στα πλαίσια της νομοθεσίας που διέπει τις στέγες ηλικιωμένων και αναπήρων. Συγκεκριμένα, παρακαλώ όπως ενημερωθεί η Βουλή των Αντιπροσώπων για τον αριθμό των ελέγχων που έχουν διενεργηθεί τα τελευταία δύο χρόνια και για τις κυριότερες παρατηρήσεις που έχουν σημειωθεί.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.571, ημερομηνίας 17 Φεβρουαρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι έχουν γίνει τα απαραίτητα διαβήματα, ώστε να ξεκινήσει η κατασκευή της νέας και σημαντικών διαστάσεων προβλήτας στο λιμάνι Βασιλικού, που θα εξυπηρετεί σειρά ιδιόμορφων φορτίων που σήμερα εξυπηρετούνται από το λιμάνι Λάρνακας ή και Λεμεσού. Ειδικότερα, φαίνεται ότι η Αρχή Λιμένων έχει υποβάλει αίτηση για συγχρηματοδότηση του έργου από την ΕΕ, ενώ παράλληλα έχει προκηρυχθεί και διαγωνισμός για την απαραίτητη γεωλογική έρευνα. Σημειώνεται ότι ένα από τα πιο σημαντικά και δαπανηρά έργα που πρέπει να γίνουν σύμφωνα με τον αρχικό σχεδιασμό είναι η εκβάθυνση του πυθμένα εξωτερικά του λιμανιού του Βασιλικού σε βάθος δεκατριών μέτρων από τη μέση στάθμη της θάλασσας. Το βάθος του λιμανιού είναι σήμερα εννέα μέτρα.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν για την κατασκευή του υπό αναφορά έργου έχει πραγματοποιηθεί ή πρόκειται να πραγματοποιηθεί μελέτη εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.572, ημερομηνίας 17 Φεβρουαρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω δεχθεί σωρεία καταγγελιών για τη λειτουργία ελαιοτριβείου στην οικιστική περιοχή της κοινότητας Αναλιόντα, το οποίο έχει προκαλέσει μεγάλη περιβαλλοντική καταστροφή. Ειδικότερα, το ελαιοτριβείο φαίνεται πως ρυπαίνει με υγρά, στερεά και αέρια απόβλητα την περιοχή, προκαλώντας μεγάλη οχληρία και ανησυχία στους κατοίκους. Η ίδια η κυβέρνηση παραχώρησε συγκεκριμένο τεμάχιο σε βιοτεχνική περιοχή, ώστε να μετακινηθούν οι εγκαταστάσεις του, αλλά οι ιδιοκτήτες προφασίζονται την οικονομική κρίση και αποφεύγουν την ανάληψη των υποχρεώσεών τους.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιες ενέργειες πρόκειται να προχωρήσει, ώστε να τερματιστεί η περιβαλλοντική ρύπανση και οχληρία από τη λειτουργία του ελαιοτριβείου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.573, ημερομηνίας 17 Φεβρουαρίου 2017, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκευής Κούτρα Κουκουμά

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αναφορικά με την ευθύνη που έχει το εν λόγω υπουργείο για τη λειτουργία στεγών ηλικιωμένων και αναπήρων και τη στελέχωση τους με καταρτισμένο νοσηλευτικό προσωπικό. Παράλληλα, παρακαλώ όπως ενημερώσει το σώμα για τους ελέγχους που έχουν διενεργηθεί από τις υπηρεσίες του υπουργείου σε στέγες ηλικιωμένων τα τελευταία δύο χρόνια.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.574, ημερομηνίας 21^{ης} Φεβρουαρίου 2017, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Παρακαλούνται οι αρμόδιοι υπουργοί να ενημερώσουν τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με το πλοίο γενικής υποστήριξης ΑΛΑΣΙΑ τα ακόλουθα:

1. Σε ποια κατάσταση βρίσκεται και ποιο το κόστος συντήρησής του;
2. Το λιμάνι της Λάρνακας θα είναι ο μόνιμος χώρος ελλιμενισμού του εν λόγω πλοίου;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.575, ημερομηνίας 21^{ης} Φεβρουαρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Ποιες είναι οι περιοχές της Κύπρου για τις οποίες εξετάζεται το ενδεχόμενο ή εκπονείται μελέτη σχετικά με την κατασκευή έργων για την προστασία και βελτίωση των ακτών από τη διάβρωση;
2. Έχει μελετηθεί η διαθεσιμότητα του απαραίτητου λατομικού υλικού, σε σχέση μάλιστα με τις ανάγκες σε υλικό για τις προγραμματισμένες κατασκευές μαρίνων;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.576, ημερομηνίας 21^{ης} Φεβρουαρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστου Χρίστου

«Ζητούμε το συντομότερο δυνατόν όπως έχουμε απαντήσεις για την πορεία της έρευνας σε σχέση με το μέγα σκάνδαλο φοροδιαφυγής Κυπρίων καταθετών στην τράπεζα HSBC της Ελβετίας, γνωστό ως "λίστα Λαγκάρντ".

Καλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως μας ενημερώσει:

1. αν έχει ολοκληρωθεί η εξέταση των ενστάσεων που υπέβαλαν οι 87 ύποπτοι για φοροδιαφυγή,
2. αν έχουν ασκηθεί ποινικές διώξεις και
3. αν έχει ξεκαθαρίσει το θέμα συνεργασίας με το δημιουργό της λίστας Λαγκάρντ Ερβέ Φαλτσιανί.

Υπενθυμίζεται ότι η έρευνα του Τμήματος Φορολογίας διεξάγεται από το καλοκαίρι του 2015, οπότε ο τότε Έφορος Φορολογίας παρέλαβε από τις γαλλικές αρχές μια λίστα με 490 ονόματα Κυπρίων πελατών της ελβετικής τράπεζας HSBC. Η τράπεζα αυτή βρίσκεται εδώ και χρόνια στο επίκεντρο ενός παγκόσμιου σκανδάλου φοροδιαφυγής και ξεπλύματος μαύρου χρήματος δισεκατομμυρίων ευρώ, στο οποίο εμπλέκονται σημαντικές προσωπικότητες από τον πολιτικό και επιχειρηματικό χώρο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.577, ημερομηνίας 22 Φεβρουαρίου 2017, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Παρακαλώ πολύ τον αρμόδιο υπουργό να μας ενημερώσει κατά πόσο έχει υπολογίσει τις επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία από τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν στο λιμάνι Λεμεσού με την ανάληψη της διαχείρισής του από τους αναδόχους στις 28 Ιανουαρίου 2017.

Γνωρίζει ο αρμόδιος υπουργός σε τι ποσό υπολογίζεται να ανέλθουν οι συνολικές ζημιές για την κυπριακή οικονομία;»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2017 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.05.241, ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2015, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στη σχετική με την πιο πάνω ερώτηση επιστολή σας, με ημερομηνία 22.9.2016, και σας πληροφορώ, καταρχάς, ότι εκ παραδρομής δεν απαντήθηκε η επιστολή σας, ημερομηνίας 01.12.2015, επειδή είχε προηγηθεί επιστολή του κ. Πεردίκη με ημερομηνία 12.10.2015, για το ίδιο θέμα, η οποία απαντήθηκε στις 30.12.2015.

2. Επισυνάπτεται αντίγραφο της απάντησης προς τον κ. Πεردίκη, με ημερομηνία 30.12.2015, για δική σας ενημέρωση. Επιπρόσθετα, σε ό,τι αφορά το θέμα των βανδαλισμών στο Δημοτικό Σχολείο Λακατάμειας Δ΄-Αγίου Νεοφύτου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

α) Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, με βάση τη συχνότητα των κρουσμάτων παραβατικής συμπεριφοράς, ζημιών ή και διαρρήξεων στα σχολεία, προτείνει την εφαρμογή σειράς μέτρων ασφάλειας που περιλαμβάνουν:

- Εγκατάσταση συστήματος συναγερμού.
- Εγκατάσταση προβολέων για φωτισμό των σχολείων κατά τις βραδινές ώρες.
- Τοποθέτηση ψηλής περίφραξης ή καγκελόπορτας για απαγόρευση πρόσβασης στα κλιμακοστάσια, στις αίθουσες διδασκαλίας, στα γραφεία και σε άλλους κλειστούς χώρους.
- Τοποθέτηση μεταλλικών σχαρών στα πορτοπαράθυρα και κλειδαριών ασφαλείας στις θύρες αιθουσών και χώρων όπου φυλάσσεται ακριβός εξοπλισμός (π.χ. αίθουσες ηλεκτρονικών υπολογιστών, εργαστηριακοί χώροι κ.ά.).
- Διενέργεια περιπολιών από την Αστυνομία, κατόπιν συνεννόησης με την οικεία Αστυνομική Διεύθυνση.
- Αγορά υπηρεσιών φρούρησης από τον ιδιωτικό τομέα. Πρέπει να τονιστεί ότι οι πιστώσεις που διαχειρίζεται κάθε χρόνο το Γραφείο Ασφάλειας και Υγείας δεν προνοούν πρόσληψη μόνιμου φρουρού. Το συνολικό ποσό που διατέθηκε σε όλες τις Σχολικές Εφορείες για φύλαξη σχολείων Δημοτικής και Προδημοτικής Εκπαίδευσης για το έτος 2016 ανήλθε στις €84.600.

β) Η Σχολική Εφορεία Λακατάμειας, στο αίτημά της για παραχώρηση πιστώσεων για φρούρηση για το έτος 2016, επισύναψε έντυπο βάσει του οποίου οι ζημιές για το 2015 στο Δημοτικό Σχολείο Λακατάμειας Δ΄-Αγίου Νεοφύτου ανέρχονται σε μερικές χιλιάδες ευρώ. Βάσει της αίτησης, από οικονομικής πλευράς, δεν κρίνεται σκόπιμο να γίνει εξαίρεση για πρόσληψη μόνιμου φρουρού.

γ) Μέσα από εκθέσεις της Εταιρείας Φρούρησης των Σχολείων Λακατάμειας για το έτος 2016, διαφαίνεται ότι η πρόσληψη μόνιμου φρουρού δεν είναι επαρκές μέτρο για την επίλυση των βανδαλισμών.

δ) Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς (Σχολική Εφορεία, Διεύθυνση Σχολείου, Σύνδεσμο Γονέων κ.ά.) θα συνεχίσει να καταβάλλει κάθε προσπάθεια, στη βάση των δυνατοτήτων του, για αντιμετώπιση με τον καλύτερο δυνατό τρόπο του θέματος.

3. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού παραμένει στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2017 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωάνη Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.067, ημερομηνίας 9 Αυγούστου 2016, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Αναφέρομαι στην υπό αναφορά Ερώτηση της βουλευτού κας Σκεύης Κούτρα Κουκουμά και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Με βάση πάγιες οδηγίες, η διεύθυνση του Τμήματος Φυλακών επιδεικνύει την αναγκαία ευαισθησία σε τέτοιου είδους θέματα και καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να βοηθήσει όλους τους κρατούμενους σύμφωνα με τις προσωπικές τους ανάγκες και ιδιαιτερότητες, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση σε άτομα που παρουσιάζουν οποιαδήποτε προβλήματα αναπηρίας.

3. Επισημαίνεται ότι, τα άτομα αυτά, αν και η κατάστασή τους αξιολογήθηκε από το Δικαστήριο κατά τον ουσιώδη χρόνο πριν την επιβολή της ποινής, εντούτοις τους επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης με αποτέλεσμα να

εγκλειστούν στις Φυλακές ανεξάρτητα εάν θα μπορούσαν ή όχι από μόνοι τους να συντηρηθούν στο χώρο των Φυλακών.

4. Στα πλαίσια αυτά έχει μετατραπεί Πτέρυγα μικρής χωρητικότητας, που προηγουμένως χρησιμοποιείτο ως τιμωρητήριο, καθώς και ακόμα μια Πτέρυγα μικρής χωρητικότητας σε Πτέρυγες ευάλωτων προσώπων, ώστε να παρακολουθούνται με διακριτικότητα και χωρίς να προσβάλλεται σε καμία περίπτωση η αξιοπρέπεια τους. Επιπρόσθετα, τους παρέχεται κάθε δυνατή βοήθεια τόσο από το προσωπικό των Φυλακών, όσο και από το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό για αντιμετώπιση της οποιασδήποτε ιδιαιτερότητας και προβλήματός τους.

5. Η διεύθυνση του Τμήματος Φυλακών έχει αναπτύξει μια πολυθεματική προσέγγιση ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε κρατούμενου αναπτύσσοντας μια συνεχή συνεργασία με την ομάδα ψυχικής υγείας και τους κοινωνικούς λειτουργούς που υπηρετούν στο Τμήμα, όσο και με άλλες υπηρεσίες που μπορούν να συνεισφέρουν με οποιοδήποτε τρόπο για την αντιμετώπιση των ιδιαιτεροτήτων ορισμένων κρατουμένων. Από την πρώτη ημέρα της φυλάκισής τους, η ομάδα Ψυχικής Υγείας των Φυλακών τους παρακολουθεί συστηματικά μέχρι και την απόλυσή τους για σκοπούς ψυχολογικής στήριξης, καθώς επίσης σε περιπτώσεις ξενόγλωσσων κρατουμένων οι συναντήσεις πραγματοποιούνται με τη βοήθεια διερμηνέα, οι υπηρεσίες του οποίου διευθετούνται από το Τμήμα Φυλακών.

6. Περαιτέρω, η διεύθυνση του Τμήματος Φυλακών προβαίνει σε διάφορες ενέργειες ώστε να αισθάνονται κατά το δυνατό σε οικείο περιβάλλον καθώς γίνονται προσπάθειες για την ένταξη των ατόμων αυτών στην ευρύτερη κοινωνική ομάδα των κρατουμένων για αποφυγή απομόνωσης, περιθωριοποίησης ή αποκλεισμού από το περιβάλλον των Φυλακών, με την ενθάρρυνση συμμετοχής των ατόμων αυτών στα μαθήματα του Σχολείου, στις καλλιτεχνικές, ψυχαγωγικές και αθλητικές εκδηλώσεις. Επίσης, τηρείται πρόγραμμα τακτικής επικοινωνίας τόσο με το προσωπικό των Φυλακών όσο και με τους εξειδικευμένους επιστήμονες της πολυθεματικής ομάδας.

7. Στα πλαίσια εξέτασης συγκεκριμένων περιστατικών στις Φυλακές, η Επιτροπος Διοικήσεως προέβη σε σχετική έκθεση από την οποία ενδεικτικό είναι το ακόλουθο συμπέρασμα:

“Από το σύνολο των στοιχείων που τέθηκαν υπόψη μου δεν προέκυψε κάποιο θέμα διάκρισης σε βάρος του κύριου Χ (για ευνόητους λόγους δεν γίνεται αναφορά στο όνομα) λόγω αναπηρίας ούτε μη λήψη εύλογων προσαρμογών ή αποκλεισμός του από τα όσα λαμβάνουν χώραν στις Φυλακές (δραστηριότητες, επικοινωνία, ψυχαγωγία, επισκέψεις) ή ακόμα παρενόχληση ή εκφοβισμός του (bulling) λόγω αναπηρίας”.

8. Αναφορικά με την εισήγηση για τροποποίηση των περί Φυλακών (Γενικών) Κανονισμών πιστεύεται ότι θα ήταν προτιμότερο να διενεργηθεί από τις αρμόδιες Υπηρεσίες μελέτη για πολύπλευρη αντιμετώπιση τέτοιων ατόμων, τα οποία κρίνονται από το Δικαστήριο ως ένοχοι και, αντί του εγκλεισμού τους στις Κεντρικές Φυλακές να υποβάλλονται σε πρόγραμμα παρακολούθησης ή άλλης εναλλακτικής ποινής που να εκτελούν στα πλαίσια των δομών των Υπηρεσιών Υγείας ή Ψυχικής Υγείας.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2017 της Γενικής Λογιστού της Δημοκρατίας κ. Ρέας Γεωργίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.311, ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 2016, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Η επιδότηση απασχόλησης των Εποχικών Ωρομίσθιων Εργατών αντί της απόλυσης

Επιθυμώ να αναφερθώ στη σχετική με το πιο πάνω θέμα Ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.311 και να σας αναφέρω ότι παρατίθενται οι πιο κάτω καταστάσεις:

1. Κατάσταση στην οποία φαίνεται το ποσό που έχει αποκοπεί κάθε χρόνο (0,8%-2%) από το κρατικό μισθολόγιο, το μισθολόγιο του Ωρομίσθιου Κυβερνητικού Προσωπικού και των Συνταξιούχων από τον 6/2013 που άρχισε η πιο πάνω αποκοπή μέχρι το έτος 2016. (Κατάσταση 1).

Σημειώνεται ότι το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας διαχειρίζεται μόνο τα μισθολόγια του δημόσιου τομέα. Όσον αφορά τα μισθολόγια που αφορούν τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, δηλαδή Οργανισμούς Δημοσίου Δικαίου και Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αυτά τα διαχειρίζεται ο κάθε Οργανισμός από μόνος του.

2. Κατάσταση με τον αριθμό των Συμβασιούχων Εκπαιδευτικών 2012-2016, καθώς και το ποσό της δαπάνης. (Κατάσταση 2).

3. Κατάσταση έκτακτου Ωρομίσθιου Κυβερνητικού Προσωπικού κατ' ετός από το 2012-2016, καθώς και το ποσό της δαπάνης. (Κατάσταση 3).

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ 1

ΑΠΟΚΟΠΕΣ 0.8% - 2% ΣΤΟΥΣ ΜΙΣΘΟΥΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΑΠΟ 6/2013-13/2016

	6/2013-13/2013	2014	2015	2016	ΣΥΝΟΛΟ
ΚΡΑΤΙΚΟ ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΟ	8.942.068	14.084.558	13.951.450	13.872.272	50.850.348
ΩΡΟΜΙΣΘΙΟ ΚΥΒ. ΠΡΟΣ.	1.104.171	1.399.767	1.523.600	1.520.756	5.548.293
ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ	2.891.000	5.498.326	5.707.057	5.787.739	19.884.122
ΣΥΝΟΛΟ	12.937.239	20.982.651	21.182.106	21.180.767	76.282.763

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ 2

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΜΒΑΣΙΟΥΧΩΝ/ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ 2012-2016

	2012	2013	2014	2015	2016
ΑΡ. ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ	2715	2707	2192	1987	1.862
ΔΑΠΑΝΗ	55.761.451	60.006.874	45.286.462	38.963.079	30.029.855

Σημείωση:

Περιλαμβάνονται και οι αντικαταστάτες εκπαιδευτικοί.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΚΤΑΚΤΟΥ/ΕΠΟΧΙΚΟΥ ΩΡΟΜΙΣΘΙΟΥ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

ΜΗΝΑΣ	2012		2013		2014		2015		2016	
	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΔΑΠΑΝΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΔΑΠΑΝΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΔΑΠΑΝΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΔΑΠΑΝΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΔΑΠΑΝΗ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	396	382.681	52	23.307	556	465.039	71	53.501	451	413.342
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	410	378.025	42	17.732	202	158.367	61	36.565	243	236.108
ΜΑΡΤΙΟΣ	624	627.194	42	18.057	75	34.531	319	221.545	389	361.128
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	913	1.026.181	55	36.941	218	178.107	1.314	1.354.441	1.517	1.514.891
ΜΑΙΟΣ	1.517	1.815.962	393	406.982	562	579.124	1.503	1.626.772	1.740	2.016.317
ΙΟΥΝΙΟΣ	1.646	2.104.807	1.056	1.257.924	1.338	1.547.572	1.724	1.981.156	1.769	2.053.019
ΙΟΥΛΙΟΣ	1.783	2.303.366	1.532	2.005.794	1.773	2.063.703	1.848	2.117.590	1.796	2.107.111
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	1.762	2.192.443	1.821	2.297.379	1.778	2.039.688	1.851	2.101.906	1.819	2.281.036
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	1.700	2.065.588	1.902	2.373.706	1.765	2.023.647	1.832	2.066.397	1.851	2.305.669
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	1.739	2.309.566	1.898	2.424.653	1.765	2.033.855	1.793	2.072.704	1.826	2.325.252
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	1.609	2.080.572	1.836	2.334.202	1.273	1.300.108	1.778	1.689.618	1.637	1.977.606
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	445	417.362	1.257	1.168.937	585	508.470	626	607.720	1.407	712.364
ΣΥΝΟΛΟ 1-12		17.703.747		14.365.614		12.932.211		15.929.915		18.303.843
13ΟΣ (Σημ. 2)		2.423.994		2.956.737		1.976.710		2.926.283		2.961.091
ΣΥΝΟΛΟ 1-13		20.127.741		17.322.351		14.908.921		18.856.198		21.264.934

Σημειώσεις:

1) Τα πιο πάνω ποσά αφορούν στο συνολικό κόστος της μισθοδοσίας όλου του έκτακτου και εποχικού προσωπικού η οποία δεν μπορεί να διαχωριστεί γιατί διενεργείται ένα μισθολόγιο για την κατηγορία αυτή.

2) Η αναλογία του 13ου μισθού στο Έκτακτο/Εποχικό Ωρομίσθιο Κυβερνητικό Προσωπικό καταβάλλεται στον τελευταίο μήνα εργοδότησής τους. Σε περίπτωση που εργοδοτούνται και τον Δεκέμβριο, τότε η αναλογία του 13ου μισθού τους καταβάλλεται μαζί με τον 13ο των Τακτικών Ωρομισθίων. Ο τρόπος υπολογισμού του ποσού που καταβλήθηκε ως 13ος μισθός για τους Έκτακτους/Εποχικούς έγινε κατ' αναλογία του συνολικού αριθμού ατόμων που πληρώθηκαν σε σχέση με τον αριθμό του Έκτακτου/Εποχικού Ωρομίσθιου Κυβερνητικού Προσωπικού.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2017 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Γιώργου Λακκοτρίπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.326, ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 2016, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Συνέχιση της καταβολής του ετήσιου τέλους των €350 ανά εταιρεία

Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. φακ. 23.06.011.01.326 που αφορά στη συνέχιση της εφαρμογής του μέτρου της επιβολής του ετήσιου τέλους των €350 ανά εταιρεία από το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη (ΤΕΕΕΠ) κατόπιν διαβούλευσης με το Υπουργείο Οικονομικών και σας πληροφορώ τα εξής:

2. Η απόφαση για την επιβολή του εν λόγω μέτρου λήφθηκε με την ψήφιση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων κυβερνητικού νομοσχεδίου τον Αύγουστο του 2011, το οποίο τέθηκε σε ισχύ την 31^η Αυγούστου 2011 [Ν. 117(Ι)/2011] και αποτελούσε μέρος σειράς μέτρων που λήφθηκαν με στόχο την διόρθωση των δημοσιονομικών ανισορροπιών και τη βελτίωση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών.

3. Τυχόν άρση των δημοσιονομικών μέτρων που έχουν εισαχθεί κατά την πιο πάνω περίοδο, χωρίς την αντικατάστασή τους με μέτρα ισάξιας δημοσιονομικής επίπτωσης, θα επιδεινώσει τα δημόσια οικονομικά και την οικονομία ευρύτερα δημιουργώντας συνθήκες αποσταθεροποίησης.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Φεβρουαρίου 2017 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.364, ημερομηνίας 30 Νοεμβρίου 2016, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. φακ. 23.06.011.01.364 και με βάση την ενημέρωση της Αστυνομίας σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Σύμφωνα με τη μελέτη στελέχωσης των Τμημάτων της Αστυνομίας που έγινε το 2010, ο Αστυνομικός Σταθμός Πόλης Χρυσοχούς πρέπει να στελεχώνεται με 25 μέλη. Σήμερα στον σταθμό υπηρετούν 23 μέλη και, λαμβάνοντας υπόψη την έλλειψη προσωπικού που υπάρχει, ο αριθμός αυτός κρίνεται ικανοποιητικός.

3. Επίσης, όσον αφορά το θέμα της εξάρσης των κλοπών και άλλων παρανομιών στην περιοχή, σύμφωνα με την Αστυνομία και όπως φαίνεται στον πιο κάτω πίνακα, συγκριτικά με το έγκλημα που υπήρχε στην περιοχή το 2011 υπάρχει μείωση του:

<u>ΑΔΙΚΗΜΑ</u>	<u>2011</u>	<u>2016</u>
Κλοπές	13	12
Διαρρήξεις	25	21
Σοβαρά Εγκλήματα	54	43
Μικροαδικήματα	77	67
ΣΥΝΟΛΟ	169	143

4. Περαιτέρω αναφέρεται ότι στην περιοχή εφαρμόζεται και ο θεσμός του Παρατηρητή της Γειτονιάς, στον οποίο συμμετέχουν εξήντα κάτοικοι του Δήμου. Η Αστυνομία έχει στόχο την ενδυνάμωση του θεσμού στην περιοχή, γεγονός το οποίο θα βοηθήσει στην περαιτέρω μείωση του εγκλήματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Φεβρουαρίου 2017 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.380, ημερομηνίας 8 Δεκεμβρίου 2016, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας αναφέρω τα εξής:

Η Κυπριακή Βιβλιοθήκη, αν και επίσημα ιδρύθηκε το 1987, αποτελεί συνέχεια της Κυπριακής Δημόσιας Βιβλιοθήκης την οποία ίδρυσε το 1927 η αποικιακή κυβέρνηση του Κυβερνήτη Σερ Ρόναλντ Στορρς.

Από το 1927 μέχρι και τα μέσα του 1950 στεγάστηκε σε κτήριο που κτίστηκε γι' αυτό τον σκοπό στον προμαχώνα Νταβίλα και λειτούργησε κάτω από τον έλεγχο του Δήμου Λευκωσίας. Με τον Περί Κυπριακής Δημόσιας Βιβλιοθήκης Νόμο του 1968, η Βιβλιοθήκη περιήλθε στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και στεγάστηκε μέχρι το 1974 σε κτήριο του Συνεργατικού Ταμειοτηρίου Ελλήνων διδασκάλων επί της Λεωφόρου Μακαρίου Γ' στη Λευκωσία. Μετά το 1974 επέστρεψε στις αρχικές της εγκαταστάσεις στον

προμαχώνα Νταβίλα. Το 1987 η Κυπριακή Βιβλιοθήκη ιδρύθηκε με τον Περί Κυπριακής Βιβλιοθήκης Νόμο 51/1987.

Σύμφωνα με τη νομοθεσία 51/1987, στόχος και αποστολή της Κυπριακής Βιβλιοθήκης είναι, μεταξύ άλλων, *“η απόκτηση, επιστημονική και βιβλιοθηκονομική επεξεργασία, διαφύλαξη και προβολή του υλικού και ιδιαίτερα της εκδοτικής παραγωγής της Κύπρου και μιας όσο το δυνατόν πιο αντιπροσωπευτικής συλλογής υλικού, τόσο πρόσφατου όσο και παλαιότερου που αφορά την Κύπρο”*. Επιπρόσθετα, στοχεύει στην *“προαγωγή και ενθάρρυνση της χρήσης του υλικού της Βιβλιοθήκης από το κοινό και την παροχή δυνατότητας στο κοινό για εξασφάλιση πληροφοριών”*. Στο πλαίσιο αυτό η Κυπριακή Βιβλιοθήκη αποτελεί στέγη και μέσο προβολής της Ιστορίας και του Πολιτισμού της Κύπρου, όπως αυτός καταγράφεται μέσα από τον έντυπο λόγο.

Στο παρόν στάδιο η συλλογή της Κυπριακής Βιβλιοθήκης στεγάζεται σε 4 διαφορετικά κτήρια ως ακολούθως:

1. Κεντρικό κτήριο - Κωνσταντίνου Παλαιολόγου 6Α 1011 Λευκωσία - Συνολικό εμβαδόν 1279 τμ - Έτος κατασκευής 1937.
2. Αναγνωστήριο - Φανερωμένης 46 - Συνολικό εμβαδόν 578 τμ - Έτος κατασκευής 1934.
3. Τμήμα Ερευνητικών συλλογών - Φανερωμένης 60-68 - Συνολικό εμβαδόν 508 τμ - Έτος κατασκευής 1934.
4. Αποθήκη - Βιβλιοστάσιο - Γωνία Λεωφ. Δ. Βικέλα και Γ. Κρανιδιώτη 1300 Λευκωσία - Συνολικό εμβαδόν 756 τμ - Έτος κατασκευής 2006.

Από τις πιο πάνω κτηριακές εγκαταστάσεις οι τρεις λειτουργούν υπό καθεστώς ενοικιαγοράς ενώ η μία (Κεντρικό κτήριο - Κωνσταντίνου Παλαιολόγου 6^Α, 1011 Λευκωσία) ως ιδιόκτητο.

Τα 4 κτήρια είναι συνολικού εμβαδού 3121 τμ και χρησιμοποιούνται πρωτίστως για τις ανάγκες στέγασης και διαχείρισης του υλικού της Κυπριακής Βιβλιοθήκης και ακολούθως για σκοπούς εξυπηρέτησης χρηστών και παροχής υπηρεσιών. Το κάθε κτήριο χρησιμοποιείται για κάλυψη συγκεκριμένων αναγκών, όπως δανεισμός υλικού σε χρήστες, φιλοξενία σπάνιου υλικού και ερευνητικών συλλογών, διαχείριση και μηχανογράφηση υλικού, διοικητικές και άλλες υπηρεσίες και λειτουργία βιβλιοστασίου.

Σύμφωνα με τα πιο πάνω στοιχεία, προκύπτει εύλογα το συμπέρασμα ότι η στέγαση όλων των προαναφερθέντων υπηρεσιών σε διαφορετικά κτήρια, και συνεπώς σε διαφορετικά γεωγραφικά σημεία της Λευκωσίας, δυσχεραίνει τη λειτουργία της Κυπριακής Βιβλιοθήκης ως προς το στόχο και την αποστολή της.

Λόγω της διατηρητέας κατάστασης των εν λόγω κτηρίων, δεν επιτρέπεται καμία κτηριολογική ή/και τεχνολογική αναβάθμιση που θα είχε ως στόχο την επαρκή στέγαση και σωστή διαχείριση του υλικού της Βιβλιοθήκης. Συνεπώς, ο ολοένα αυξανόμενος όγκος υλικού, εξακολουθεί να συμπύσσεται στα υφιστάμενα κτήρια, με αποτέλεσμα την αύξηση της πληρότητας σε επίπεδα 95%, γεγονός που καθιστά ακόμα πιο δύσκολη την παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες με ανοιχτό το ενδεχόμενο απώλειας υλικού.

Εκτός από τη φιλοξενία του υλικού, η μη παροχή ενιαίας στέγασης και η στέγαση των υπηρεσιών της Βιβλιοθήκης σε 4 διαφορετικά γεωγραφικά σημεία, δυσκολεύει την εφαρμογή της Νομοθεσίας 51/1987 ως προς *“την προαγωγή και ενθάρρυνση της χρήσης του υλικού της βιβλιοθήκης από το κοινό και την παροχή δυνατότητας στο κοινό για εξασφάλιση πληροφοριών...”* [σημείο 6(β)] αφού οι πολίτες/χρήστες δεν μπορούν να αξιοποιήσουν το σύνολο του υλικού της Βιβλιοθήκης και χρειάζεται να μετακινούνται σε διαφορετικές τοποθεσίες για εξυπηρέτηση των πληροφοριακών και ερευνητικών αναγκών τους.

Στα πλαίσια διασφάλισης της πρόσβασης και συμμετοχής στον Πολιτισμό, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού έχουν προβεί στις δέουσες ενέργειες προς επίλυση του προβλήματος, εντάσσοντας το έργο ανέγερσης νέου κτηρίου της Κυπριακής (Εθνικής) Βιβλιοθήκης στους στρατηγικούς σχεδιασμούς του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, μέσα από το οποίο τονίζεται η ανάγκη βελτίωσης και εκσυγχρονισμού της Κυπριακής Βιβλιοθήκης τόσο κτηριολογικά όσο και τεχνολογικά.

Για το σκοπό αυτό, έχει παραχωρηθεί κρατική γη συνολικής έκτασης 3000 τμ, ύστερα από Πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο ημερομηνίας 14/12/2015 (Α/Α 21 της Η.Δ Πρόταση με Αρ. 1627Α/2015) στο χώρο *Ενορία Τρυπιώτης Φύλλο 21/Σχέδιο 54.02.01 Τμήμα 25 Τεμάχιο 1303*, το οποίο βρίσκεται μπροστά από διατηρητέο κτήριο του πρώην Υπουργείου Οικονομικών που εφάπτεται στη λεωφ. Λόρδου Βύρωνος. Η χωροθέτηση εγκρίθηκε από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως ενώ ταυτόχρονα εξασφαλίστηκε και η έγκριση του Δήμου Λευκωσίας για την προτεινόμενη ανάπτυξη.

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, ακολουθώντας όλες τις ενδεδειγμένες διαδικασίες, έχουν ετοιμάσει και καταθέσει στις 9 Φεβρουαρίου σχετικό σημείωμα (Project Concept Note) στη Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης (ΕΠΣΑ), μέσω του οποίου θα καθοριστούν οι μετέπειτα ενέργειες προς υλοποίηση του έργου, του οποίου η αρχική εκτίμηση ανέρχεται στα €12.790.000, με χρονική περίοδο υλοποίησης 4 χρόνια (2018-2021).

Βάσει των ανωτέρω, η υλοποίηση του έργου και η ανέγερση ενός σύγχρονου και λειτουργικού κτηρίου θα συμβάλει καθοριστικά στους στόχους και την αποστολή της Κυπριακής Βιβλιοθήκης προς όφελος όλου ανεξαιρέτως του κοινωνικού συνόλου. Ταυτόχρονα, θα αποτελέσει επαρκή και αντιπροσωπευτική Στέγη για την έντυπη Ιστορία και τον Πολιτισμό της Κύπρου ο οποίος θα είναι προσβάσιμος και συνάμα πιο προσιτός σε όλους. Σημειώνεται επίσης ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού θεωρεί την ανέγερση κτηρίου για στέγαση της Κυπριακής Βιβλιοθήκης ως σημαντικό έργο Εθνικής Πολιτιστικής Υποδομής, κατανοώντας το ρόλο που έχει να επιτελέσει η Κυπριακή (Εθνική) Βιβλιοθήκη.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2017 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Γιώργου Λακκοτρύπη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.383, ημερομηνίας 8 Δεκεμβρίου 2016, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Πυρκαγιά στη μονάδα αποθείωσης αρ. 3 του ηλεκτροπαραγωγικού σταθμού ΑΗΚ στο Βασιλικό στις 30/11/2016 - κόστος περιβαλλοντικής ζημιάς και μέτρα για αποφυγή μελλοντικών παρόμοιων περιστατικών

Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.383 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας διαβιβάζεται η ακόλουθη απαντητική επιστολή της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου:

“Η πυρκαγιά που ξέσπασε την 30^ή Νοεμβρίου 2016 στη μονάδα αποθείωσης της Μονάδας παραγωγής Αρ. 3 του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού (ΗΣ) Βασιλικού επέφερε αναπόφευκτα ρύπανση, τόσο στην ατμόσφαιρα όσο και στον περιβάλλοντα χώρο εντός του Σταθμού. Σε σχέση με το πρώτο, γίνεται αντιληπτό ότι το μέγεθος της ρύπανσης είναι σίγουρα αυξημένο καθ’ όλη τη διάρκεια που η πυρκαγιά βρίσκεται σε εξέλιξη, χωρίς όμως να είναι εύκολα μετρήσιμο.

Σημειώνεται ωστόσο ότι η πυρκαγιά περιορίστηκε σημαντικά μετά περίπου από μία ώρα από τη στιγμή που είχε ξεσπάσει, και τέθηκε υπό πλήρη έλεγχο δύο ώρες αργότερα. Το κόστος ρύπανσης θα συμπεριλαμβάνει το κόστος της διάθεσης/διαχείρισης των αποβλήτων που προέκυψαν από την πυρκαγιά από αδειοδοτημένο διαχειριστή. Σε αυτό το στάδιο, το εν λόγω κόστος δεν είναι γνωστό.

Αναφορικά με το δεύτερο μέρος της ερώτησης του κ. Περδίκη, σας αναφέρουμε ότι για τις εν λόγω εργασίες η ΑΗΚ, όπως πάντα πράττει, εφάρμοσε πλήρως τις προβλεπόμενες από τους Κανονισμούς Ασφάλειας διαδικασίες, οι οποίες συμπεριλαμβάνουν την απομόνωση του εξοπλισμού επί του οποίου θα διεξάγονταν εργασίες, την έκδοση πιστοποιητικού άδειας εργασίας από πλήρως εξουσιοδοτημένο πρόσωπο, την ενημέρωση του προσωπικού του εργολάβου σε θέματα ασφάλειας από το Λειτουργό Ασφάλειας του Σταθμού, και τη λήψη μέτρων σύμφωνα με την ισχύουσα Γραπτή Εκτίμηση Επαγγελματικού Κινδύνου (ΓΕΕΚ) της ΑΗΚ για θερμές εργασίες.

Σημειώνεται επίσης ότι η Διεύθυνση του ΗΣ Βασιλικού (όπως και η Διεύθυνση του ΗΣ Δεκέλειας) σε συνεργασία με το επίσημο όργανο του κράτους και δη την Πυροσβεστική Υπηρεσία εφαρμόζει τις υποδείξεις και/ή επισημάνσεις και/ή βελτιωτικά μέτρα που τίθενται ενώπιον της από την πιο πάνω Υπηρεσία έτσι ώστε να αποφευχθούν παρόμοια περιστατικά στο μέλλον.”»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση δεν υπάρχουν.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη τακτική συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Παρασκευή, 3 Μαρτίου 2017, στις 11.00 π.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου του 2017 Νόμος του 2016. (Αρ. Φακ. 23.01.057.166-2016).
2. Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών του 2017 Νόμος του 2017. (Αρ. Φακ. 23.01.058.024-2017).
3. Ο περί Προϋπολογισμού της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου του 2017 Νόμος του 2017. (Αρ. Φακ. 23.01.058.023-2017).
4. Ο περί Προϋπολογισμού του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου του 2017 Νόμος του 2017. (Αρ. Φακ. 23.01.058.029-2017).
5. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού του 2017 Νόμος του 2016.

(Αρ. Φακ. 23.01.057.178-2016).

6. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου του 2017 Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.011-2017).
7. Ο περί Ταμείου για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας (ΣΕΑΑ) (Καταργητικός) Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.012-2017).
8. Ο περί της Κυκλοφορίας στην Αγορά και της Χρήσης Πρόδρομων Ουσιών Εκρηκτικών Υλών Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.013-2017).
9. Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων (Όργανα Μετρήσεων) Κανονισμοί του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.016-2017).
10. Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων (Μη Αυτόματα Ζυγιστικά Όργανα) Κανονισμοί του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.017-2017).
11. Οι περί Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Θέση Προϊστάμενου Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.03.053.061-2016).
12. Οι περί Δασών (Άδειες, Χρήση Δασικών Δρόμων και Εξαγωγή Δασικών Προϊόντων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.007-2017).
- .....
13. Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Έλεγχος Διαφημίσεων) Κανονισμοί του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.03.251.2002).
14. Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Διάθεση) Κανονισμοί του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.03.048.079-2011).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

.....

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 3.20 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αδάμου Αδάμος	Κώστα Κώστας
Αριστείδου Μαριέλλα	Λεωνίδου Πανίκος
Βότσης Άγγελος	Λουκαΐδης Γιώργος
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Μαυρίδης Μάριος
Γιωργάλλας Μιχάλης	Μαύρου Ελένη
Δαμιανού Άριστος	Μουσιούπτας Μαρίνος
Δημητρίου Αννίτα	Μυλωνάς Παύλος
Δημητρίου Δημήτρης	Μυριάνθους Ηλίας
Δίπλαρος Ευθύμιος	Νουρής Νίκος
Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Παπαγιάννης Λίνος
Ευσταθίου Κωστής	Παπαδόπουλος Γεώργιος

Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Θεολόγου Άννα	Περδίκης Γιώργος
Κάρουλλας Γιώργος	Προκοπίου Γεώργιος
Κασίνης Σόλων	Σάββα Ευανθία
Κέττηρος Νίκος	Σιζόπουλος Μαρίνος
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Σταύρου Ελένη
Κουλίας Ζαχαρίας	Στεφάνου Στέφανος
Κουλλά Ονούφριος	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κυπριανού Ανδρέας	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Άντρος	Φακοντής Αντρέας
Κυριακίδου Στέλλα	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κωνσταντίνου Κώστας	Χρίστου Χρίστος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μούσας Γιαννάκης
Μαχτεσιάν Βαρτέκς
Μαντοβάνη Αντωνέλλα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στην Παγκόσμια Ημέρα Σπάνιων Νοσημάτων.
2. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2016» και για τους κανονισμούς «Οι περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Κανονισμοί του 2016», καθώς και έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2016», αγορεύσεις και συζήτηση (Χρ. Χρίστου, Γ. Περδίκης, Γ. Παπαδόπουλος, Π. Μυλωνάς, Μ. Σιζόπουλος, Μ. Μουσιούττας, Γιώργος Τ. Γεωργίου, Ν. Νουρής, Ν. Παπαδόπουλος, Α. Αδάμου, Ο. Κουλλά, Ει. Χαραλαμπίδου, Ζ. Ζαχαρίου, Άντρος Κυπριανού, Ά. Δαμιανού, Στ. Κυριακίδου, Γ. Λουκαΐδης, Κ. Κωνσταντίνου, Ν. Τορναρίτης, Ά. Θεολόγου, Χρ. Ερωτοκρίτου, Δ. Δημητρίου, Πρόεδρος, Ε. Μαύρου, Ά. Βότσης) ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, έγκριση των κανονισμών, ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017» και δικαιολόγηση αρνητικής ψήφου (Άντρος Κυπριανού, Γ. Περδίκης, Ν. Παπαδόπουλος, Ο. Κουλλά).
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής Σχετικά με την Ενίσχυση της Συνεργασίας για την Πρόληψη και Καταπολέμηση του Σοβαρού Εγκλήματος (Κυρωτικός) Νόμος του 2016», αγορεύσεις και συζήτηση (Γ. Λουκαΐδης, Κ. Ευσταθίου, Χρ. Χρίστου, Χρ. Ερωτοκρίτου, Μ. Γιωργάλλας, Ν. Τορναρίτης, Γ. Περδίκης) και ψήφιση του σε νόμο.
4. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Ατυχήματα Μεγάλης Κλίμακας Σχετιζομένων με Επικίνδυνες Ουσίες) Κανονισμοί του 2017» και έγκρισή τους με τον τίτλο «Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Ατυχήματα Μεγάλης Κλίμακας Σχετιζόμενα με Επικίνδυνες Ουσίες) Κανονισμοί του 2017».
5. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Προϋπολογισμού του Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης του 2015-2016 Νόμος του 2017» και «Ο περί Προϋπολογισμού του Ανεξάρτητου Ταμείου Ανακεφαλαιοποίησης του 2017 Νόμος του 2017» και ψήφιση τους σε νόμους.
6. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί των Δικαιωμάτων Προσώπων που Συλλαμβάνονται και Τελούν υπό Κράτηση (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016» και «Ο περί Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης και των Διαδικασιών Παράδοσης Εκζητούμενων Μεταξύ των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016», παρατηρήσεις του κ. Κωστή Ευσταθίου και ψήφιση τους σε νόμους.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Εξοπλισμός Πλοίων) Νόμος του 2017» και ψήφιση του σε νόμο.

8. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.

9. Ερωτήσεις βουλευτών:

Η μη πλήρωση της θέσης γενικού διευθυντή στον ΚΟΑ - Οι συμβάσεις για την ιδιωτικοποίηση του λιμανιού της Λεμεσού - Άδεια καύσης άχρηστων αντικειμένων στο κοινοτικό συμβούλιο Κιτίου - Τροποποίηση του περί Κοινοτικής Φροντίδας Ψυχικής Υγείας Νόμου - Τροποποίηση του περί Στεγών για Ηλικιωμένους και Αναπήρους Νόμου - Ανέγερση νέου ψυχιατρικού νοσοκομείου - Λειτουργία ψυχιατρικών κλινικών σε Λάρνακα και Αμμόχωστο - Έλεγχοι στις στέγες ηλικιωμένων και αναπήρων - Περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την κατασκευή νέας προβλήτας στο λιμάνι Βασιλικού - Ρύπανση από τη λειτουργία ελαιοτριβείου στον Αναλιόντα - Λειτουργία και στελέχωση στεγών ηλικιωμένων και αναπήρων - Το πλοίο γενικής υποστήριξης ΑΛΑΣΙΑ - Αντιδιαβρωτικά έργα σε ακτές και διαθεσιμότητα λατομικού υλικού - Η πορεία της έρευνας για τη λίστα Λαγκάρντ - Επιπτώσεις στην οικονομία από τα προβλήματα στο λιμάνι Λεμεσού.

10. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Αίτημα της διεύθυνσης και του συνδέσμου γονέων του Δ΄ Δημοτικού Σχολείου Λακατάμιας για πρόσληψη φύλακα λόγω τακτικών βανδαλισμών - Αίτημα για τροποποίηση των περί Φυλακών (Γενικών) Κανονισμών σε σχέση με τη μεταχείριση των κρατουμένων με νοητική αναπηρία - Ερωτήματα σχετικά με τους μισθούς των εργαζομένων στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα και τους εποχικούς ωρομίσθιους εργαζομένους - Ενδεχόμενο κατάργησης του ετήσιου τέλους των €350 ανά εταιρεία - Προβλήματα από την υποστελέχωση του Αστυνομικού Σταθμού Πόλης Χρυσοχούς - Η ανέγερση του μεγάρου της Κυπριακής Βιβλιοθήκης - Η περιβαλλοντική ζημιά από την πυρκαγιά στη Βιομηχανική Περιοχή Βασιλικού και ανάγκη λήψης μέτρων.

Τιμή: €3,50